

AGENDA

Algemeen bestuur

Datum	:	30 juni 2022
Tijdstip	:	13.30 – 14.30 uur
Locatie	:	Parkhotel Tjaarda, Koningin Julianaweg 98, Oranjewoud

Onderwerp	Bijlage	Doel
1. Opening en mededelingen		Informeren
2. Ingekomen stukken	-	Kennisnemen
3. Besluitenlijst AB-vergadering 13 juni 2022 (benoeming DPG)	1	Vaststellen
4. Besluitenlijst AB-vergadering 10 maart 2022	1	Vaststellen
Besluitvormend		
5. Overzicht zienswijzen, incl. reactienota	2	Informeren
6. Jaarstukken 2021	2	Vaststellen
7. Begrotingswijziging 2022	2	Vaststellen
8. Begroting 2023	2	Vaststellen
9. Berap 1 2022	2	Vaststellen
10. Rechtmatigheidsverantwoording 2023	3	Vaststellen
11. Rondvraag en sluiting		

14:30 – 17:00 Bestuurlijke themasessie (besloten) over ons meerjarenbeleidsplan en aansluitend een kennismaking met de GGD voor (met name) nieuwe wethouders Gezondheid.

Besluitenlijst algemeen bestuur Veiligheidsregio Fryslân

Datum : 13 juni 2022
Locatie : Via MS Teams

Aanwezig:

S. Buma (voorzitter)	I. Sjerps
J.A. de Vries (vice-voorzitter)	N.A. van de Nadort
J. Zoetendal (vz BC Gezondheid)	F. Veenstra
H. Zonderland (plv. vz. BC Gezondheid)	S. Korthuis
L.J. Gebben (pfh Financiën & Organisatie)	M. Schrier
W. van Gent	M.C.M. Waanders
O. Brouwer	
E. van Selm	

W.K. Kleinhuis (algemeen directeur /commandant brandweer/secretaris)

E. Knoll (directeur Bedrijfsvoering)	M. Visser (directie- en bestuurssecretaris)
L. Kleefstra (beoogd directeur Publieke Gezondheid)	B. Huis in 't Veld (management- en bestuurssecretaris Gezondheid)

Afwezig:

J. Rijpstra
T.J. van der Zwan
J. Kramer
L.P. Stoel
C. van de Pol
N.I. Agricola

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 09.15 uur en heet de aanwezigen welkom.

De heer Zoetendal introduceert mevrouw Lineke Kleefstra en draagt haar, namens de bestuurscommissie Gezondheid, voor als directeur Publieke Gezondheid. Het algemeen bestuur wordt hierbij voorgesteld om deze benoeming te bekrachtigen.

Het algemeen bestuur stemt in met de voordracht van mevrouw Kleefstra en benoemt haar formeel in de functie van directeur Publieke Gezondheid.

9. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 09.30 uur.

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022.

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis

Besluitenlijst algemeen bestuur Veiligheidsregio Fryslân

Datum : 10 maart 2022
Locatie : Via MS Teams

Aanwezig:

S. Buma (voorzitter)	M.C.M. Waanders
N.A. van de Nadort	J. Rijpstra
J. Zoetendal (vz BC Gezondheid)	F. Veenstra
H. Zonderland (plv. vz. BC Gezondheid)	L.P. Stoel
L.J. Gebben (pvh Financiën & Organisatie)	P.H.S. van Rest - Openbaar Ministerie
C van de Pol	S. Korthuis
O. Brouwer	M. Schrier
J. Kramer	J. Schepper, politie Noord-Nederland
I. Sjerps	L.M.B.C Kroon – Wetterskip Fryslân

W.K. Kleinhuis (algemeen directeur /commandant brandweer/secretaris)
A. Schoenmaker (interim-directeur Publieke Gezondheid) M. Visser (directie- en bestuurssecretaris)
E. Knoll (directeur Bedrijfsvoering)

Afwezig:

T.J. van der Zwan	A.A.M. Brok - CdK
N.I. Agricola	W. van Gent
J.A. de Vries (vice-voorzitter)	E. van Selm
O. Brouwer	

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 13.00 uur en heet de aanwezigen welkom.

2. Ingekomen stukken

Geen

3. Besluitenlijst AB-vergadering 10 februari 2021

Het algemeen bestuur stelt de besluitenlijst ongewijzigd vast.

4. Besluitenlijst AB-vergadering 15 december 2021

Mevrouw Korthuis moet nog worden toegevoegd aan de aanwezigen.

Met deze aanpassing stelt het algemeen bestuur de besluitenlijst vast.

5. Kaderbrief 2023 - 2026

De heer stoel wil graag zijn dank uitspreken voor de toezegging dat de Veiligheidsregio contact zal zoeken met de eilandbewoners om te bekijken wat zij voor ons kunnen betekenen.

De heer Kleinhuis geeft aan blij te zijn met de opbrengst van de gemeenteraden. Deze kaderbrief vormt nu de basis voor de komende begroting.

Het algemeen bestuur stelt daarop de Kaderbrief 2023 – 2026 vast.

6. Dekkingsplan 2.0

De heer Kleinhuis licht de notitie toe dat het dekkingsplan nog actueel is. Landelijk zijn er gebied gebonden uitrijtijden in de maak. Wanneer deze in de wet worden opgenomen passen we het dekkingsplan aan, maar voorlopig kunnen we nog goed vooruit met het voorliggende dekkingsplan. Vanuit de gemeenteraden zijn geen zienswijzen ingediend op het Dekkingsplan.

Het algemeen bestuur stelt het Dekkingsplan 2.0 vast.

7. **Oprichting van en deelname aan Stichting Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's**
Vanuit de gemeenteraden zijn geen wensen en bedenkingen geuit op de oprichting van en deelname aan de Stichting Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's. Na vaststelling door het AB neemt de voorzitter dit mee naar het VB, waar vervolgens de stichting zal worden opgericht. We zijn ervan overtuigd dat dit op termijn veel kwaliteit gaat opleveren.

Het Algemeen bestuur stelt de oprichting van en deelname aan Stichting Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's vast.

8. **Rondvraag en sluiting**

Mevrouw Waanders wil de organisatie graag een compliment geven voor het afscheid van mevrouw de Graaf. De voorzitter onderstreept dit compliment van harte.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 13.40 uur.

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022.

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Begroting 2023, eerste begrotingswijziging 2022 en jaarrekening 2021
Ter behandeling in de vergadering van	Het algemeen bestuur
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	Jeroen Gebben
Auteur	Erik Knoll
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarrekening 2021, inclusief verslag van bevindingen accountant en controleverklaring 2. Eerste begrotingswijziging 2022 3. Begroting 2023 4. Overzicht zienswijzen 5. Reactienota
Vergaderdatum	30 juni 2022
Agendapunt	5
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Secretarissen en afdeling financiën
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	De begroting 2023, eerste begrotingswijziging 2022 en jaarrekening 2021 ongewijzigd vast te stellen.
Inleiding	<p>Na behandeling van de concept documenten in de Agendacommissies, Bestuurscommissies en de Audit Commissie heeft het Dagelijks Bestuur de begroting 2023, eerste begrotingswijziging 2021 en jaarrekening 2021 aangeboden aan de colleges van b&w en de gemeenteraden van de Friese Gemeenten.</p> <p>De gemeenten zijn gevraagd hierop hun zienswijze te geven. Veiligheidsregio Fryslân is van en voor de gemeenten: het is daarom belangrijk dat de inhoudelijke en financiële doelen aansluiten bij die van de gemeenten. In de bijlage vindt u het overzicht van de ingediende zienswijzen tot nu toe.</p> <p>Twaalf van de achttien gemeenten hebben besloten om geen zienswijze in te dienen. Twee gemeenten zijn voornemens geen zienswijze in te dienen.</p> <p>Van een gemeente komt het verzoek om bij het actualiseren van de uitvoeringsplannen alle bestemmingsreserves (ook de nieuwe) te betrekken. In de bestuursrapportages geven wij een actueel beeld van de status van de uitvoeringsplanning, daarin zullen wij ook de nieuwe bestemmingsreserves meenemen.</p> <p>Twee gemeenten geven aan dat de jaarlijkse kostenstijging hen</p>

	<p>zorgen baart en doet het verzoek om kritisch te zijn op verdere stijgingen. Ook verzoeken ze te blijven onderzoeken hoe verdere stijgingen voorkomen kunnen worden. De VRF is altijd kritisch op kostenontwikkelingen; alleen noodzakelijke uitzettingen worden doorgevoerd.</p> <p>Een gemeente heeft geconstateerd dat, door de gemaakte afspraken in de financiële verordening, het door VRF gehanteerde inflatiepercentage in de begroting 2023 afwijkt van hetgeen de gemeente hanteert. Zij komt daarom met het verzoek om de afwijking van het inflatiepercentage ten opzichte van de meicirculaire 2022, voor rekening van de VRF te laten komen.</p> <p>De gehanteerde methode voorkomt grote aanpassingen tussen de kaderbrief en de begroting van de VRF en daarmee wijzigingen in de gegevens die de gemeenten hanteren voor hun eigen begroting. Daarnaast is de consumentenprijsindex inmiddels fors opgelopen en komt de werkelijke inflatie al grotendeels voor rekening en risico van de VRF.</p> <p>Van een gemeente is nog geen reactie ontvangen.</p>
Beoogd effect	Bestuurlijk goedkeuring over de te behalen resultaten voor 2023, de aangepaste middelen voor 2022 en de verantwoording over 2021.
Argumenten	<p><i>De meeste gemeenten stemmen in met de stukken zoals ze voorliggen</i></p> <p>Van de achttien gemeenten kiest een ruime meerderheid ervoor om geen zienswijze in te dienen voor alle stukken. Dit wil zeggen dat zij het bestuur mee willen geven om de stukken zoals ze aan de gemeenten zijn voorgelegd ongewijzigd vast te stellen.</p>
Kanttekeningen/risico's	<p><i>Er is door vier gemeenten een zienswijze ingediend</i></p> <p>Wij vinden het belangrijk om voor iedere zienswijze en opmerking te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om gemeenten hierin tegemoet te komen. Middels de reactienota voorzien we iedere inbreng van een reactie. Deze delen we met alle Friese gemeenten, zodat iedereen geïnformeerd voorafgaand aan de definitieve besluitvorming over onze begroting, begrotingswijziging en jaarstukken</p>
Financiële consequenties	Zie voor de financiële uitwerking de verschillende documenten.
Vervolgaanpak/uitvoering	Na besluitvorming in het algemeen bestuur zijn de begroting voor 2023, de begrotingswijziging voor 2022 en de jaarstukken 2021 definitief en worden deze administratief verwerkt.
Communicatie	De gemeenten worden geïnformeerd over alle ingediende zienswijzen en algemene opmerkingen, inclusief de reactie van de Veiligheidsregio hierop en het uiteindelijke besluit. De reactienota is als bijlage toegevoegd.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Overzicht zienswijzen jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en begroting 2023

Naam Gemeente	Datum besluitvorming raad	Voorstel college aan raad	Besluit van de raad
Achtkarspelen	2 juni 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Ameland	30 mei 2022	De jaarlijkse kostenstijging van de VRF baart de gemeente zorgen en de bijdrage aan de VRF drukt op de begroting. Ze verzoeken de VRF nogmaals om kritisch te zijn op stijgingen en te (blijven) onderzoeken hoe een verdere stijging van de kosten kan worden voorkomen. Verhoging wordt nu met name veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, echter MJBP nog vast te stellen. Daaruit mogelijk aanvullende structurele verhogingen.	De jaarlijkse kostenstijging van de VRF baart de gemeente zorgen en de bijdrage aan de VRF drukt op de begroting. Ze verzoeken de VRF nogmaals om kritisch te zijn op stijgingen en te (blijven) onderzoeken hoe een verdere stijging van de kosten kan worden voorkomen. Verhoging wordt nu met name veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, echter MJBP nog vast te stellen. Daaruit mogelijk aanvullende structurele verhogingen.
Dantumadiel	31 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Harlingen	22 juni 2022	<p>De door de VRF gehanteerde indexering (5,2%) wijkt behoorlijk af van de indexering die wij als gemeente toepassen. Onze gemeente rekent met een inflatiepercentage van 2%, gebaseerd op de septembercirculaire 2021. Naar verwachting zal, op basis van de meicirculaire 2022, dit percentage mogelijk op 2,3% uitkomen. Het percentage in de meicirculaire 2022 zullen wij gaan hanteren in onze ramingen.</p> <p>Deze discrepantie in inflatiepercentages vinden wij niet wenselijk. Wij realiseren ons dat u zich hierbij laat leiden door uw eigen financiële verordening. Wij zijn daarom van mening dat uw financiële verordening op dit punt aangepast moet worden.</p> <p>Voor 2023 stellen wij voor, net zoals in 2022, om de afwijking in het inflatiepercentage ten opzichte van het in de meicirculaire 2022 opgenomen inflatiepercentage, voor rekening van de Veiligheidsregio Fryslân te laten komen.</p>	
Heerenveen	12 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.

Leeuwarden	25 mei 2022	Zienswijze op de jaarstukken dat VRF bij het actualiseren van de uitvoeringsplannen alle, ook de nieuwe bestemmingsreserves betreft.	Zienswijze op de jaarstukken dat VRF bij het actualiseren van de uitvoeringsplannen alle, ook de nieuwe bestemmingsreserves betreft.
Ooststellingwerf	24 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Opsterland			
Noardeast Fryslan	12 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Schiermonnikoog	17 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
De Fryske Marren	1 juni 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Smallingerland	21 juni 2022	Geen zienswijze.	
Súdwest Fryslân			
Terschelling	24 mei 2022	De jaarlijkse kostenstijging van de VRF baart de gemeente zorgen en de bijdrage aan de VRF drukt op de begroting. Ze verzoeken de VRF nogmaals om kritisch te zijn op stijgingen en te (blijven) onderzoeken hoe een verdere stijging van de kosten kan worden voorkomen. Verhoging wordt nu met name veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, echter MJBP nog vast te stellen. Daaruit mogelijk aanvullende structurele verhogingen.	De jaarlijkse kostenstijging van de VRF baart de gemeente zorgen en de bijdrage aan de VRF drukt op de begroting. Ze verzoeken de VRF nogmaals om kritisch te zijn op stijgingen en te (blijven) onderzoeken hoe een verdere stijging van de kosten kan worden voorkomen. Verhoging wordt nu met name veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, echter MJBP nog vast te stellen. Daaruit mogelijk aanvullende structurele verhogingen.
Tytsjerksteradiel	2 juni 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Vlieland	23 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Waadhoeke	12 mei 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.
Weststellingwerf	7 juni 2022	Geen zienswijze.	Geen zienswijze.

Samenvatting		Voorstel aantal gemeenten	Besluit aantal gemeenten
Zienwijze		4	3
Geen zienswijze/instemmen		12	11
Nog niet binnen		2	4
Totaal		18	18

Reactienota zienswijzen begroting '23, begrotingswijziging '22, jaarstukken '21

Aanleiding

Eind maart zijn de begroting '23, de eerste begrotingswijziging '22 en de jaarstukken '21 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) aangeboden aan de colleges van burgemeester & wethouders en de gemeenteraden van de Friese Gemeenten. De gemeenten zijn gevraagd hierop hun zienswijze geven. Een ruime meerderheid van de gemeenten heeft ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen, en daarmee hun vertrouwen uit te spreken in de voorgestelde plannen.

Een viertal gemeenten heeft een zienswijze ingediend. Via deze reactienota voorzien we iedere inbreng van een reactie. Deze delen we met alle Friese gemeenten, zodat iedereen geïnformeerd voorafgaand aan de definitieve besluitvorming over onze begroting, begrotingswijziging en jaarstukken.

Actualiseren uitvoeringsplannen

De gemeente Leeuwarden geeft in de zienswijze aan van harte in te stemmen met ons voornemen om de uitvoeringsplannen te actualiseren. In deze actualisatie worden de nog in te halen werkzaamheden meegenomen en daarmee ook de aanwending van de daarvoor gereserveerde middelen. In aanvulling daarop is het volgens de gemeente Leeuwarden gewenst dat hierbij alle bestemmingsreserves worden betrokken, niet alleen de reserveringen uit 2020.

In de tweede bestuursrapportages geven wij een actueel beeld van de status van de uitvoeringsplanning, daarin zullen wij ook de nieuwe bestemmingsreserves meenemen.

Jaarlijkse kostenstijging baart zorgen

Zowel gemeente Ameland als gemeente Terschelling geven in hun zienswijze aan dat de kostenstijging van de VRF hen zorgen baart. Ze begrijpen dat de verhoging van de voorliggende begroting voornamelijk wordt veroorzaakt door autonome ontwikkelingen. Echter moet het meerjarenbeleidsplan 2023-2026 nog worden vastgesteld, waardoor de structurele verhoging nog hoger kan uitvallen. Ze verzoeken ons daarom nogmaals om kritisch te zijn op stijgingen en te (blijven) onderzoeken hoe een verdere stijging van de kosten kan worden voorkomen.

Nederlandse gemeenten kampen met structurele financiële uitdagingen. Daar zijn wij ons terdege van bewust. De VRF is altijd kritisch op kostenontwikkelingen; alleen noodzakelijke uitzettingen worden doorgevoerd.

Inflatiepercentage

Gemeenten hebben ieder een eigen systematiek die zij toepassen bij het opstellen van haar begroting. Zolang dit binnen de door de provincie Fryslân als plausibel beschouwde bandbreedtes past, is dit toegestaan. Het verschil in systematiek leidt ertoe dat inflatiepercentages tussen de gemeenten verschillen. Om discussie bij de begroting van de VRF over dergelijke percentages te voorkomen, is er tussen de VRF en gemeenten een aantal afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in de financiële verordening van de VRF, welke is vastgesteld door het algemeen bestuur. Dit betekent dat alle Friese burgemeesters (of de voorgangers) hebben ingestemd met de toepassing van deze bestuurlijke afspraak.

Logischerwijs leidt deze afspraak tot verschillen in het gehanteerde inflatiepercentage bij de VRF en de Friese gemeenten. De gemeente Harlingen heeft geconstateerd dat dit bij haar het geval is. Terwijl in onze begroting de consumentenprijsindex de basis is voor indexatie, is dit bij de gemeente

Harlingen het bruto binnenlands product. Zij komt daarom met het verzoek om de afwijking van het inflatiepercentage ten opzichte van de meicirculaire 2022, voor rekening van de VRF te laten komen.

De bestuurlijke cyclus van de VRF loopt van rechtswege voor op de bestuurlijke cyclus van de gemeenten. De kaderbrief wordt in december, twee jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar, aangeboden aan de gemeenten. Voor de materiële kosten hanteren wij het op dat moment meest recente indexcijfer. Hiermee voorkomen we grote aanpassingen tussen de kaderbrief en de begroting, en daarmee wijzigingen in de gegevens die de gemeenten hanteren voor hun eigen begroting. Ook deze systematiek is vastgelegd in de financiële verordening.

In de begroting 2022 rekt VRF met een inflatiecijfer van 0,8%. De consumentenprijsindex van maart 2022 is inmiddels opgelopen tot 9,7%. De compensatie vanuit de gemeenten aan VRF komt dus én een jaar later (want begroting 2023) én voor 5,2%. De werkelijke inflatie 2022 is daarom al grotendeels voor rekening en risico van de VRF.

Samenvattend wordt in de zienswijze voorbijgegaan aan de gemaakte afspraken die er juist op zijn gericht om gemeenten tijdig duidelijkheid te geven over de toe te passen indexering. Daarnaast wordt voorbijgegaan aan het verdragingsjaar waardoor VRF in tijden van inflatie een deel van de werkelijke inflatie al voor eigen rekening neemt.

Uitdagingen

De economische omstandigheden, maar ook de dynamiek van de coronapandemie, de onzekerheden rondom de oorlog in Oekraïne en de krapte op de arbeidsmarkt zorgen voor grote uitdagingen. Daarnaast is de VRF gevraagd een rol te spelen in de opvang van de andere vluchtelingen. Ondanks dat deze diverse ontwikkelingen veel van onze organisatie vragen, zetten wij ons vol toewijding in voor een veilig en gezond Fryslân.

The background features a vertical stack of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stylized 'i' and 'c' with a smile, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. A dark blue vertical bar is on the left, and a red circle is at the bottom left. The text is centered in red.

Jaarverslag en Jaarrekening 2021

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

In de jaarstukken kijken we terug op de bijdrage die Veiligheidsregio Fryslân het afgelopen jaar heeft geleverd aan een veilig en gezond Fryslân. Daarnaast leggen we in deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiën. De inhoud kan uiteraard niet los worden gezien van de hectiek en dynamiek van de coronacrisis.

Door het coronavirus hebben wij ons herhaaldelijk in een situatie bevonden waarin het speelveld veranderde. Desondanks hebben we de normale dienstverlening beschikbaar kunnen houden voor onze burgers. Uiteraard zien we de effecten van de pandemie hier wel in terug: zo hebben de ploegen van de brandweer het afgelopen anderhalf jaar veel minder kunnen doen aan oefenen en opleiden, zijn projecten vertraagd en hebben de diverse overheidsmaatregelen invloed gehad op de wijze waarop we ons werk organiseren en hoe we samenwerken.

In deze bijzondere tijden is de zorg voor medewerkers voortdurend een aandachtspunt geweest voor directie en managementteams. Daarom keken we ook met veel interesse uit naar de uitkomsten van het onderzoek van Great Place To Work. Dit onafhankelijke onderzoek geeft een goede indicatie van de tevredenheid van onze medewerkers. Onder de streep waren de bevindingen positief, wat betekent dat we het predicaat Great Place to Work mogen dragen. Een opsteker na een roerige tijd waarbij we soms alle zeilen moesten bijzetten om ons goede werkgeverschap inhoud te geven.

En er zijn nog meer mooie successen geboekt: zo is de organisatieontwikkeling bij de brandweer afgerond, is de tijdelijke kazerne Oudega in gebruik genomen en is de bouwagenda herijkt en opgestart. Vanuit de afdeling crisisbeheersing hebben ook de reguliere werkzaamheden doorgang gevonden. Onze extra inzet op corona heeft de nodige nieuwe inzichten, leerpunten en versnelde ontwikkelingsmogelijkheden opgeleverd. Hiermee kunnen we de organisatie verder doorontwikkelen.

Ondanks corona (en soms ook dankzij corona) zijn er bij de GGD mooie programma's, projecten en activiteiten gestart en uitgevoerd in 2021. Een mooi voorbeeld hiervan is dat het fundament van de Friese Preventieaanpak is gelegd: een stevige samenwerking met veel betrokken partners gericht op het realiseren van meer gezonde levensjaren met gelijke kansen voor iedereen: 'lyts, jong, grut en wiis'. Door samen te 'weten, te delen en te doen' ligt er een mooie basis voor de komende jaren.

Tijdens de pandemie is bevestigd hoe belangrijk het voor onze organisatie is te investeren in de digitale dienstverlening aan onze burgers, in informatieveiligheid en in faciliteiten voor onze medewerkers. Het afgelopen jaar is met de realisatie van het informatiebeleidsplan hierin een mooie mijlpaal behaald. Ook zijn er diverse projectkaarten opgesteld, die de komende maanden worden geconcretiseerd. Met deze informatiemanagementprojecten kunnen wij de professionaliseringsslag ten aanzien van onze digitale producten en diensten realiseren om onze organisatie klaar te maken voor de toekomst.

Samenvattend kijken we terug op een jaar van extreme situaties. Dit heeft een continu beroep gedaan op de flexibiliteit en doorzettingsvermogen van onze organisatie. Wij kijken dan ook met trots terug op de wijze waarop het personeel van Veiligheidsregio Fryslân op een daadkrachtige en vindingrijke manier invulling heeft gegeven aan onze bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken van 2021. Deze bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

In het jaarverslag vindt u de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording is het hart van de jaarstukken. Hierin leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid. In de lijn van de begroting 2021 presenteren wij de vier programma's aan de hand van twee vragen:

- Wat hebben wij gedaan?
- Wat heeft dit gekost?

De paragrafen geven betekenis aan de financiële aspecten van de jaarstukken. Risicobeheersing en resultaatafspraken zijn belangrijke uitgangspunten. Daarnaast is een paragraaf opgenomen aangaande de financiële gevolgen van de coronacrisis.

Een apart deel is de jaarrekening. In dit onderdeel bevinden zich de balans, inclusief toelichting, de programmarekening met toelichting, de bijlage met verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen (SISA) en de taakvelden.

Bij de overige gegevens staan onder andere de controleverklaring van de accountant en de voorgestelde resultaatbestemming.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Leeswijzer	3
Deel I Jaarverslag 2021	5
1. Inleiding en resultaat 2021	6
2. Programmaverantwoording Gezondheid	8
2.1. Algemeen	8
2.2. Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies	10
2.3. Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	13
2.4. Pijler 3 - Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	15
2.5. Pijler 4 - Toezicht houden	17
2.6. Wat heeft het gekost?	18
2.7. Feiten en cijfers Programma Gezondheid	19
3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing	21
3.1. Algemeen	21
3.2. Behaalde resultaten	21
3.3. Wat heeft het gekost?	23
3.4. Feiten en cijfers Programma Crisisbeheersing	24
4. Programmaverantwoording Brandweer	26
4.1. Algemeen	26
4.2. Speerpunten	26
4.3. Overig behaalde resultaten.....	28
4.4. Repressie.....	29
4.5. Wat heeft het gekost?	30
4.6. Feiten en cijfers Programma Brandweer	31
5. Programmaverantwoording Organisatie	32
5.1. Algemeen	32
5.2. Behaalde resultaten	32
5.3. Wat heeft het gekost?	33
5.4. Feiten en cijfers Programma Organisatie.....	34
6. Paragrafen	35
6.1. Financiering	35
6.2. Weerstandvermogen en risicobeheersing	36
6.3. Onderhoud kapitaalgoederen	39
6.4. Bedrijfsvoering	40
6.5. Verbonden partijen	43
6.6. Covid-19	44
Deel II Jaarrekening 2021	48
7. Jaarrekening	49
7.1. Balans per 31 december 2021	49
7.2. Programmarekening 2021 - deel 1	50
Programmarekening 2021 - deel 2	51
7.3. Toelichtingen.....	52
7.4. Sisa-bijlage	72
7.5. Bijlage taakvelden	74
Deel III Overige gegevens	76
8. Overige gegevens	76
8.1. Controleverklaring	77
8.2. Voorgestelde resultaatbestemming	80
Bijlagen	82
A. Investeringskredieten	82
B. Samenstelling bestuur en commissies	83
C. Analyse van taken	84

Deel I Jaarverslag 2021

Veiligheidsregio Fryslân

1. Inleiding en resultaat 2021

Inhoudelijke impact coronacrisis

De jaarstukken 2021 staan voor een groot deel in het teken van de Coronacrisis. De opdracht vanuit het ministerie wisselde als gevolg van besmettingscijfers, waardoor de activiteiten van het coronabedrijf, crisisorganisatie en de ondersteunende diensten afwisselend moest worden opgebouwd en afgebroken. Er zijn veel taken op onze organisatie afgekomen, bijvoorbeeld: bemonstering, vaccineren, booster, het uitvoeren van bron-en contactonderzoek, het zoeken, vinden en inrichten van prik- en testlocaties, het aannemen, opleiden, begeleiden en faciliteren van personeel et cetera. U begrijpt: de geleverde inspanning is immens geweest.

Deze inspanning ziet u op zowel inhoud als financieel gebied terug in alle programma's. Het heeft alle geledingen van de organisatie in meer of mindere mate beïnvloed. Prioriteiten zijn verschoven, taken zijn uitgesteld en projecten zijn vertraagd.

In 2020 is een organisatorische splitsing aangebracht bij de GGD. De activiteiten die aan corona gerelateerd zijn, zijn in een aparte afdeling ondergebracht, waardoor er weer ruimte kwam om naast de activiteiten tegen het coronavirus ook weer de reguliere taken op te pakken. In het programma Gezondheid leest u welk effect dit heeft gehad op de in de begroting gestelde doelen.

Bij de brandweer zien we dat door de beperkte oefenmogelijkheden de budgetten voor het vakbekwaam worden en blijven van onze vrijwilligers veel minder benut zijn. Daar komt bij dat vrijwilligers ook minder uren maken en minder vergoeding krijgen. Bij materieelbeheer constateren wij een schaarste op de markt, waardoor levertijden vele malen langer zijn dan gebruikelijk. Hierdoor is vertraging in de planning ontstaan, en zijn diverse projecten en investeringen in 2021 niet gerealiseerd. Bij de programmaonderdelen wordt hier specifiek op in gegaan.

Ook bij de ondersteunende taken van onze organisatie is er sprake van vertraging. Kernregistratie-projecten, het IM-plan en GEO lopen door, terwijl de verwachte bestedingen voor de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) door de landelijke ontwikkelingen doorschuiven. De inhaalslagen zoals we in de plannen verwoordden, zijn dan ook nog niet volledig gerealiseerd. Dit betekent dat onze uitvoeringsplanning van deze inhaalslagen dient te worden geactualiseerd.

Financiële impact coronacrisis

De coronacrisis heeft een enorme impact gehad op de financiën: op een aantal onderdelen is sprake van een lagere besteding, terwijl wij op andere onderdelen juist extra uitgaven moesten plegen. Waar we in onze primitieve begroting bijna € 84 miljoen aan uitgaven verwachtten, is dit in werkelijkheid ruim € 146 miljoen geworden. Er is dus voor € 62 miljoen aan extra taken uitgevoerd. Voor het programma gezondheid worden de extra kosten en gemiste opbrengsten vergoed door het ministerie van VWS. Ook kosten zoals het inhalen van werkachterstanden bij bedrijfsvoering kunnen (deels) worden vergoed, mits voldaan wordt aan diverse voorwaarden.

Veiligheidsregio Fryslân heeft over 2021 een positief resultaat gerealiseerd van € 2.985.000. Dit saldo wordt net als in 2020 veroorzaakt doordat reguliere taken zijn uitgesteld en vertraagd. Wanneer de invloed van het coronavirus op onze organisatie is afgenomen, zullen wij deze taken inhalen. Wij verwachten de planning hiervoor in de eerste bestuursrapportage te concretiseren. Voor de extra achterstanden die in 2021 zijn opgelopen, is bij de overige gegevens een voorstel voor reservering opgenomen.

Daarnaast is sprake van een aantal ontwikkelingen dat op ons af komt, waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Bij de resultaatbestemming hebben we dan ook voorstellen gedaan voor het reserveren van middelen voor deze ontwikkelingen.

Overigens schatten wij in dat niet alle taken hoeven of kunnen worden ingehaald. Dit betekent dat een deel van de middelen niet langer nodig zijn. Wij zijn dan ook verheugd om u mede te kunnen delen dat wij een deel van het resultaat graag terugstorten naar de deelnemende gemeenten.

Per programma is het gerealiseerd resultaat als volgt (bedragen in € 1.000).

Operationele resultaat per programma	Resultaat
Gezondheid	406
Crisisbeheersing	126
Brandweer	2.339
Organisatie	113
Gerealiseerd resultaat	2.985

Totaal voorstellen resultaatbestemming	1.689
Teruggave aan gemeenten	1.296

De afwijkingen van de operationele resultaten per programma zijn toegelicht in de desbetreffende programmaparagrafen. Hieronder worden de voorstellen tot bestemming toegelicht. Deze komen eveneens terug in de toelichting per programma voor het deel wat betrekking heeft op het betreffende programma.

- *Gezondheid*

In de bestemmingsvoorstellen staan voorgestelde reserveringen voor de gevolgen van de omgevingswet en voor de financiering van de projecten Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger.

- *Brandweer*

De voorstellen betreffen reserveringen voor de inschatting van het in te halen werk op vakbekwaamheid, voor de gevolgen van de energietransitie, voor projecten en voor WABO.

- *Crisisbeheersing*

Voor crisis worden geen reserveringen voorgesteld.

- *Organisatie*

Deze reserveringen zijn bedoeld voor projecten en voor de financiering van thuiswerkplekken.

Het verloop in de balans is op hoofdlijnen als volgt (x € 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020		31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa	64.637	67.852	Eigen vermogen	9.753	6.076
Vorderingen	31.070	6.970	Voorzieningen	9.618	8.999
Liquide middelen	459	469	Langlopende schulden	61.483	46.686
Overlopende activa	1.311	2.786	Kortlopende schulden	10.376	13.785
			Overlopende passiva	6.247	2.531
	97.477	78.077		97.477	78.077

Voor een toelichting op de balans wordt verwezen naar paragraaf 7.3.

2. Programmaverantwoording Gezondheid

2.1. Algemeen

Ook 2021 stond in het teken van Covid-19. In een aparte paragraaf legt GGD Fryslân hierover verantwoording af. Ondanks Covid-19 heeft de reguliere GGD hard doorgewerkt aan het realiseren van de doelstellingen. Uit de evaluatie van het meerjarenbeleidsplan komt naar voren dat GGD een groot deel van de doelstellingen heeft gerealiseerd. Nog niet gerealiseerde activiteiten en projecten zijn ondergebracht in doorlopende programma's en projecten. In 2021 en 2022 halen we de input op voor het nieuwe meerjarenbeleidsplan. Daarbij is 2022 ook nog een uitvoeringsjaar van het huidige meerjarenbeleidsplan (2019-2022).

Niet alle resultaten staan in het jaarverslag vermeld en worden daardoor soms uit het oog verloren. Desalniettemin zijn we trots dat we ondanks Covid-19 heel veel hebben gerealiseerd. Soms juist door Covid-19 en soms door gewoon door te gaan, zijn mooie initiatieven en projecten tot stand gekomen.

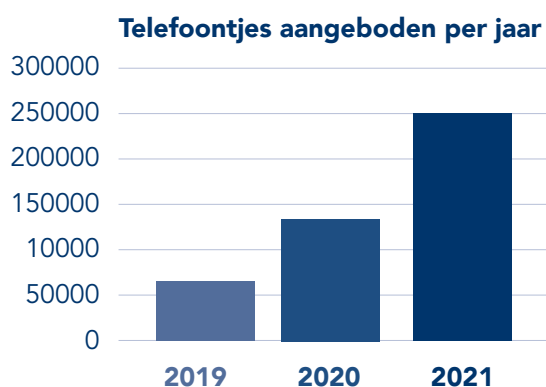
De Friese Preventie Aanpak belooft een sterke kapstok voor preventie. Samen met andere partijen is het fundament dit jaar gelegd.

Vanuit Zorg en Veiligheid dragen wij bij aan de maatschappelijke voorwaarden voor een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Fryslân gedurende hun gehele levensloop. De visie van waaruit we dit doen is dit jaar vastgesteld.

De uitvoering van het programma JGZ 3.0 dat als doel heeft de jeugdgezondheidszorg te kantelen van aanbod gestuurd naar behoeftegericht werken, is verlengd wegens Covid gerelateerde vertraging.

In 2021 bracht GGD Fryslân met een interne denktank de effecten van covid op de publieke gezondheid in beeld. De resultaten deelden wij zowel ambtelijk als bestuurlijk. Gemeenten en ketenpartners konden deze kennis en inzichten gebruiken voor subsidieaanvragen bij het Rijk (200 miljoen). Het Rijk stelde deze subsidies beschikbaar om lokale welzijns- en gezondheidsinitiatieven te versterken en uit te breiden. Deze richten zich op de jeugd en kwetsbare groepen, gezonde leefstijl en het onderwijs.

Zowel het Klant Contact Centrum als de Advieslijn kregen in 2021 een meer dan gemiddelde hoeveelheid aan vragen. Vragen over Covid waren oververtegenwoordigd. Vooral de status van het 'gele boekje' (vaccinatieboekje dat internationaal gebruikt wordt als inentingsbewijs), leverde veel vragen op.

Door extra personeel in te zetten, lukte het om goed bereikbaar te blijven. Uit de nevenstaande grafiek blijkt dat er ten opzichte van 2019 een (flinke) stijging heeft plaatsgevonden in het aantal telefoontjes.

In 2021 zijn geen wisselingen geweest in de bestuurs- en agendacommissie. Zowel de agendacommissie als de bestuurscommissie zijn in 2021 vier keer (digitaal) bijeengewees.

In overeenstemming met de vastgestelde begroting 2021 is de verantwoording ingedeeld volgens de bekende vier pijlers:

De taken van GGD Fryslân

Iedereen verdient een gezond en veilig leven; wij dragen daaraan bij!

Een overzicht van deze taken en hun wettelijke grondslag is opgenomen als Bijlage C. op pagina 84.

2.2. Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies

Indicatoren

In 2018 heeft de bestuurscommissie Gezondheid, tegelijkertijd met het meerjarenbeleidsplan, per jaar indicatoren vastgesteld. De indicatoren zijn ingevuld met de laatst bekende cijfers.

De Indicatoren voor deze pijler:

Percentage volwassenen dat rookt:

Het percentage volwassenen dat rookt in 2020 is gedaald ten opzichte van 2016. Het percentage daalt nog steeds. Landelijk daalt het sinds 1990, zowel bij mannen als vrouwen en in alle leeftijdsgroepen. Het percentage rokende vrouwen daalde minder snel dan het percentage rokende mannen.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat rookt	18%	21%

Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt:

Het percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt, blijft sinds 2016 onveranderd. Landelijk is er bij zowel mannen als vrouwen in alle leeftijdsgroepen qua overmatig alcoholgebruik sinds 2014 een daling te zien. Uitzondering hierop zijn de jongvolwassenen (18 t/ 34). Hier is alleen bij de mannen een daling te zien.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt	18%	18%

Percentage volwassenen met matig overgewicht en obesitas:

Het landelijk percentage volwassen mannen en vrouwen dat matig overgewicht of obesitas heeft, steeg sinds 1990. Bij mannen is de stijging groter. Obesitas is zelfs verdubbeld sinds 1990. In Friesland is er vooral een stijging te zien bij vrouwen in de leeftijdsgroep 50-64 jaar.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen met matig overgewicht	36%	37%
Percentage volwassenen met obesitas	15%	13%

Bovenstaande cijfers worden verkregen via epidemiologisch onderzoek. Deze komen uit het uitgevoerde monitoronderzoek onder volwassenen en ouderen.

Jeugdgezondheidszorg

De basis van de jeugdgezondheidszorg is ondanks de impact van Covid goed uitgevoerd. Met goed bezochte webinars en nieuwsbrieven in het voorjaar van 2021 investeerden we in meer collectieve digitale preventie. In het schooljaar 2020/2021 kon niet alles worden uitgevoerd. Conform afspraken met de bestuurscommissie is in september 2021 gestart met het inhalen van deze achterstanden. Dit loopt door tot het einde van het schooljaar in juni 2022. Op het Voortgezet Onderwijs besteedden we extra aandacht aan het mentaal welbevinden van jongeren.

Programma JGZ 3.0

Het programma JGZ 3.0 heeft in 2020 en 2021 ernstige vertraging opgelopen. Toch heeft het programmateam doorgewerkt aan de operationalisering van de innovatie-agenda (2018) en het koersdocument (2020). Er is geleerd van de pilots die zijn gedaan en er is een goed beeld van stappen die JGZ moet gaan zetten. Centrale vragen waarop een antwoord is geformuleerd:

- wat is er nodig om de gestelde resultaten te halen
- welke mensen en middelen hebben we hiervoor nodig
- hoe kunnen we het uitzetten in tijd?

De komende twee jaren ligt de focus op behoeftegericht werken en digitaliseren. In de bestuursvergadering van 17 juni 2021 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het voorstel om de looptijd van het programma JGZ 3.0 met een jaar te verlengen (t/m 2024). Ook stemde de commissie in met het voorstel om de door Covid onbenutte middelen uit de afgelopen jaren van 2022 tot en met 2024 in te zetten voor de uitvoering van het programma JGZ 3.0.

Epidemiologie

De geplande analyses en onderzoeken hebben doorgang gevonden. In 2020 is de data over de gezondheidssituatie onder volwassenen en ouderen verzameld. De analyses en duiding hiervan hebben wij in 2021 voor de Friese gemeenten uitgevoerd.

De situatie onder jongeren brachten we in beeld door via scholen vragenlijsten te sturen. Om een beeld te krijgen van het effect van corona is 1 x per 6 weken panelonderzoek uitgevoerd over gedrag en welbevinden.

Verder is een analyse gemaakt van de impact van corona op de publieke gezondheid. Vooral bij jongeren en adolescenten lijkt de impact op de mentale gezondheid en leefstijl groot. Gemeenten gebruikten de resultaten van de Friese GGD-epidemiologen om hun beleid aan te passen en/of als argumentatie om aanspraak te kunnen doen op extra overheidssubsidies.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG)

Er zijn 5 bachelor - en 4 masteronderzoeken afgerond. Een aantal daarvan is rechtstreeks gekoppeld aan de Friese Preventie Aanpak (FPA). Eén bachelor onderzoek is gekoppeld aan het programma JGZ 3.0. Vanaf september 2021, doorlopend in 2022, zijn er 20 nieuwe onderzoeken gestart en/ of gepland. In 2021 zijn er ook vier regionale kennisbijeenkomsten georganiseerd en werd aan diverse landelijke kennisbijeenkomsten een bijdrage geleverd. De Onderzoeksagenda Aletta Fryslân is voorbereid, opgesteld en vastgesteld in de stuurgroep. Een overzicht van de bijdragen van de AWPG aan FPA en Vitale regio Fryslân:

Seker en Sun

Het project Seker en Sun, onderdeel van de AWPG, was in 2021 gericht op twee pilots en op de bestuurstafel. De twee pilots zijn: Flexibilisering van onderwijs voor zijinstromers (Noordoost Fryslân) en Netwerkvorming positieve gezondheid (Lemmer). Door Covid hebben beide pilots vertraging opgelopen. Dit heeft geleid tot een gehonoreerde aanvraag voor verlenging tot juli 2022.

De middelen voor deze pilots worden onderling herverdeeld en zullen vervolgens worden ingezet op "welzijn op recept" binnen het netwerk positieve gezondheid.

De bestuurstafel is in 2020 opgericht en in 2021 tweemaal bijeengekomen. Doel van de bestuurstafel is de samenwerking in Friesland bevorderen om het dreigende zorg-infarct het hoofd te bieden. Vergrijzing en ontgroening zullen zorgen voor meer zorgvraag en gebrek aan personeel bij ongewijzigd beleid. In 2021 heeft de bestuurstafel aandacht besteed aan het verkrijgen van inzicht in al lopende samenwerkingsinitiatieven en de provinciaal nog bestaande witte vlekken.

Vitale Regio Fryslân

Sinds 2016 werkt GGD Fryslân met steeds meer gemeenten en De Friesland in dit programma samen aan concrete lokale preventieprojecten. In 2021 is het programma beëindigd met een online slotmanifestatie, een tweetal verantwoordingsrapportages en een online magazine. Sommige pilots lopen nog, andere zijn afgerond. In het programma is veel geleerd over data en onderzoek en het samenwerken, ondersteund door de AWPG. Dit heeft onder andere geleid tot een subsidieaanvraag voor de FPA. Bij de inrichting van de FPA is voortgeborduurd op de lessen vanuit Vitale Regio. De lessen per thema/project gaan mee naar de FPA.

Friese Preventie Aanpak

In 2021 legden wij het fundament voor de Friese Preventie Aanpak. Samen met alle achttien Friese gemeenten, verzekeraar de Friesland en vele andere partners werken wij aan een brede aanpak op het gebied van preventie. De FPA betekent een herijking en verrijking van de (leefstijl)programma's en initiatieven die Fryslân nu al rijk is.

Als GGD hebben wij in 2021 binnen de FPA dan ook met de betrokken gemeenten en partners toegewerkt naar programmaoverstijgend bundelen van inspanningen. Dit betreft o.a. Nuchtere Fries, Rookvrije Generatie en Nuchter over Gewicht. Door een integrale aanpak is er meer samenhang en werken mensen binnen de bestaande initiatieven intensiever samen. Dat moet leiden tot een groter positief effect in de resultaten. De FPA is vernieuwend door het stimuleren van een doelgroep- en persoonsgerichte aanpak met een focus op levensfasen (Lyts, Jong, Grut en Wiis). De kracht van de FPA ligt in het bundelen van alle kennis en ervaring én het maken van verbinding. Met andere woorden: WETEN wat werkt, DELEN wat werkt en DOEN wat werkt. Aletta Fryslan/AWPG ondersteunt bij het onderdeel het Weten en Delen.

Medische Milieukunde

Het is in 2021 eindelijk gelukt om de formatie van het team Medische Milieukunde op orde te brengen door kennis en kunde anders te verdelen en in te zetten. Om kennis en expertise voor Friesland voor de langere termijn te borgen is Noordelijke samenwerking noodzakelijk. De eerste stappen hiertoe zijn gezet en dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Voor het Noord-Nederlandse piket gevaarlijke stoffen (GAGS, geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen) is een beleidsadviseur gezondheid in opleiding.

2.3. Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De Indicatoren voor deze pijler:

Percentage jongeren dat recentelijk heeft verzuimd:

Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat recentelijk school heeft verzuimd en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat recent ziek is geweest	31%	31%
Percentage jongeren dat recent heeft gespijbeld	17%	16%

Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling:

Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met lichamelijke mishandeling	4%	5%
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met geestelijke mishandeling	14%	19%

Programma Kansrijke start

Uit onderzoek blijkt dat de eerste 1000 dagen na de conceptie van cruciaal belang zijn voor de gezondheid van een mens. De geïnvesteerde euro in gezondheid is in deze fase van het leven het meest effectief. Het landelijke actieprogramma Kansrijke Start is het antwoord op de constatering dat deze 1000 dagen niet voor iedereen even kansrijk zijn. In 2019 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid de notitie 'een Friese coalitie Actieprogramma Kansrijke Start' vastgesteld.

Doel van de notitie: gezamenlijk interventies initiëren en kennis en ervaringen delen. Hiervoor hebben de gemeenten een regisseursrol bij GGD Fryslân belegd. Een betere samenwerking van alle betrokken partijen voor, tijdens en na de geboorte leidt tot meer kansen op een gezond leven voor kinderen in kwetsbare situaties. Het afgelopen jaar is het lerend netwerk Kansrijke Start tot stand gekomen en is de interventie Nu Niet Zwanger geïmplementeerd.

Interventie: Nu Niet Zwanger

Voor (potentiële) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid is Nu Niet Zwanger (NNZ) ontwikkeld en gestart in 2020. De belangrijkste resultaten toe nu toe:

Aandachtsfunctionarissen zijn getraind en het trainingsaanbod is geaccrediteerd.

De contacten met keten-partners worden blijvend uitgebreid en het uitrollen naar wijk- en gebiedsteams is gestart. De samenwerking met de Friese ziekenhuizen staat.

Tot en met het derde kwartaal gingen 100 mannen en vrouwen een gesprek aan over hun kindwens, seksualiteit en anticonceptie, 73% kiest ervoor om hun kindwens 'nu' geen gestalte te geven. Tevens zijn er nieuwe werkdocumenten afgerond. De wijk -en gebiedsteams kunnen, vanwege drukte en veelvuldige wisseling van functies Nu Niet Zwanger nog niet overal volledig integreren.

Het ministerie van VWS ziet NNZ als een effectief programma. Daarom heeft zij voor het Friese programma opnieuw financiering ter beschikking gesteld als stimuleringsbijdrage, op voorwaarde van cofinanciering. In 2022 leggen wij hiervoor een voorstel voor.

Infectieziekte bestrijding (IZB)

Naast Covid-19 zijn er vanuit het expertteam IZB andere resultaten behaald, onder andere op het vlak van het managen van uitbraken van andere infectieziekten.

ABR zorgnetwerk (regionale samenwerking Antibioticaresistentie)

De pandemie heeft de activiteiten van het ABR zorgnetwerk overschaduwd. In het zorgnetwerk participeren de drie noordelijke GGD-en. De inspanningen die dit netwerk ondanks covid verrichtte:

- antibiotica stewardship voor huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde en
- infectiepreventie voor verpleeg- en verzorgingshuizen en woonzorgcomplexen.

TBC - noordelijke samenwerking

Na een aanvankelijke lastige start in 2021 zijn in de loop van het jaar alle screenings en vaccinaties rondom TBC uitgevoerd. In het laatste kwartaal is er gekeken hoe de samenwerking met collega's van GGD 'en in het Noorden kan worden geoptimaliseerd. Dit is noodzakelijk om de expertise te borgen nu de incidentie terugloopt en de expertise bij ketenpartners afneemt.

Friesland maakt onderdeel uit van het Regionaal Expertise Centrum Noord Oost (REC NO) en vormt daarin samen met Groningen en Drenthe een subregio. In 2022 wordt gekeken hoe wij met elkaar meer uniform en op basis van landelijke richtlijnen kunnen gaan werken. Daarbij willen wij de kennis bundelen in een bovenregionaal TBC expertiseteam, dat ook lokaal de TBC-bestrijding blijft uitvoeren.

Reizigers- en beroepsvaccinaties

Door corona heeft het team Reizigers- en beroepsvaccinaties veel minder cliënten gezien dan regulier. Het product Reis- en beroepsvaccinaties heeft daardoor aanzienlijk minder inkomsten gegenereerd. Een minimale hoeveelheid spreekuren is doorgegaan. Daarbij ging het hoofdzakelijk om consulten voor beroepsvaccinaties en enkele reizigersconsulten. Medewerkers uit dit team zijn volop ingezet binnen de Corona-uitvoeringsorganisatie van de GGD. Het negatief financieel resultaat voor 2021 wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS. In 2022 vervalt de mogelijkheid om verliezen als gevolg van minder inkomsten te compenseren.

Publieke Gezondheid Asielzoekers

Team Publieke Gezondheid Asielzoekers verzorgt de jeugdgezondheidszorg, infectieziektenbestrijding, gezondheidsvoorlichting en hygiënezorg voor de asielzoekers. Ten opzichte van eerdere jaren is in 2021 een grotere groep asielzoekers naar Nederland gekomen. In Leeuwarden is daarom een noodopvangcentrum ingericht. Door de grotere instroom van gezinnen is jeugdgezondheidszorg drukker dan verwacht. Er is veel aandacht voor voorlichting en het team speelt een belangrijke rol bij de aanpak bij van coronabesmettingen.

De aanbesteding die in 2020 door COA is gedaan, heeft geleid tot andere financiering dan gewend. Ondanks toezeggingen werkt het benodigde registratiesysteem nog niet. Daarom blijft de vastgestelde reservering nodig in verband met onzekerheid over de financiering.

Rijksvaccinatie programma

GGD Fryslân voerde in 2021 alle activiteiten met betrekking tot het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) uit. Op basis van onze eigen opkomstcijfers zien wij een lagere opkomst. Uit de landelijke opkomstcijfers van het RIVM blijkt dat de deelname voor de verschillende vaccinaties in Friesland nog steeds hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt voor zowel de DKTP, BMR, HPV, MenACWY als de zuigelingenvaccinaties. Dit betreft voorlopige opkomstcijfers. Deze cijfers zijn een indicatie voor de vaccinatiegraad, in juni 2022 worden de definitieve vaccinatiegraadcijfers 2021 gepubliceerd.

In het 3de kwartaal van 2021 is gestart met de implementatie van het informed consent (IC), welke per 1 januari 2022 ingaat. De technische implementatie hiervan is goed verlopen en succesvol afgerond, echter met name over de monitoring van de vaccinatiegraadcijfers zijn nog zorgen. De bestuurscommissie is hierover in oktober en november geïnformeerd. Landelijk is hiertoe ook opgeschaald. In 2022 zal dit verder een vervolg krijgen.

2.4. Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

GGD Rampen Opvang plan

Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) beschrijft de taakverdeling en samenwerking bij vier processen waar de GGD voor verantwoordelijk is bij een crisis of ramp, te weten: Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Psychosociale hulpverlening en Gezondheidsonderzoek bij rampen.

Ieder jaar organiseert de GGD Fryslân opleiding-, training- en oefenactiviteiten om voorbereid te zijn op een ramp en/of crisis. Vanwege Corona en daarmee de belasting op de werknemers zijn er in 2021 geen activiteiten uitgevoerd.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie

De Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) is een op- en afschaalmethode die dreigende escalerende situaties op het gebied van sociale veiligheid helpt voorkomen, beperken en/of beëindigen.

GGD Fryslân heeft de opdracht om Friese gemeenten bekwaam te maken en te houden in het werken met de AVE. Ieder jaar inventariseert GGD Fryslân de leerbehoefte bij gemeenten op het gebied van de AVE. Op basis hiervan organiseert GGD Fryslân lokaal en/of regionaal een opleidings-, trainings- en/of oefenprogramma waar gemeenten (en soms ook ketenpartners) aan kunnen deelnemen.

Van het geplande oefenprogramma heeft in 2021 slechts de themabijeenkomst voor gemeenten en ketenpartners doorgang kunnen vinden. In 2022 zal een nieuw oefenprogramma worden gepland.

Voor zowel AVE als GROP geldt dat er minder is geoefend dan gepland en dat er minder kosten zijn gemaakt. De onderbesteding wordt verrekend met de meer/ minderkosten coronaregeling van VWS.

Zorg en veiligheid

Voor Zorg en Veiligheid heeft GGD Fryslân in 2021, in opdracht van de portefeuillehouders Zorg & Veiligheid, een visie opgesteld. Deze visie is in de bestuurscommissie van 6 oktober besproken en formeel vastgesteld in de vergadering van 25 november 2021. GGD Fryslân wil zich op het gebied van Zorg en Veiligheid met name richten op preventie en vroeg-signalering. Het concretiseren van de visie vindt plaats samen met andere partners op het terrein van sociale veiligheid. Daarbij wordt gekeken hoe werkzaamheden van GGD Fryslân een oplossing kunnen bieden voor de problematiek die wordt ervaren in gemeenten.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

In het kader van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg kent GGD Fryslân het meldpunt voor problematische woonhygiëne. Sinds 2019 is daar het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag bijgekomen.

Het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag biedt de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze een melding te doen over iemand waarover je je zorgen maakt. Het meldpunt ontvangt, adviseert, trieert en zet de melding waar nodig door naar een passende vervolgorganisatie. Deze pilot liep 31 december 2021 af. Het meldpunt heeft in 2021 in totaal 247 meldingen verwerkt. Dit is een toename in vergelijking met 2020 (192) en zeer waarschijnlijk te verklaren door meer (landelijke) bekendheid van het nummer.

De bestuurscommissie heeft op 6 oktober 2021 ingestemd met het verlengen van de uitvoering door GGD Fryslân van de verplichte taken Wvggz en het meldpunt voor 2 jaar, met een optie tot vier keer een jaar verlenging. Daarmee zijn alle Colleges van Burgemeester en Wethouders van de 18 Friese gemeenten gevraagd om dit formeel te beleggen bij de GGD door middel van dienstverleningsovereenkomsten. Dit geldt voor het meldpunt en de verplichte taak uit de Wet verplichte GGZ: het horen en doen van verkennend onderzoek. Het is de bedoeling dat in 2022 via het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag ook bemoeizorg kan worden ingezet voor mensen die zorg mijden. Samen met Sociaal Domein Fryslân, die hiervoor subsidie ontvangt, gaan wij dit in 2022 verder vormgeven.

De Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) moet bijdragen aan een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen en treedt medio 2023 in werking. Met de verbinding tussen Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en bemoeizorg, hebben de gemeenten een meldpunt waar niet acute hulpvragen kunnen worden neergelegd. Om een goede behandeling van de meldingen mogelijk te maken, wordt met dit wetsvoorstel voorzien in een betere juridische basis voor de gegevensverwerking door de meldpunten.

Forensische Geneeskunde

De aanbesteding Medische Arrestantenzorg (MAZ) is in augustus 2021 uitgesteld voor twee jaar na de aanvankelijke publicatie van de tender in juni 2021. Daardoor blijft deze onder het huidige contract vallen en voert GGD Fryslân deze uit in de eigen regio. Voor 2021 heeft dit geen financiële impact.

Er ligt wel een inhoudelijke opdracht ten behoeve van de Forensische zorg in het algemeen. Vanaf januari 2022 zal onder penvoering van de GGD Drenthe uitvoering gegeven worden aan samenwerking Forensisch Geneeskunde in Noord Nederland. De Noordelijke samenwerking is vertraagd door de vele extra werkzaamheden die covid bij de project/werkgroepleden met zich meebracht, maar ook door de aanbesteding van de MAZ. In 2021 is gewerkt aan:

- samenwerkingsovereenkomst FG 3Noord met heldere kaders;
- voorbereidingen waardoor de forensische ondersteuners de komende maanden verder gaan samenwerken om te komen tot één team forensisch ondersteuners Noord Nederland;

Naast samenwerking in het noorden startten er in Fryslân twee artsen met de opleiding tot forensisch geneeskundig arts (AIO's). Het opleiden van AIO's FG is intensief en vraagt veel begeleiding. De opleidingsduur is dan ook substantieel verlengd naar twee jaar en in de toekomst wordt dit zelfs 3 jaar.

Ook is er in het afgelopen jaar aandacht geweest voor het verder scholen van de verpleegkundigen voor forensische ondersteuning. Daarnaast zijn er twee nieuwe verpleegkundigen opgeleid voor het afnemen van bloedproeven. Ook is besloten om deze groep ook 24/7 te gaan inzetten voor de bloedproeven. Zij nemen dit werk over van de forensische artsen.

2.5. Pijler 4 - Toezicht houden

Inspecties kinderopvang

In 2021 hebben we niet alle jaarlijkse inspecties/ steekproeven uit kunnen voeren als gevolg van Corona (90% is wel gedaan). In 2021 is niet voldaan aan de norm van 100%. De afwijking van de 100% norm is goed onderbouwd en gedocumenteerd. Met de inspectie is hierover gesproken en de onderbouwing en documentatie is daarmee akkoord. In Friesland maken we op maat afspraken op basis van een algemeen landelijk handelingsperspectief. Er is goede afstemming met gemeenten en daar waar het kan wordt nog digitaal geïnspecteerd. Ten opzichte van de landelijke realisatie (80%) scoort Friesland met 90% relatief hoog.

Financiële compensatie is in 2021 nog vanuit VWS-coronamiddelen. Dit jaar is er deels al voorgesorteerd op de nieuwe taakontwikkeling, zoals de verhoging van het percentage steekproeven bij gastouders. Dit zal per 1-1-2023 uitgevoerd moeten worden en hiervoor is capaciteitsuitbreiding in voorbereiding.

Inspecties tattoo/piercing/permanente make-upstudio's, schepen, azc's en prostitutiewerkplekken

Alle aanvragen in 2021 op basis van contracten, vergunningen of internationale afspraken zijn uitgevoerd.

Er zijn 42 schepen onderzocht. Ten opzichte van 2020 zijn er iets meer inspecties geweest in tattoo-, piercing- en permanente make-upstudio's. Dit heeft te maken met het verlopen van de driejaarlijkse vergunningen in 2021 (53 in totaal). Er zijn twee extra inspecties uitgevoerd bij de noodopvang van azc's. Er zijn vijf inspecties uitgevoerd op prostitutiewerkplekken. De uitgevoerde inspecties zijn qua aantallen vergelijkbaar met het jaar 2020.

WMO toezicht

In 2021 startten wij in één gemeente met WMO-toezicht (met zes onderzoeken). Twee andere gemeenten dienden een aanvraag in. In 2022 informeren wij de bestuurscommissie over de verdere ontwikkeling.

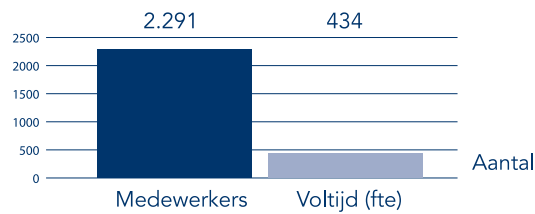
2.6. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid						
Pijler 1	14.598.275	50.290	-14.547.985	16.544.201	2.679.567	-13.864.634
Pijler 2	9.784.442	2.962.835	-6.821.607	9.672.592	3.157.861	-6.514.731
Pijler 3	1.579.327	966.208	-613.119	61.111.449	60.676.050	-435.399
Pijler 4	1.677.826	1.677.826	-	1.500.284	1.500.284	-
	27.639.870	5.657.159	-21.982.711	88.828.526	68.013.762	-20.814.764
Dekkingsmiddelen gezondheid						
Gemeentelijke bijdrage	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920
	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920
Totaal saldo van baten en lasten	27.639.870	26.692.079	-947.791	88.828.526	89.048.682	220.156
Reservemutaties gezondheid	102.000	1.049.791	947.791	102.000	287.902	185.902
Gerealiseerd resultaat gezondheid	27.741.870	27.741.870	-	88.930.526	89.336.584	406.058

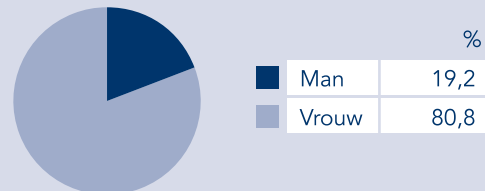
Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 60.

2.7. Feiten en cijfers programma Gezondheid

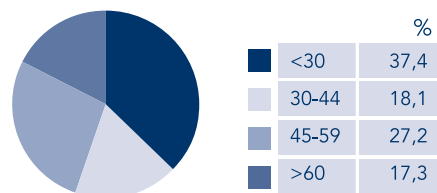
Cijfers medewerkers 2021

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	439
Vrouw	1.852

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	857
30-44	415
45-59	622
> 60	397

Gemiddelde leeftijd: 41 jaar

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	5,07	6,04	4,34
Meldfrequentie	0,76	0,62	0,43

Cijfers per pijler 2021

Pijler 1, Monitoring, signalering en advies

Jeugdgezondheidszorg

	Consulten cb's 0-18	126.712
	Telefoontjes naar GGD/JGZ	14.016
	Kinderen in beeld bij JGZ	125.329

Aantal consultatiebureaus

46

Pijler 2, Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Reizigersvaccinatie

	Vaccinaties	3.512
	Informatieverstrekingen	962
	Consulten	3.705

Pijler 3, Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

Forensische geneeskunde

	Lijkschouwingen	447
	Letsels verklaringen	51
	Totaal aantal verrichtingen	7.167

Pijler 4, Toezicht houden

Technische Hygiëne zorg en Inspecties

	Inspecties kinderdagverblijven	779
	Scheeps/tattooshops/sexhuizen	108
	Inspectie gastouders	486

3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing

3.1. Algemeen

De afdeling Crisisbeheersing heeft vijf collega's op tijdelijke basis aangenomen om de coronawerkzaamheden uit te voeren. Zij hebben voor een deel ook drie langdurig zieke collega's vervangen. Bij Crisisbeheersing hebben wij op dit moment te maken met een relatief hoog verzuimpercentage van 12%; VRF-breed is dit ruim 4%.

In ons Jaarplan 2021 hebben we een verdeling gemaakt tussen de coronawerkzaamheden en de reguliere werkzaamheden. Tot en met maart hebben we ons hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning van de crisisorganisatie; vanaf april is er meer ruimte gekomen voor de reguliere werkzaamheden. Eind oktober hebben we de reguliere werkzaamheden - waaronder vakbekwaamheidsactiviteiten - weer deels afgeschaald.

3.2. Behaalde resultaten

Coronawerkzaamheden

Na het in werking treden van de TWM (Tijdelijke Wet Maatregelen covid-19, 1 december 2020) zijn de bevoegdheden van de VRF-voorzitter teruggedgaan naar de burgemeesters. De coronapandemie is echter nog niet over en afstemming op bestuurlijk en ambtelijk niveau is gewenst om verbinding te houden tussen gemeenten, het rijk en de partners. Dit heeft geleid tot een nieuwe coördinatiestructuur per januari 2021. Met o.a. een Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) en een Operationeel afstemmingsoverleg (OAO). Naast het delen van en informeren over de actuele situatie omtrent het coronavirus in Fryslân, is in het BAO afstemming geweest over:

- Een regionaal en éénduidig handelingskader voor alle Friese gemeenten over toezicht op en handhaving van de maatregelen om het coronavirus te bestrijden;
- De maatschappelijke impact van de coronacrisis op de inwoners van Fryslân. Het Fries Sociaal Planbureau en VRF gaven antwoord op de vraag op welke wijze gemeenten de gegevens uit de onderzoeksrapporten van het FSP konden gebruiken voor hun herstelbeleid. Ook gingen zij in op de vraag hoe we de maatschappelijke impact kunnen blijven monitoren;
- De evenementenkalender en het mogelijk maken van een 'vliegende start' als evenementen weer mogelijk zouden zijn. De afdeling Crisisbeheersing heeft afstemming georganiseerd tussen gemeenten, GGD, Politie en Brandweer. In gezamenlijkheid is er een handelingskader opgesteld. De adviseringsstrategie voor de evenementenorganisatoren was continu gebaseerd op de landelijke lijn; helaas gingen er in 2021, net als in 2020, nagenoeg geen festivals door;
- De preparatie op de jaarwisseling 2021-2022. In het BAO is afstemming geweest over de evaluatie van de jaarwisseling 2020-2021, de aanbevelingen die uit deze evaluatie zijn gekomen ("vroegtijdig in verbinding met de jongeren, uniformering APV-regelgeving carbidschieten") alsmede de preparatie op de jaarwisseling 2021-2022 ("een jaarwisseling met wederom een vuurwerkverbod, handhaving openbare orde, veiligheid van onze hulpverleners).

Reguliere werkzaamheden

Onderstaand een overzicht van de bestuurlijke relevante werkzaamheden:

Nieuw Rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2021 het nieuwe Rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden vastgesteld. Dit plan, dat op 1 augustus 2021 in werking is getreden, vervangt het oude rampbestrijdingsplan dat dateerde van 1 december 2016.

Nieuw Regionaal Crisisplan

Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2021 het nieuwe Regionaal Crisisplan 2022-2025 vastgesteld. Hiermee is de basis voor de inrichting van onze crisisorganisatie voor de komende vier jaren geborgd; het plan trad op 1 januari 2022 in werking.

Ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2022-2025 en Beleidsplan 2023-2026

De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 25 november 2021 kennisgenomen van het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en het proces om te komen tot een nieuw Beleidsplan. Beide documenten zijn (met informele en formele inspraakprocedures voor gemeenteraden) vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 15 december 2021.

Overdracht Meldkamer Noord-Nederland en RCC aan Politie

In het eerste kwartaal van 2021 is de Meldkamer Noord-Nederland formeel overgedragen aan de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) van de Politie. Daarnaast heeft VRF haar 2/3 aandeel in het eigendomsrecht van het RCC verkocht aan de politie; sindsdien huurt VRF deze ruimte van de politie.

Omgang crisisorganisatie met spontane burgerinitiatieven

Uit het evaluatierapport van de containercalamiteit (IFV, juni 2019) kwam naar voren dat Veiligheidsregio's nog geen beleid voerden omtrent de omgang met spontane burgerhulp tijdens rampen en crises én dat dit veiligheidsrisico's met zich mee kon brengen. De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 16 juni 2021 het Visiedocument spontane burgerinitiatieven vastgesteld. Daarna is er gewerkt aan een operationele Handreiking die op 24 november 2021 is vastgesteld door het Bestuurlijk Waddenzeeoverleg van de Coördinatie Regeling Waddenzee (CRW). De handreiking beschrijft een stappenplan voor de crisisfunctionarissen, dat beschrijft hoe zij met burgerinitiatieven om kunnen gaan.

Inzetten crisisorganisatie (24-7 paraat)

In 2021 is de crisisorganisatie ingezet bij GRIP-inzetten (14 in totaal) en bij niet-GRIP-inzetten (langdurige vorstperiode, vogelgriep, containers overboord geslagen op de Noordzee, stroomuitval Ameland, brand in machinekamer Koegelwieck, ernstige kwetsbaarheid in software Log4j).

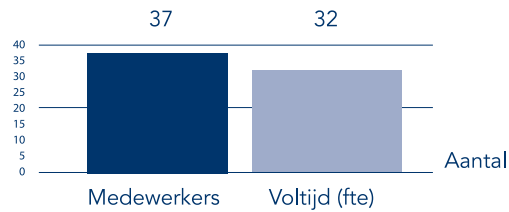
3.3. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Crisisbeheersing						
Producten Crisisbeheersing	4.677.925	200.614	-4.477.311	4.568.923	216.972	-4.351.951
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing						
Rijksbijdrage BDuR		2.816.402	2.816.402		2.876.389	2.876.389
Gemeentelijke bijdrage		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811
	-	4.474.213	4.474.213	-	4.534.200	4.534.200
Totaal saldo van baten en lasten	4.677.925	4.474.213	-3.098	4.568.923	4.751.172	182.249
Reservemutaties crisisbeheersing	96.902	100.000	3.098	156.026	100.000	-56.026
Gerealiseerd resultaat crisisbeheersing	4.774.827	4.774.827	-	4.724.949	4.506.058	126.223

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 65.

3.4. Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing

Cijfers medewerkers 2021

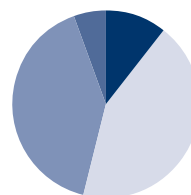

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	15
Vrouw	22

	%
Man	40,5
Vrouw	59,5

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	4
30-44	16
45-59	15
> 60	2

	%
<30	10,8
30-44	43,2
45-59	40,6
>60	5,4

Gemiddelde leeftijd: 43 jaar

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2020
Verzuim	2,02	2,34	11,96
Meldfrequentie	0,54	0,24	0,36

Activiteiten 2021

Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing	Aantal
Publieksevenementen:	
adviezen over C-evenementen	6
adviezen over B-evenementen	62
Vakbekwaamheidsactiviteiten crisisorganisatie	30
GRIP-inzetten	14
Niet GRIP-inzetten	7
Evaluaties van:	
GRIP-inzetten	14
Niet GRIP-inzetten	4
Vakbekwaamheid	4
Evenementen	8
Burger- en Partnerbelevingsonderzoeken	2

4. Programmaverantwoording Brandweer

4.1. Algemeen

Het virus heeft voor het tweede jaar op rij grote impact op onze organisatie gehad. Een reguliere taak als evenementenadvisering lag volledig stil en voorlichting over brandveiligheid ging slechts beperkt door vanwege bezoekrestricties op bijvoorbeeld zorglocaties. Ook kon opleiden en oefenen vaak niet in fysieke vorm. Lagere organisatorische kosten en uitgekeerde vrijwilligersvergoedingen hebben daardoor financieel tot een positief saldo van circa €1.160.000 geleid. De in 2020 opgelopen achterstand op het oefenprogramma dachten we in 2021 in te kunnen halen, maar dat is niet gelukt.

Ditzelfde geldt voor het opleiden. Zoals eerder aangekondigd verwachten we de komende jaren een inhaalslag te maken. Bovendien moet een aantal cruciale functies geworven worden, waarvoor opleiding nodig is. De voltijd-officiersopleiding is hier een voorbeeld van. De reeds gevormde bestemmingsreserve moet derhalve met € 100.000 uitgebreid worden naar € 900.000, zodat de manschappen vakbekwaam worden en blijven.

Door schaarste op de markt liepen levertijden van materialen fors op. Dit kwam door een gebrek aan grondstoffen en het coronavirus. Wij hebben hierdoor een aantal geplande investeringen moeten opschuiven, zoals de vervangingen van tankautospuiten. Door scherpe aanbestedingen in het planbare onderhoud proberen we een deel van de prijsstijgingen op te vangen. Deze ontwikkelingen samen leveren voor 2021 een positief resultaat op van € 2,3 miljoen.

4.2. Speerpunten beleidsplan Veiligheid 2019-2022

Speerpunt 'Samen aantoonbaar vakbekwaam'

In 2021 is verder gewerkt aan het inrichten van de oefenomgeving in het Veiligheidspaspoort. Hierdoor konden we actuele vakbekwaamheidsinformatie aanbieden. Het is niet gelukt om meetinstrumenten voor aantoonbare vakbekwaamheid verder te ontwikkelen; de mogelijkheid om oefeningen te evalueren ontbrak.

Om het effect van lerende organisatie te vergroten is vanaf september gestart met de Programmaraad Incidentbestrijding. Dit gremium heeft als taak om het managementteam gevraagd en ongevraagd te adviseren over ontwikkelingen, en bestaat uit vertegenwoordiging uit alle functionele, geografische en repressieve gebieden. De eerste ervaringen zijn erg positief.

Speerpunt 'Samen aantoonbaar paraat'

In september is de tijdelijke brandweerkazerne in Oudega officieel in gebruik genomen. Vanaf deze locatie zal de komende vijf jaar uitgerukt worden, totdat de nieuwe kazerne gereed is. Alle manschappen zijn in het voorjaar geslaagd voor hun opleiding. De opleidingen bevelvoerder en chauffeurs zijn gestart en nog in volle gang.

Om meer inzicht in de geleverde brandweezorg te krijgen is vanaf 2021 één van de positieve effecten van Veiligheidspaspoort merkbaar: repressieve eenheden geven na een inzet structureel een terugkoppeling over repressieve of beheersmatige aspecten van hun optreden. Leer- en verbeterpunten kunnen zo sneller hun weg vinden. Dit leidt tot een veiliger (arbo) en effectiever optreden.

Ten aanzien van het aantoonbaar maken van onze paraatheid zijn nog de nodige stappen te zetten. Uit een pilot onder vrijwilligers bleek dat het gebruik van slimme pagers veel potentie heeft. Desondanks kreeg de gebruiksvriendelijkheid en techniek van huidige op markt aanwezige pagers een onvoldoende.

Er is ingezet op het gebruik van roostersystemen op posten waar dit nog niet werd gedaan, en we zijn gestart met het vervangen van randapparatuur. Experimenteren met laten werken van beroepsmedewerkers op een post, heeft een positief effect heeft op onze paraatheid.

Speerpunt 'Risicogericht en risicobewust samenwerken'

In 2021 startten wij met het verkennen van de mogelijkheden in de GEO-omgeving door nieuwe gegevens toe te voegen. Er zijn gegevens opgenomen die bij onze dagdagelijkse taken gebruikt worden, zowel in de koude (advies)fase als in de warme fase bij incidenten. Denk aan gegevens uit het incident risicoprofiel, maar ook operationele informatie over objecten (digitale bereikbaarheidskaarten).

Op het gebied van natuurbrandbeheersing zijn we erin geslaagd om op de Waddeneilanden tijdelijke repressieve slagkracht te versterken. Op Terschelling is een tijdelijk voertuig gestationeerd voor natuurbrandbeheersingstaken en ook voor Ameland is zicht op contracten om dat op korte termijn te doen. De voorbereidingen voor een nieuw materieelplan om in het kader van grootschalig brandweeroptreden een specialistisch peloton natuurbrand te kunnen leveren, zijn gestart. Daarnaast is voor een aantal natuurgebieden, bijvoorbeeld op Vlieland, een nieuwe Risico Index Natuurbranden (RIN) opgesteld. Ook is gewerkt aan de gebiedsgerichte aanpak. Tot slot zijn in samenwerking met Defensie drie waterputten geslagen in het Drents-Friese Wold.

Reguliere taken Risicobeheersing

Niet anders dan voor de coronacrisis hebben we volop adviseringsverzoeken over bouw-aanvragen en ruimtelijke plannen ontvangen. Het is gelukt deze conform geldende afspraken te behandelen. Qua brandveiligheidscontroles zijn we er grotendeels in geslaagd deze volgensvoorgenomen planning uit te voeren. De niet uitgevoerde controles zijn meegenomen in de planning voor 2022. Wat opvalt is dat het aantal evenementenadvisingen lager was dan, op 2020 na, de jaren ervoor. Dit is logisch te verklaren door de annulering van veel evenementen.

Advisering Risicobeheersing per product 2021	
Productgroepen	Totaal aantal adviezen/producten
Advisering omgevingsveiligheid	350 adviezen uitgebracht (329 in 2020)
Advisering brandveiligheid	1.005 adviezen uitgebracht (1.159 in 2020)
Advisering evenementen	40 adviezen uitgebracht (234 in 2019 , 68 in 2020)
Toezicht brandveilig gebruik	839 controles uitgevoerd (962 gepland) 253 hercontroles uitgevoerd

Brandveilig Leven

De coronacrisis heeft een achterstand op het uitvoeringsprogramma van Brandveilig Leven opgeleverd. Veel voorlichtingen op locatie en aan specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld in zorgcentra, konden door de maatregelen niet doorgaan. Medewerkers hebben gedeeltelijk andere taken uitgevoerd. Zij voerden controles brandveilig gebruik uit en ondersteunden de GGD.

4.3. Overig behaalde resultaten

Herschikking organisatie-inrichting

Sinds 1 september werken we in een aangepaste organisatie-inrichting. We hebben vier geografische gebieden teruggebracht naar twee en in plaats van vier zijn er nu drie functionele gebieden.

Aanleiding was enerzijds de wens om de organisatie toekomstbestendiger te maken. Mede omdat we na de regionalisering inmiddels alweer zeven jaar in dezelfde structuur werkten. Anderzijds was er de behoefte om de dagelijkse aansturing van de organisatie te versterken. Bijkomend voordeel van de herschikte inrichting is dat het aantal beroepsmatige functies verlaagd is. Hiermee is geld vrijgespeeld om uitdagingen in de begroting op te vangen.

Evaluatie Dekkingsplan 2.0

Dit jaar is het Dekkingsplan 2.0 geëvalueerd. Conclusie: het document uit 2017 is nog steeds een stevig fundament voor de inrichting van de Friese brandweezorg. Het algemeen bestuur heeft het advies gekregen om een herziene versie van het Dekkingsplan 2.0 opnieuw vast te stellen voor de komende vier jaar. Friese gemeenten hebben sinds eind van het jaar de mogelijkheid een zienswijze kenbaar maken. Op basis daarvan wordt tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 10 maart 2022 een besluit genomen.

Datahuishouding op orde

De evaluatie van het dekkingsplan heeft laten zien dat wij de manier waarop wij onze paraatheid en andere operationele prestaties analyseren, moeten verbeteren. Begin van het jaar heeft het bestuur ingestemd met het beleidsvoorstel over navigatie en statussen. Een nieuwe navigatie-applicatie is in gebruik genomen en door meerdere brandweerposten getest. Deze pilot zat eind 2021 in de evaluatiefase, de uitkomsten volgen nog.

Omgevingswet

We liggen nog steeds op schema met de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Samen met gemeenten hebben we deelgenomen aan regionale werkgroepen en we zijn aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Tijdens de Bestuurscommissie Veiligheid in juni is voorgesteld de komende jaren met hetzelfde budget te blijven werken. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden werkzaamheden en uren twee jaar gemonitord. Daarna weten wij wat de impact van de wet is op onze dienstverlening. De bestuurscommissie is akkoord gegaan met de kosten van in totaal € 300.000. Hiermee kunnen wij in de overbruggingsperiode 2022, 2023 en 2024 incidenteel dekken.

Taakdifferentiatie

Afgelopen zomer is decharge verleend aan de landelijke denktank die onderzocht heeft hoe wij fundamenteel onderscheid kunnen maken tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers.

Een nieuwe stuurgroep heeft opdracht gekregen om een implementatieplan voor de eerste bouwsteen uit te werken. Deze bouwsteen benoemt dat er in beginsel niet langer gewerkt kan worden met gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers. Op landelijk niveau wordt gesproken over dekking voor de meerkosten van de implementatie en effecten van bouwsteen één. Ten tweede is de opdracht te onderzoeken wat andere wenselijke thema's kunnen zijn om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelsel.

In opdracht van de minister J en V concludeerden juristen eind van het jaar dat het goed verdedigbaar is dat het Europese recht de taakdifferentiatie niet vereist. Mits het contrast tussen vrijwilligers en beroeps wordt verscherpt. Dit bevestigde de reeds ingezette weg om bouwsteen één te implementeren. Voor nu is deze uitkomst een hoopvolle; er zijn geen draconische maatregelen nodig om de brandweezorg in Fryslân goed en betaalbaar uit te kunnen voeren.

Energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's voor de leefomgeving met zich mee. Deze zijn grotendeels nieuw en nog onbekend. Allerlei signalen duiden er op dat er nu actie ondernomen moet worden om op de gevolgen in te kunnen spelen. Een voorbeeld is de grote brand in Noardburgum in mei jongstleden. Daarbij kwamen afvaldelen van zonnepanelen in de wijde omtrek terecht. Branden zoals deze gaan steeds vaker voorkomen en vragen om een andere manier van het bestrijden van een incident. Om aan te kunnen sluiten op landelijke ontwikkelingen, startten wij met het opzetten van een meerjarig programma. Om deze transitieperiode te overbruggen is het nodig om € 300.000 aan financiële middelen te reserveren.

Bouwagenda

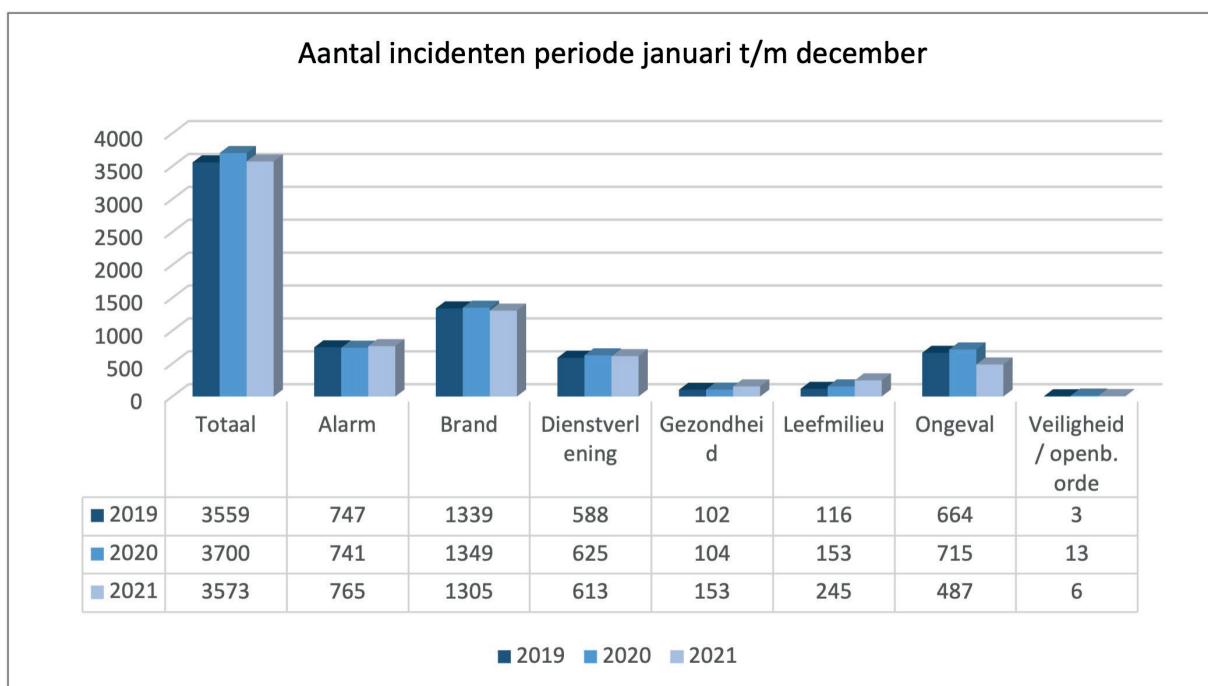
In afwachting van besluitvorming over taakdifferentiatie stelden wij grootschalige nieuw- en verbouwplannen uit. Besluitvorming bleef echter uit en een aantal brandweerposten verkeert in minder goede staat. Daarom is de bouwagenda weer opgestart. Vanwege een financieel risico op de lange termijn is met het dagelijks bestuur afgestemd een eerste tranche uit te voeren. Deze planning loopt tot en met 2026.

4.4. Repressie

Trots zijn we dat het, ondanks opnieuw een lastig jaar, is gelukt onze paraatheid op een hoog niveau houden.

In 2021 zijn we in totaal 3537 keer gealarmeerd voor incidenten. Dat is een daling ten opzichte van 2020 en vergelijkbaar met 2019. Wat opvalt is de toename bij de classificatie leefmilieu. Dit gaat over aantasting van de leefomgeving. Vooral in de zomermaanden zijn veel meldingen van wateroverlast gedaan. Ook in de classificatie gezondheid zien we een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. De ambulancedienst is door de brandweer vaker ondersteund met afrijzen of tilwerk. Tot slot valt een daling van het aantal alarmeringen bij de classificatie ongeval op. Het gaat hier veelal om verkeersongevallen.

In 95% van de uitrukken bij prio 1 brand waren we in 2021 op tijd. Hiermee voldoen wij aan de vastgestelde norm in het dekkingsplan 2.0.

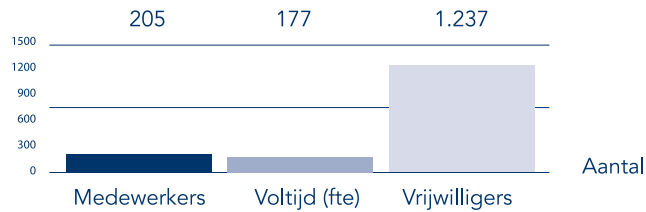
4.5. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Brandweer						
Producten brandweer	37.549.249	1.454.285	-36.094.964	33.505.349	1.073.536	-32.431.813
Dekkingsmiddelen brandweer						
Rijksbijdrage BDuR	-	4.580.064	4.580.064		4.677.153	4.677.153
Gemeentelijke bijdrage	-	30.743.286	30.743.286		30.743.286	30.743.286
	-	35.323.350	35.323.350	-	35.420.439	35.420.439
Totaal saldo van baten en lasten	37.549.249	36.777.635	-771.614	33.505.349	36.493.975	2.988.626
Reservemutaties brandweer	553.386	1.325.000	771.614	649.524		-649.524
Gerealiseerd resultaat brandweer	38.102.635	38.102.635	-	34.154.873	36.493.975	2.339.102

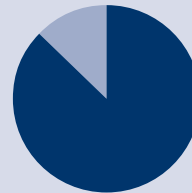
Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 65.

4.6. Feiten en cijfers programma Brandweer

Cijfers medewerkers 2021

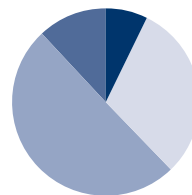
2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	179
Vrouw	26

	%
Man	87,3
Vrouw	12,7

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	15
30-44	63
45-59	103
> 60	24

Gemiddelde leeftijd: 42 jaar

	%
<30	7,3
30-44	30,7
45-59	50,3
>60	11,7

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	2,29	1,9	2,33
Meldfrequentie	0,61	0,42	0,38

5. Programmaverantwoording Organisatie

5.1. Algemeen

VRF kent vanuit het meerjarenbeleidsplan Organisatie 2019-2022 de thema's digitalisering, duurzaam voorbeeldgedrag en uitstekend werkgeverschap. De crisisorganisatie heeft ook dit jaar een groot beroep gedaan op adviserende en regievoerende medewerkers van de verschillende bedrijfsvoeringsafdelingen. Deze medewerkers hebben een belangrijke rol gespeeld bij het zoeken en opzetten van test- en vaccinatielocaties, realiseren van werkplekken voor bron- en contactonderzoek, werven van het personeel en opzetten van een ict-infrastructuur en leveren van ict-middelen. Al deze werkzaamheden vonden naast de reguliere werkzaamheden plaats. Als gevolg hiervan is er minder dan gepland aandacht besteed aan de hierboven genoemde beleidsthema's.

5.2. Behaalde resultaten

Digitalisering

VRF haar belangrijke beleidspeiler is het verhogen en verbeteren van de digitale dienstverlening. Daarvoor heeft bedrijfsvoering samen met de primaire processen een aantal programma's met een meerjarig karakter opgezet. Het beter inrichten van de i-functie in de organisatie, het (her)formuleren en vaststellen van informatiebeleid en de sturing op projecten zijn daar drie belangrijke voorbeelden van.

Op het gebied van klantgerichte dienstverlening is de GEO-voorziening geïmplementeerd. Deze bevat geografische data voor eigen gebruik en voor partners, waaronder gemeenten. Met het oog op de Omgevingswet is er een koppeling gemaakt met de samenwerkingsomgeving.

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is samen met de Omgevingswet een aantal keer uitgesteld, maar staat al wel in de startblokken. Binnen het DSO worden alle gegevens over de fysieke leefomgeving geografisch (op de kaart) en tekstueel (wet- en regelgeving) als geheel gepresenteerd en uitgewisseld.

De jeugdgezondheidszorg werkt, met het programma JGZ 3.0, aan haar toekomstbestendigheid. Hiervan uit wordt er voor alle ouders in Fryslân gewerkt aan het digitaal ontsluiten van 'mijn kinddossier'. De dataveiligheid binnen VRF is in 2021 verbeterd. Hiermee voldoen wij grotendeels aan de AVG, NEN7510 en aan BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid). Vanuit het project BIO/NEN zijn de eerste stappen gezet voor het implementeren van alle eisen. Deze implementatie is eind 2022 gereed (zie ook paragraaf 6.4.10). Ook zijn er een functionaris gegevensbescherming en een privacy-officer in dienst genomen (zie ook paragraaf 6.4.9). Zij hebben onder andere als opdracht om meer bewustzijn te creëren bij onze medewerkers. Ook worden er technische en organisatorische veiligheidsvoorzieningen getroffen.

Het publiceren, monitoren en analyseren van data is van groot belang voor het zicht krijgen en houden op de pandemie en levert belangrijke interne stuurinformatie op. Daarom is de Business Intelligence (BI) doorontwikkeld. Het thuiswerken en het op afstand samenwerken is eveneens ondersteund (zie ook paragraaf 6.4.7) en er is een webinarruimte ingericht om zowel elkaar als onze cliënten en stakeholders te bereiken. Dit is in 2021 een effectief middel gebleken om te communiceren.

Duurzaam voorbeeldgedrag

Het dagelijks bestuur heeft eind 2020 de ambities uitgesproken dat de VRF een wezenlijke bijdrage aan de Sustainable Development Goals moet leveren. Deze ambitie krijgt vorm op drie terreinen: mobiliteit, energietransitie en duurzamer organiseren. Voor de brandweerkazernes zijn blauwdrukken opgesteld en deze zijn leidend voor het uitvoeren van de duurzame bouwagenda. Daarnaast hebben we duurzame thuiswerkplekken aangeschaft en worden nieuwe leveranciers langs de duurzaamheidslat gelegd.

Uitstekend werkgeverschap

In 2019 kreeg Veiligheidsregio Fryslân het certificaat Great Place to Work. De ambitie om hier nog vervolgstappen in te zetten is, als gevolg van de coronacrisis in 2020 en 2021, verlegd naar aandacht voor het mentaal welbevinden van medewerkers. Op de Sharepoint 'Corona en je Werk' kunnen medewerkers informatie vinden over (mentaal) fit blijven en (anoniem) hulp inschakelen. Er zijn diverse live-chats georganiseerd, waar medewerkers rechtstreeks vragen konden stellen aan de directie en het leidinggevend kader. Om zicht te houden op de tevredenheid van medewerkers is, ondanks de crisisstand waarin de organisatie verkeert, eind 2021 toch het onafhankelijke medewerkerstevredenheidsonderzoek Great Place to Work uitgevoerd. Deze hebben wij aangevuld met vragen die specifiek betrekking hadden op het roerige jaar 2021. De uitkomst van de enquête en enkele aanvullende onderzoeksvragen hebben onze organisatie wederom het predicaat Great Place to Work opgeleverd: dé erkenning voor goed werkgeverschap, daar zijn we trots op! Met de aandachtspunten uit het onderzoek gaan wij in 2022 aan de slag.

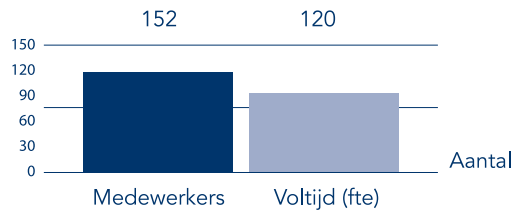
5.3. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Organisatie						
Organisatie-overhead	15.772.060	188.374	-15.583.686	18.490.580	3.657.572	-14.833.008
Dekkingsmiddelen organisatie						
Gemeentelijke bijdrage		15.104.424			15.104.424	15.104.424
Resultaat voor bestemming	15.772.060	15.292.798	-479.262	18.490.580	18.761.996	271.416
Reservemutaties organisatie	157.738	637.000	479.262	157.737		-157.737
Totaalprogramma organisatie	15.929.798	15.929.798	-	18.648.317	18.761.996	113.679

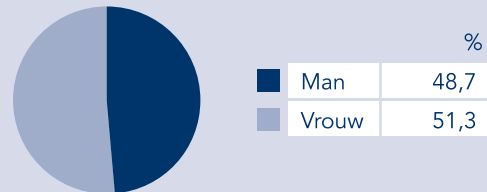
Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 66.

5.4. Feiten en cijfers programma Organisatie

Cijfers medewerkers 2021

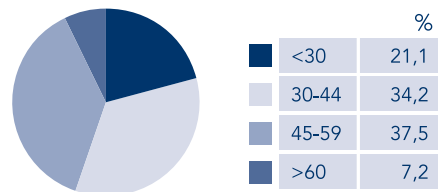

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	74
Vrouw	78

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	32
30-44	52
45-59	57
> 60	11

Gemiddelde leeftijd: 43 jaar

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	2,29	4,37	4,46
Meldfrequentie	0,61	0,69	0,61

6. Paragrafen

6.1. Financiering

Financieringsbeleid en afdekken van risico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht om de risico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen wordt afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

In 2021 is een nieuwe langlopende lening aangetrokken van € 20.000.000 voor de geplande investeringen van dit jaar. Het verloop van de lening portefeuille is daarmee als volgt:

Saldo per 1 januari	€	46.686.072
Opname	€	20.000.000 +
Reguliere aflossingen	€	5.194.743 -/-
Saldo per 31 december	€	61.491.599

Met ingang van de begroting over 2020 wordt een omslagrente gehanteerd van 2% voor het toerekenen van rente aan de programma's. De werkelijke omslagrente wijkt niet significant af van het begrootte percentage.

Kasgeldlimiet

Bij het begrotingstotaal (primitieve begroting) van € 86,4 miljoen is de kasgeldlimiet voor 2021 uitgekomen op € 6,9 miljoen (8,2%). Op diverse momenten gedurende het jaar is sprake geweest van een netto vlottende schuld, tot maximaal € 1,0 miljoen. De kasgeldlimiet werd in 2021 derhalve niet overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm voor 2021 is gesteld op 20% van het begrotingstotaal, ofwel € 16,8 miljoen. Dit betekent dat in 2021 voor maximaal € 16,8 miljoen mocht worden afgelost. In 2021 komt het totaal aan aflossingen op € 5,2 miljoen, dat is ruim onder de renterisiconorm. Bij het samenstellen van de lening portefeuille is ervoor gezorgd dat ook in de toekomst de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Sinds 15 december 2013 is de 'Wet verplicht schatkistbankieren' van toepassing. Met ingang van deze datum dient Veiligheidsregio Fryslân haar overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Dit met uitzondering van een saldo tot het geldende drempelbedrag, wat voor 2021 is gesteld op € 628.944. De naleving van de regeling voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen in de toelichting op de balans, als onderdeel 'kortlopende vorderingen'. Hieruit blijkt dat het drempelbedrag niet wordt overschreden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

In juli 2018 heeft gemeente Leeuwarden zijn verplichting inzake het FLO-overgangsrecht afgekocht bij de VRF. Uit de ontvangen afkoopsom van € 7,8 miljoen is een voorziening gevormd voor de contante waarde van de verplichting per 1 januari 2018 (€ 7,1 miljoen), het restant is gestort in een bestemmingsreserve. Conform het besluit van het algemeen bestuur wordt de met de afkoopsom bespaarde rente gebruikt om de voorziening (die gewaardeerd is op contante waarde) op te renten (tegen de contractueel afgesproken 2,5%), en om rente toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

6.2. Weerstandsvermogen en risico-beheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt.

1. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
2. In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's').
3. De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve. Deze wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal.
4. Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Risico's en weerstandscapaciteit

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. Dit zijn de volgende zaken:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk Jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet en er wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd. Deze zorgt ervoor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt voor zowel incidentele fricties als het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid.
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Weerstandscapaciteit

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Structurele risico's

Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Door deze wet vallen de meeste ambtenaren per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht. Personeel in dienst van veiligheidsregio's zijn hiervan voorlopig uitgezonderd, mede door de bijzondere rechtspositie van brandweervrijwilligers. Ook in 2022 kan nog gebruik worden gemaakt van deze uitzonderingspositie. De incidenteel beschikbare middelen van € 100.000 blijven staan tot volgend jaar. Ondertussen is een werkgeversvereniging opgericht, die nodig is om straks tot arbeidsvoorwaarden te komen die passen bij de nieuwe wet. De veiligheidsregio's kunnen hierdoor snel handelen wanneer het personeel van de veiligheidsregio's onder de Wnra valt.

Taakdifferentiatie brandweervrijwilligers

De huidige rechtspositie voor brandweervrijwilligers is in strijd met Europese wet- en regelgeving. In de zomer van 2021 is decharge verleend aan de landelijke denktank die onderzocht heeft hoe fundamenteel onderscheid te maken is tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers. Een nieuwe stuurgroep heeft opdracht gekregen om een implementatieplan voor de eerste bouwsteen uit te werken. Het uitgangspunt: in beginsel kan er niet langer gewerkt worden met gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers. Op landelijk niveau wordt gesproken over dekking voor de meerkosten van de implementatie en effecten van bouwsteen één. Ten tweede is de opdracht te onderzoeken wat andere wenselijke thema's kunnen zijn om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstellstel.

In opdracht van de minister J en V concludeerden juristen eind van het jaar dat het goed verdedigbaar is dat het Europese recht geen taakdifferentiatie vereist, op voorwaarde dat het onderscheid tussen vrijwilligers en beroeps duidelijker wordt. Dit bevestigt de juistheid van de reeds ingezette weg om bouwsteen één te implementeren. Hierdoor zullen de initieel verwachte extra kosten lager uitvallen. Daarentegen is het zeker dat voor de implementatie van deze bouwsteen structureel extra kosten moeten worden gemaakt. Het is nog onduidelijk wie deze kosten gaat dragen.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

Tien jaar na de invoering van de Wet veiligheidsregio's heeft de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's onderzocht hoe de wet- en regelgeving uitpakt. In opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid is onderzocht of de wet aansluit bij de huidige situatie. Ook is onderzocht of de wet ons voldoende voorbereidt op toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. Het nieuwe kabinet zal in 2022 met de conclusies en aanbevelingen aan de slag gaan. Dan wordt ook duidelijk welke veranderingen dit voor Veiligheidsregio Fryslân met zich meebrengt. We verwachten dat deze beperkt zijn; dankzij aanpassingen in onze organisatie-structuur voldoen wij voor een deel al aan de aanbevelingen.

Evaluatie wet gemeenschappelijke regelingen

De evaluatiecommissie Wgr heeft haar onderzoeksrapport naar de doeltreffendheid en effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk uitgebracht. De commissie concludeert in haar rapport dat vernieuwing van de Wet veiligheidsregio's noodzakelijk is en heeft hiervoor aanbevelingen gegeven. Dit onderwerp zal door het nieuwe kabinet worden behandeld. Ondertussen is de branche wel aan de slag met de aanbevelingen van de commissie. Het is op dit moment nog onduidelijk welke impact dit gaat hebben.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet (per 1 juli 2022) bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden; en dus zeker ook veiligheid en gezondheid. De introductie van de Omgevingswet gaat nog steeds met veel onzekerheden gepaard. Zo ook wanneer het gaat over hoe groot de vraag vanuit gemeenten daadwerkelijk gaat worden. Het is daarom onzeker op welke wijze de kosten zich zullen ontwikkelen.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de CAO gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van overname rekening is gehouden.

Rente

Op dit moment zijn de financieringslasten erg laag door de huidige rentesystematiek levert dit een voordeel op voor de gemeenten. Echter bij een stijgende marktrente zal de rentelast hoger worden dan de beschikbare uitzetting van de kapitaalslasten, wat resulteert in een direct nadeel voor de gemeenten.

Datadiefstal

Naar aanleiding van een geval van datadiefstal uit de GGD-systemen die worden gebruikt in de Covid-19 bestrijding, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 bij een tweetal direct bij die datadiefstal betrokken GGD'en en de landelijke koepelorganisatie GGD Ghor Nederland, die de betreffende IT-systemen voor alle regionale GGD'en beheert, een onderzoek gestart naar het gebruik van die systemen en de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Alhoewel GGD Fryslân niet direct betrokken is in het onderzoek zijn de bevindingen van de Autoriteit Persoonsgegevens ook relevant voor GGD Fryslân, omdat de betreffende IT-systemen door alle GGD'en worden gebruikt. De door de Autoriteit Persoonsgegevens benoemde verbeterpunten zijn en worden, waar nodig, ook binnen GGD Fryslân geïmplementeerd. Hierover vindt ook continue afstemming plaats met GGD Ghor Nederland en de overige GGD'en.

Coronacrisis

De coronacrisis doet een beroep op ons aanpassings- en uithoudingsvermogen. Ruim anderhalf jaar anticiperen we op de golven van de pandemie, voeren we extra taken uit binnen de crisisorganisatie en proberen we zo goed mogelijk onze reguliere taken uit te voeren. Naast de (zorg)inhoudelijke taken die de GGD en crisisorganisatie uitvoeren, heeft de crisis ook invloed op ondersteunende en adviserende taken. De afdelingen Facilitair, Informatiemanagement & ICT, Financiën en Personeel & Organisatie leveren veel extra denk- en uitvoeringswerk. In dit proces worden de additionele taken zeer zorgvuldig opgepakt, maar op een later tijdstip zou kunnen blijken dat een genomen beslissing toch financiële gevolgen heeft anders dan was voorzien. In het geval van bijvoorbeeld het aangaan van huurcontracten voor nieuwe test- of vaccinatielocaties of voor de inhuur van personeel zouden de verplichtingen langer door kunnen lopen dan de vergoeding vanuit VWS. In het geval zich dergelijke gevallen voordoen, dan zullen de effecten incidenteel van aard zijn en geen structurele gevolgen hebben voor de begroting.

Financiële kengetallen

Van de in het BBV opgenomen kengetallen zijn vier van toepassing bij Veiligheidsregio Fryslân. Deze kengetallen zijn als volgt uitgewerkt:

Kengetallen	Jaarverslag 2020	Begroting 2021	Jaarverslag 2021
Netto-schuldquote	57,15%	82,66%	30,37%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	57,15%	82,66%	30,37%
Solvabiliteit	7,78%	1,72%	10,01%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0-

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. Hoe hoger het getal, des te groter de netto-schuld ten opzichte van het begrotingstotaal. Dat de netto-schuldquote veel lager is dan begroot, wordt vooral veroorzaakt doordat de geplande langlopende lening niet in die omvang is aangetrokken.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen, en wordt berekend als het aandeel eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (balanstotaal). In de in de nota's weerstandsvermogen en reserves/voorzieningen is vastgelegd dat de aangehouden reserves minimaal zijn. Anderzijds leiden de kapitaalintensieve activiteiten tot een hoge mate van externe financiering. De solvabiliteit is als gevolg van deze factoren laag. De solvabiliteit is hoger dan begroot, door het niet uitgeven van gereserveerde bedragen voor in te halen werkzaamheden.

6.3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid rondom het beheer van de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân in eigendom heeft. Wij hebben onderstaande gebouwen in eigendom/beheer.

- Het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg.
- 66 Brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom.
- 48 locaties voor JGZ, allen gehuurd.
- Het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer. Dit pand betreft deels eigendom en wordt vanaf medio 2021 gehuurd.

Daarnaast zijn er tijdens de COVID pandemie vijf panden gehuurd ten behoeve van vaccineren en zeven panden gehuurd om in gebruik te nemen als testlocatie.

Kwaliteitsniveau

Als grondslag voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen worden vaak de NEN-2767 richtlijnen toegepast. De NEN-2767 is een breed toegepaste wijze van conditiemeting, waarmee de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen op een objectieve manier wordt vastgelegd. Er zijn zes niveaus, die verschillen in kwaliteit aangeven Niveau 1 is 'uitstekend', niveau 6 is 'zeer slecht'. Ons streven bij het beheer en onderhoud is net als voorgaande jaren conditiescore 3. De score betekent dat wij een 'redelijk conditie' nastreven. Plaatselijk zichtbare veroudering vinden wij acceptabel, zolang de functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Bij de huurlocaties streven wij er naar om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau vast te leggen in de huurovereenkomsten.

Op basis van dit uitgangspunt hebben wij onderhoudsvoorzieningen gevormd. Middels een onderhoudsvoorziening worden de lasten van groot onderhoud over de jaren geëgaliseerd. De dotatie aan de voorziening (met andere woorden: de jaarlijkse lasten) is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat de komende 30 jaar gepland is. Wettelijk gezien moet dit eens in de vijf jaar, maar in de praktijk hanteren wij een richtlijn van eens in de drie jaar.

Het uitgevoerde onderhoud is in 2021 niet volledig volgens plan verlopen. Een belangrijke oorzaak hiervoor betreft de coronacrisis. Doordat er op grond van rijksbeleid periodiek test- en vaccinatie locaties zijn op- en afgebouwd, is de inspanning van de organisatie minder gericht geweest de reguliere taken, zoals het onderhoud van het reguliere vastgoed. In 2022 zal dan ook een inhaalslag moeten worden gemaakt.

Investerings

Eerder hebben we grootschalige nieuwbouw- en verbouwplannen uitgesteld, in afwachting van besluiten over taakdifferentiatie. Een aantal brandweerposten bevindt zich in minder goede staat waardoor in overleg met de Bestuurscommissie Veiligheid de bouwagenda weer is opgestart. Op basis van een nieuwe planning en financiële doorrekening is het toekomstperspectief geschetst voor de uitvoering van deze bouwagenda. De komende vijf jaar voeren we de plannen voor meerdere posten uit. De financiële lasten zijn, op basis van het prijspeil medio 2021, tot 2040 gedekt in de meerjaren investeringsplanning. Om te borgen dat de planning, kwaliteit en kosten van de uitvoering van bouwagenda binnen de gestelde kaders blijven, is in 2021 een stuurgroep bouwagenda opgericht, waarin verschillende specialisaties zijn opgenomen. Hiermee beogen wij eventuele verassingingen tijdig te onderkennen, zodat er eventueel gepast en tijdig ingegrepen kan worden.

6.4. Bedrijfsvoering

6.4.1. Inleiding

Door de afdeling Bedrijfsvoering wordt een bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân geleverd door de kerntaken van VRF (brandweezorg, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg) zo pro-actief, gericht en effectief mogelijk te adviseren en ondersteunen.

De afdelingen Communicatie, Informatiemanagement, Huisvesting en facilitaire zaken, Inkoop, Juridische zaken, P&O, Financiën en Administratie werken intensief samen met Brandweer, GGD en Crisisbeheersing. Bedrijfsvoering faciliteert, adviseert en bewaakt de grenzen. Door deze taken centraal te beleggen, worden de kosten en de kwetsbaarheid verlaagd terwijl de kwaliteit van de primaire processen hoger wordt. In deze paragraaf Bedrijfsvoering besteden we aandacht aan de onderwerpen, die bijdragen aan het inzicht van het bestuur.

6.4.2. Toekomstbestendige Bedrijfsvoering

Op 1 juli 2020 werd de begroting 2021 vastgesteld en daarmee werd het proces rondom Toekomstbestendige Bedrijfsvoering (TBB) afgesloten. Het proces begon met een benchmark waarbij de toereikendheid van de ondersteunende diensten werd beoordeeld. Deze benchmark toonde aan dat de kwaliteit van de ondersteunende diensten onder druk stond. Door middel van een vervolgonderzoek is concreet gemaakt welke risico's hierdoor werden gelopen en welke investering er nodig was om deze af te dekken. Middels de begroting 2021 zijn de noodzakelijke financiële middelen beschikbaar gesteld.

Het uitgangspunt was om in 2020 te starten met de eerste kwaliteitsverbetering. Door de coronacrisis hebben diverse werkzaamheden vertraging opgelopen waardoor een deel van de activiteiten voor kwaliteitsverbetering doorliepen naar 2021. Middels de eerste begrotingswijziging zijn de financiële middelen overgeheveld naar 2021. In 2021 zijn grote en noodzakelijke stappen gezet om de bedrijfsvoering te verbeteren en toekomstbestendig in te richten. Een groot deel van de beschikbare middelen is omgezet in kennis, nieuwe systemen en extra formatie. Denk hierbij aan ict-systemen, het aanstellen van extra menskracht bij P&O, Communicatie, Informatiemanagement, Huisvesting en facilitair en Financiën. Ook hebben wij externe expertise ingehuurd om het fundament voor informatiemanagement VRF te versterken.

6.4.3. Investeren in informatievoorziening (digitalisering) en ICT

Hierbij verwijzen wij naar bovenstaande en hoofdstuk 5 Programmaverantwoording Organisatie, organisatiethema digitalisering en naar paragraaf 6.4.2 Toekomstbestendige Bedrijfsvoering.

6.4.4. Begroting 3.0

In 2021 is het traject 'Begroting 3.0' doorlopen. Wij onderzochten hoe wij het bestuur en de gemeenteraden in de toekomst het beste kunnen informeren en welke begroting daarbij past. De uitkomst is dat we vanaf 2023 met het programma Gezondheid en het programma Veiligheid gaan werken. Dit laatste programma valt uiteen in het programma Brandweer en het programma Crisisbeheersing. Het programma Organisatie komt te vervallen. Deze opzet wordt gehanteerd in de meerjarenbeleidsplannen 2023-2026 en passen wij daarna toe in de toekomstige kaderbrieven, begrotingen en jaarstukken.

6.4.5. Tevredenheid bestuur

In de periode van november 2020 tot februari 2021 is er een tevredenheidsonderzoek onder bestuurders gehouden. Daaruit blijkt dat zij positief gestemd zijn over zaken als de bestuurlijke inrichting, de wijze van overleggen, de behandeling én de voorbereiding van de onderwerpen. Uiteraard is er ook een aantal verbeterwensen. Het plan van aanpak om de verbeterpunten door te voeren is op 15 december 2021 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en wordt in 2022 uitgevoerd.

6.4.6. Betaaltermijn

VRF streeft ernaar om facturen snel te betalen. Deze doelstelling is vertaald in de ambitie om 95% van de facturen binnen 14 dagen te betalen. Dit percentage is de afgelopen jaren behaald. In 2021 liep de betaaltermijn, als gevolg van een verdubbeling van de administratieve lasten door de corona activiteiten (35.969 facturen afgedaan), logischerwijs iets op, namelijk naar 82,9% (gemiddelde betaaltermijn van 17 dagen).

6.4.7. Bewust en hybride werken

Het project Bewust Werken is afgerond. Er is overgestapt op werken met SharePoint en Teams en iedereen heeft een eigen device. Dit maakt het werk flexibeler en gemakkelijker: er kan altijd en overal worden gewerkt, er is toegang tot data en samenwerken gaat makkelijker. De afgelopen periode heeft de meerwaarde van Bewust Werken zich bewezen. De voorzieningen voor thuiswerken en veel digitaal overleggen waren, voordat corona haar intrede deed, getroffen en maakte op afstand werken direct mogelijk.

De coronacrisis heeft groot effect op de manier van werken. Het thuiswerken en de anderhalve metersamenleving heeft beperkingen met zich meegebracht. Ook heeft het ons geïnspireerd om anders naar de manier van werken en het gebruik van de werklocaties te kijken. Het gedeeltelijk thuis- en op kantoor werken zal blijven, ook na de crisis. Dit onderdeel van hybride werken kan van invloed zijn op de huisvesting. Dit wordt momenteel onderzocht. Zodra hierover en over de investering die dit vraagt meer duidelijk is, wordt het bestuur geïnformeerd.

6.4.8. Opbouw personeel

In onderstaand overzicht is de formatie van VRF vermeld in fte (excl. corona GGD) voor de periode 2021.

Kolom	Personeelslid	Uitzendkracht/ extern	Stagiair	Eindtotaal
ORG	101,12	16,50	2,11	119,73
CB	26,67	3,12	2,00	31,79
GGD	347,07	40,83	46,18	434,08
BRW	172,19	5,00		177,19
Eindtotaal	647,05	65,45	50,29	762,79

6.4.9. Verzuim

Gezonde medewerkers	95,28%
Verzuimpercentage	4,72%
Meldfrequentie	0,54

In 2021 was het verzuimpercentage 0,28% hoger dan in 2020. De meldingsfrequentie is 0,10 lager dan in 2020. Concreet betekent dit dat medewerkers zich in 2021 minder vaak ziekmelden. De ziekte duur was gemiddeld wel iets langer dan in 2020. Overigens staan deze ziektecasussen los van uitval door het coronavirus, daarvan waren medewerkers relatief gezien kort uit de roulatie.

6.4.10. Privacy

Er zijn organisatorische en technische maatregelen getroffen om de privacy binnen de verwerking van persoonsgegevens verder te waarborgen. De functionaris gegevensbescherming en privacy-officer zien toe op de toepassing van de privacywetgeving en rapporteren hierover aan de directie en het dagelijks bestuur (rapportage 2021 wordt voor de zomer 2022 aangeboden). Het doel is om het aantal incidenten te voorkomen, te beperken en af te laten nemen.

6.4.11 BIO en NEN7510

De BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid) is het normenkader op het gebied van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad, waarin de voorzitters van de 25 Veiligheidsregio's zitting hebben, heeft een toenemende behoefte aan meer samenwerking op het gebied van informatieveiligheid. De aanleiding hiervoor is:

- De dreigingen en de risico's op hacking nemen toe.
- De financiële kosten en het afbreukrisico dat een veiligheidsregio loopt als ze daadwerkelijk getroffen wordt door een hack is groot.
- Veiligheidsregio's hebben een voorbeeldfunctie richting ketenpartners en een collectieve verantwoordelijkheid, waarbij elke regio zo zwak is als de zwakste schakel.

Om hierop in te spelen is landelijk het Versnellingsplan Informatieveiligheid gestart. Dit verplicht iedere veiligheidsregio om op 1 januari 2023 te voldoen aan de BIO en de bijhorende GGD aan de NEN 7510. Ook voor het aansluiten van VRF op het landelijke vertrouwelijke Informatie-uitwisselingssysteem (waarschuwt bij cyberaanvallen) van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) is voldoen aan de BIO noodzakelijk. VRF is gestart met de voor-bereidingen en in 2022 heeft de implementatie prioriteit.

6.4.12. Integriteitsbeleid

VRF wil een integere organisatie zijn en laat dit terugkomen in haar kernwaarden: betrokken, betrouwbaar en professioneel. In dit kader is binnen VRF integriteitsbeleid opgesteld. Doelstelling van dit beleid is om het onderwerp integriteit onder de aandacht te brengen, bespreekbaar te maken, helderheid te verschaffen over wat wordt verwacht van medewerkers en management en hoe om te gaan met eventuele misstanden. Integriteit is ook een vast onderdeel van de dag voor nieuwe medewerkers: de directeur gaat met de medewerkers in gesprek over integriteit en de kernwaarden. In deze bijeenkomst neemt hij ook bij iedereen de eed of belofte af. Ook wordt voor elke medewerker een Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd.

6.4.13. Gedragscode

De gedragscode is bedoeld om rechten en plichten, procedures en sancties, die wettelijk zijn vastgelegd, te concretiseren naar algemeen geldende gedragsregels voor het handelen binnen en buiten VRF. Het is een middel dat houvast biedt bij de dagelijkse zuivere en professionele omgang met de klant en met elkaar en is een uitwerking van het integriteitsbeleid. De gedragscode geldt voor alle medewerkers in dienst van VRF, inclusief vrijwilligers en ook voor andere personen die werkzaamheden verrichten voor VRF, zoals stagiaires, uitzendkrachten en ZZP'ers. Van al deze medewerkers wordt verwacht dat zij te allen tijde conform deze afspraken professioneel en hoogwaardig handelen.

6.5. Verbonden partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRF een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRF aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRF vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRF geen verbonden partijen. Hieronder wordt Stichting BON waarmee de VRF een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Groningen en Drenthe, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen). Stichting BON is daarom formeel geen verbonden partij.

6.6. Covid-19

Het jaar 2021 stond wederom in het teken van de pandemie. Het hele jaar is de organisatie bezig geweest met de bestrijding ervan.

Gedurende het jaar bewoog de aard van de landelijke opdracht van het Ministerie van VWS mee met de epidemiologische situatie in Nederland. Als GGD Fryslân is dit meebewegen binnen de clusters Bron – en Contactonderzoek (BCO), Testen, Vaccineren steeds gelukt.

Er waren grote pieken en dalen in het aantal besmettingen en daarmee ook in het aantal bron- en contactonderzoeken en testafnames. Aan het begin van het jaar hadden we te maken met nog hoge aantallen besmettingen, in de loop van het voorjaar en de zomer was er een sterke afname maar begin oktober nam het aantal besmettingen weer toe.

Het venijn zat in de staart

Voor onze organisatie zat het venijn in de staart van 2021. De vaccinatiecampagne is op 15 januari 2021 met 334 vaccinaties gestart op de vaccinatie locatie in het WTC Leeuwarden. In maart en april openden ook de locaties in Drachten, Sneek, Heerenveen, Dokkum, Franeker, Koudum en Appelscha hun deuren. Voor de Waddeneilanden volgden wij samen met de gemeenten aldaar een 'eigen' vaccinatiestrategie, na goedkeuring van het RIVM en VWS.

Op het hoogtepunt van deze eerste vaccinatiecampagne zijn er in één week 53.486 friezen gevaccineerd. Na deze piek nam het aantal vaccinaties af. Daarom werdende locaties in Appelscha, Koudum en Franeker in augustus gesloten. De overgebleven locaties schaalden wij af of brachten wij in 'slaapstand'.

Het wijk- en doelgroepgericht vaccineren startte op 2 juni met een landelijke primeur van de vaccinatiebus. In de periode die daarop volgde heeft de bus op ruim 30 verschillende locaties tussen Holwerd en Wolvega gestaan en zijn er in de bus 5.555 vaccinaties gezet. Daarnaast zijn er 3.069 vaccinaties gezet op diverse pop-up locaties in bestaande wijk- en/of dorpsgebouwen, scholen en medische centra. Ook zijn diverse vaccinatie momenten georganiseerd voor specifieke doelgroepen zoals het AZC en de maatschappelijke opvang.

In november zijn de locaties klaargestoomd voor het boosteroffensief dat op 19 november startte in Dokkum. In de maanden november en december volgden 195.500 boostervaccinaties voor Friese burgers, met een record van 81.356 in de laatste week van 2021.

In totaal zijn er in 2021 954.228 vaccinaties bij Friese burgers gezet. Om dit te realiseren heeft GGD Fryslân samengewerkt met diverse partners, waaronder Tempo Team, de Friese Huisartsen Vereniging, Heelkunde Friesland, Rode Kruis, NHL/Stenden, ROC Friese Poort, Licomar, Kijlstra, de Friese gemeenten, de Friese apothekers vereniging, Arriva en GGD GHOR Nederland.

Boostervaccinatie

Op 2 november kwam de landelijke opdracht om te komen tot een boostercampagne. In een tijdsbestek van twee weken hebben we als GGD Fryslân de start van de booster vaccinatiecampagne weten te realiseren. In de weken daarna is de opdracht verzwaard van alle 60-plussers naar alle 18-plussers die voor eind januari 2022 een boostervaccinatie moeten kunnen krijgen. Om deze opdracht te kunnen volbrengen moest de oorspronkelijke opdracht van 6.100 vaccinaties in week 49 in omhoog naar 60.000 vaccinaties per week in week 52. Een hele grote opgave waardoor er enorm opgeschaald moest worden in lijnen, locaties en personeel.

Een greep uit de acties die we hebben ondernomen:

- Lean specialist ingezet voor het optimaliseren processen en priksnelheid.
- Inzet defensie gerealiseerd.
- Huisartsen opgeroepen om ondersteuning te bieden bij medisch toezicht op locaties en het zetten van boostervaccinaties bij instellingen zonder medische dienst.
- Inzet van eigen GGD / VRF medewerkers.
- Beroep gedaan op netwerkpartners bij gemeentes, in de zorg, het onderwijs en de horeca.
- Prikevents voor zorgmedewerkers en eigen personeel georganiseerd.
- Een beroep gedaan op vrijwilligers. (EHBO, verkeersregelaars etc.)

Bron- en Contactonderzoek

Ook op het gebied van testen en bron- en contactonderzoek hadden we te maken met een grote opgave. Van het klaarstaan voor een basisvolume van 1.500 testen per dag naar een basisvolume van 6.000 per dag begin december. Ook het testen van alle niet mobiele thuiswonenden en de bewoners van instellingen zonder medische dienst maakte deel uit van de GGD-opdracht. Een opdracht die we uiteindelijk hebben volbracht.

Aantal medewerkers Coronaorganisatie

Onderdeel	Totaal aantal medewerkers
GGD Cluster Bron- en contactonderzoek	379
GGD Cluster Testen, Advies & Triage	696
GGD Cluster vaccineren Corona	1446
GGD Uitvoeringsteams Corona	81
Eindtotaal	2602

Testen

Aantal uitgevoerde testen in 2021

Maand	Aantal testen
januari	41.281
februari	34.390
maart	68.593
april	60.650
mei	38.713
juni	19.304
juli	36.719
augustus	18.146
september	29.574
oktober	32.235
november	93.609
december	65.151
Totaal	538.365

Bron- en Contactonderzoeken

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

Maand	Aantal BCO's	Fase
januari	6.566	M.n. fase 1 en 3
februari	4.810	M.n. fase 1
maart	6.400	M.n. fase 1 en 3
april	6.117	M.n. fase 1
mei	3.959	M.n. fase 1
juni	723	M.n. fase 1
juli	4.313	M.n. fase 1 t/m 5 (m.u.v. 2)
augustus	2.747	M.n. fase 1
september	3.164	M.n. fase 3
oktober	4.861	M.n. fase 1, 3 en 4
november	20.025	M.n. fase 5
december	18.918	M.n. fase 4 en 5
Totaal	82.603	-

Vaccineren

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

2021						
	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50	Week 51	Week 52
Aantal boosters gezet	2450	8875	20300	35150	44375	85575

Totaal aantal gezette vaccinaties

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

2021	
Totaal gezette 1e prikken	399.000
Totaal gezette 2e prikken	355.300
Totaal gezette 3e prikken	4.900
Totaal gezette boosters	196.700
Totaal	955.900

Verantwoording GGD

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

Kostensoort	Meerkosten 2021
Bron- en contactonderzoek	12.655.997
Bemonstering	15.762.262
COVID-19 vaccinatie	31.265.917
<i>Overige Meerkosten</i>	
Infectieziektebestrijding (IZB)	757.058
Ondersteuning	1.507.983
<i>Subtotaal</i>	<i>2.265.042</i>
<i>Minder baten (verrekend met minder lasten)</i>	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	179.612
Reizigerszorg	259.918
Overig	-146.957
<i>Subtotaal</i>	<i>292.573</i>
Totaal meerkosten	62.241.791

Deel II Jaarrekening 2021

Veiligheidsregio Fryslân

7. Jaarrekening

7.1. Balans per 31 december 2021

ACTIVA	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste activa				
Materiële vaste Activa				
Investerings met een economisch nut		64.637.174		67.851.724
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	4.807.458		4.722.339	
Rekening-courant verhouding met het Rijk	24.308.557		780.968	
Overige vorderingen	1.953.523		1.466.966	
		31.069.538		6.970.273
Liquide middelen				
Overlopende activa		459.378		469.554
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk			203.095	
- overige Nederlandse overheidslichamen	16.226		97.034	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	1.294.631		2.485.451	
		1.310.857		2.785.581
		97.476.946		78.077.132
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.092.965		428.065	
Bestemmingsreserves	4.675.077		1.856.970	
Gerealiseerd resultaat	2.985.062		3.790.666	
		9.753.104		6.075.701
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.189.980		7.777.145	
Voorzieningen ter egalisatie van lasten	1.427.620		1.221.895	
		9.617.599		8.999.040
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen		61.482.871		46.686.071
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypischelooptijd korter dan 1 jaar				
Kasgeldlening	-		6.000.000	
Overige schulden	10.375.945		7.784.996	
		10.375.945		13.784.996
Overlopende passiva				
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk	1.769.569		203.620	
- overige Nederlandse overheidslichamen	274.559		227.303	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgend begrotingsjaar komen	4.203.298		2.100.400	
		6.247.427		2.531.324
		97.476.945		78.077.132

7.2. Overzicht baten en lasten 2021 - deel 1

	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2021			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Programma Gezondheid										
Pijler 1	14.363.619	241.496	-14.122.123	14.598.275	50.290	-14.547.985	16.544.201	2.679.567	-13.864.634	683.351
Pijler 2	9.527.232	2.999.471	-6.527.761	9.784.442	2.962.835	-6.821.607	9.672.592	3.157.861	-6.514.731	306.876
Pijler 3	1.539.149	948.695	-590.454	1.579.327	966.208	-613.119	61.111.449	60.676.050	-435.399	177.720
Pijler 4	1.680.412	1.680.412	-	1.677.826	1.677.826	-	1.500.284	1.500.284	-	-
	27.110.412	5.870.074	-21.240.338	27.639.870	5.657.159	-21.982.711	88.828.526	68.013.762	-20.814.764	1.167.947
Dekkingmiddelen gezondheid										
Gemeentelijke bijdrage		20.892.338	20.892.338	-	21.034.920	21.034.920		21.034.920	21.034.920	-
	-	20.892.338	20.892.338	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920	-
Totaal saldo van baten en lasten	27.110.412	26.762.412	-348.000	27.639.870	26.692.079	-947.791	88.828.526	89.048.682	220.156	1.167.947
Reservemutaties gezondheid	102.000	450.000	348.000	102.000	1.049.791	947.791	102.000	287.902	185.902	-761.889
Totaal programma gezondheid	27.212.412	27.212.412	-	27.741.870	27.741.870	-	88.930.526	89.336.584	406.058	406.058
Programma crisisbeheersing										
Producten Crisisbeheersing	4.637.353	200.614	-4.436.739	4.677.925	200.614	-4.477.311	4.568.923	216.972	-4.351.951	125.360
Dekkingmiddelen crisisbeheersing										
Rijksbijdrage BDuR		2.778.928	2.778.928		2.816.402	2.816.402		2.876.389	2.876.389	59.987
Gemeentelijke bijdrage		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811	-
	-	4.436.739	4.436.739	-	4.474.213	4.474.213	-	4.534.200	4.534.200	59.987
Totaal saldo van baten en lasten	4.637.353	4.637.353	-	4.677.925	4.674.827	-3.098	4.568.923	4.751.172	182.249	185.347
Reservemutaties crisisbeheersing	-	-	-	96.902	100.000	3.098	156.026	100.000	-56.026	-59.124
Totaal programma crisisbeheersing	4.637.353	4.637.353	-	4.774.827	4.774.827	-	4.724.949	4.851.172	126.223	126.223

7.2. Overzicht baten en lasten 2021 - deel 2

	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2021			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Programma Brandweer										
Producten brandweer	36.716.694	1.454.285	-35.262.409	37.549.249	1.454.285	-36.094.964	33.505.349	1.073.536	-32.431.813	3.663.151
Projecten brandweer			-			-			-	-
Dekkingsmiddelen Brandweer										
Rijksbijdrage BDuR		4.519.123	4.519.123	-	4.580.064	4.580.064		4.677.153	4.677.153	97.089
Gemeentelijke bijdrage	-	30.743.286	30.743.286	-	30.743.286	30.743.286		30.743.286	30.743.286	-
	-	35.262.409	35.262.409	-	35.323.350	35.323.350	-	35.420.439	35.420.439	97.089
Resultaat voor bestemming	36.716.694	36.716.694	-	37.549.249	36.777.635	-771.614	33.505.349	36.493.975	2.988.626	3.760.240
Reservemutaties brandweer			-	553.386	1.325.000	771.614	649.524		-649.524	-1.421.138
Totaal programma brandweer	36.716.694	36.716.694	-	38.102.635	38.102.635	-	34.154.873	36.493.975	2.339.102	2.339.102
Programma organisatie										
Organisatie-overhead	15.292.798	188.374	-15.104.424	15.772.060	188.374	-15.583.686	18.490.580	3.657.572	-14.833.008	750.678
Onvoorzien					-	-				-
Dekkingsmiddelen organisatie										
Gemeentelijke bijdrage		15.104.424	15.104.424		15.104.424			15.104.424	15.104.424	-
Totaal saldo baten en lastn	15.292.798	15.292.798	-	15.772.060	15.292.798	-479.262	18.490.580	18.761.996	271.416	750.678
Reservemutaties organisatie			-	157.738	637.000	479.262	157.737		-157.737	-636.999
Totaal programma organisatie	15.292.798	15.292.798	-	15.929.798	15.929.798	-	18.648.317	18.761.996	113.679	113.679
Gerealiseerd resultaat	83.859.257	83.859.257	-	86.549.130	86.549.130	-	146.458.666	149.443.728	2.985.062	2.985.062

7.3. Toelichtingen

7.3.1 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening 2021 van Veiligheidsregio Fryslân is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de nadere aanwijzingen in de Financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De personeelslasten worden in principe toegerend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zijn sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Voor de aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten: vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient er wel een verplichting te worden opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen. Eventueel wordt rekening gehouden met een restwaarde.

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven, met uitzondering van voorzieningen aan gronden en terreinen. Met afschrijven wordt begonnen vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

Voor de verschillende categorieën van activa worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Categorie	Termijn in jaren
Bedrijfsgebouwen	50
Ademluchtflessen	30
BZK-materieel (zoals haakarmbakken)	25
Renovatie, restauratie en verbouwing van bedrijfsgebouwen	20
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	20
Voorzieningen aan terreinen (zoals parkeerplaatsen)	20
Containers, wasmanden op wielen	20
Redvoertuigen	20
Motorspuitaanhangen	20
Tankautosputten	16
Standaard bekpakking tankautosputten	16

Categorie	Termijn in jaren
Hulpverleningsvoertuigen	15
Standaard bekapping hulpverleningsvoertuigen	15
Brandweervaartuigen	15
Noodaggregaat	15
Medische apparatuur TBC	15
Overig brandweermaterieel	10 of 15
Oefenmaterieel brandweer	10
Dienstauto's brandweer	10
Personeel/materieelwagens	10
Ademluchtapparatuur (niet zijnde ademluchtflessen)	10
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals confectie-bluskleding, trainingspak)	10
Kantoormeubilair	10
Inventaris tankautospuit	8
Redgereedschap tankautospuit	8
Redgereedschap hulpverleningsvoertuig	7,5
OVD-voertuigen	7
Heftrucks	7
Alarmeringsmiddelen mobilifoons	7
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals helmen, 1e bluskleding, gaspakken, enz.)	7
Alarmeringsmiddelen portofoons	6
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals handschoen, laarzen)	5
Overige kantoorinventaris	5
Gebruikerssoftware	5
Werkplek automatisering t/m 2017	5
Overige medische apparatuur	5
PSU GHOR functionarissen	5
Werkplek automatisering vanaf 2018	4
Explosiemeters/Warmtebeeldcamera's	4
Systeem soft- en hardware	3
Mobiele telefoons; tablets; iPads	3
Telefooncentrale	3

Indien aan een gebouw waarde vermeerderende aanpassingen worden gedaan, wordt voor de afschrijvingsduur aangesloten bij het restant levensduur van het bestaande actief.

Door het Dagelijks Bestuur zijn in de vergadering van 2 december 2021 nieuwe afschrijvings-termijnen vastgesteld. Conform het voorstel gaan deze termijnen per 1 januari 2022 in.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Bij de vorderingen wordt rekening gehouden met noodzakelijk geachte waarderingcorrecties in verband met oninbaarheid.

Liquide middelen

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen op nominale waarde. Vanwege de significante tijdsinvloeden wordt de voorziening FLO gewaardeerd op basis van contante waarde.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.3.2 Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Het verloop in de materiële vaste activa is als volgt:

Verloopoverzicht materiële vaste activa					
	Saldo 31.12.2020	Investerings	Desinvestering	Afschrijvingen	Saldo 31.12.2021
Gronden en terreinen	1.694.627		11.824	13.280	1.669.522
Bedrijfsgebouwen	27.057.918	484.304	320.922	863.980	26.357.320
Vervoermiddelen	23.523.198	1.101.774	82.018	2.337.337	22.205.617
Machines, apparaten, installaties	4.629.265	205.275		511.123	4.323.416
Overige materiële vaste activa	10.533.720	1.548.576		2.198.075	9.884.222
	67.438.728	3.339.929	414.764	5.923.795	64.440.097

	Saldo 31.12.2020	Investerings	Activering	Saldo 31.12.2021
Investeringsprojecten in uitvoering	412.997	3.124.008	3.339.929	197.077
	412.997	3.124.008	3.339.929	197.077

	Saldo 31.12.2020
Materiële vaste activa	64.440.097
Investeringsprojecten in uitvoering	197.077
Totaal materiële vaste activa	64.637.174

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activabetreffen:

HV-Kraan Drachten incl. redgereedschap	€ 646.503
Mobiele devices	€ 264.344
JGZ herinrichtingskosten	€ 238.641
Haakarmvoertuig Bergum	€ 218.346
Verbouwing kazerne Oudega	€ 208.531
Vervangen meubilair	€ 198.233
Renovatie kazerne Drachten	€ 166.955
Storage	€ 148.284

Uitzettingen met een looptijd van korter dan 1 jaar

Schatkistbankieren

Veiligheidsregio Fryslân neemt deel aan verplicht schatkistbankieren. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met het Rijk en worden overtollige tegoeden aangehouden in de schatkist. De Veiligheidsregio mag tot een bedrag van € 628.944 buiten de schatkist aanhouden. Per kwartaal was dit saldo gemiddeld als volgt:

Eerste kwartaal	€ 580.054
Tweede kwartaal	€ 450.807
Derde kwartaal	€ 452.771
Vierde kwartaal	€ 455.113

Het drempelbedrag is in 2021 niet overschreden.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2021	31.12.2020
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€ 16.226	€ 300.129
Vooruitbetaalde bedragen	€ 891.453	€ 1.033.680
Overige nog te ontvangen bedragen	€ 386.951	€ 1.451.771
	€ 1.294.631	€ 2.785.580

De daling van de overige nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt doordat er ultimo 2020 voor € 810K aan nog te ontvangen bedragen openstond bij het RIVM inzake de declaraties Covid-19 PCR diagnostiek. Daarnaast stond er een te vorderen bedrag op de belastingdienst open inzake de teruggave van de BPM op dienstvoertuigen van € 375K.

Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 31.12.2020	Voorschotten	Gemaakte kosten	Saldo 31-12-2021
Rijk				
Impuls omgevingsveiligheid	203.095		203.095	-
	203.095	-	203.095	-
Overige Nederlandse overheidslichamen				
SBOH	28.247	374.224	402.471	-
VVE Zorgcoördinatoren 2020	68.787		68.787	-
Salariscompensatie Verpleegkundig specialist in opleiding (VIOS)		4.252		4.252
GOR-COVID-19 Gezondheidsmonitor Jeugd '21	-	61.059	49.085	11.974
	97.034	439.535	520.343	16.226
	300.129	439.535	723.438	16.226

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves is als volgt:

	Saldo 31.12.2020	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	428.065	1.664.900		2.092.965
	428.065	1.664.900	-	2.092.965
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	188.618	102.000	11.942	278.676
FLO	361.838	170.218		532.056
Uitwerkingskader Meldkamer JGZ 3.0	500.000			500.000
Tweede loopbaanbeleid In te halen werkzaamheden	806.514		133.514	673.000
		538.939		538.939
		2.313.061	160.655	2.152.406
	1.856.970	3.124.218	306.111	4.675.077
Totaal eigen vermogen	2.285.035	4.789.118	306.111	6.768.042

Egalisatiereserve

Op 19 december 2018 is door het algemeen bestuur de beleidsnota weerstandvermogen en risicobeheersing vastgesteld. Daarin is besloten om gebruik te maken van een egalisatiereserve, die gebruikt wordt om tussentijdse fluctuaties in het begrotingsaldo op te vangen. Deze reserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal. In 2021 is het resultaat over 2020 toegevoegd aan de egalisatiereserve. Ook is het saldo van de eerste begrotingswijziging toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Gezondheidsmonitor

De GGD voert in een vierjaarlijkse cyclus verschillende gezondheidsmonitors uit. Gelet op ontwikkelingen in het sociaal domein is besloten om deze monitors dusdanig uit te zetten dat uitkomsten op gebiedsniveau beschikbaar komen. De lasten voor het uitvoeren van de gezondheidsmonitors op gebiedsniveau variëren van € 75.000 tot € 160.000. De reserve gezondheidsmonitors is gevormd om de lasten van de verschillende monitors te egaliseren.

FLO overgangsrecht

Deze reserve wordt aangehouden om mogelijke toekomstige nadelen van de FLO te kunnen financieren. Conform de bestuurlijke afspraken is het overschot op de BDUR aan deze reserve toegevoegd.

Uitwerkingskader Meldkamer

De bestemmingsreserve is bedoeld voor de verdere ontwikkeling van de meldkamer en de overgang van diverse koppelingen naar één landelijk meldsysteem (LMS).

JGZ 3.0

In 2018 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het programma JGZ 3.0 gericht op het toekomstbestendig maken van de JGZ. Een belangrijke aanleiding voor het programma JGZ 3.0 is geweest het voldoen aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK) binnen de vastgestelde financiële kaders. De uitvoering van de innovatieagenda gericht op het aanpassen van de werkwijzen binnen de JGZ leidt tot extra kosten. De bestemmingsreserve JGZ 3.0 is bedoeld om deze extra kosten te dekken.

In te halen werkzaamheden

Bij de jaarrekening 2020 is voorgesteld om een deel van het resultaat van 2020 te bestemmen voor in te halen werkzaamheden. Het bestuur heeft conform besloten en daarom is hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Vanwege de pandemie zijn de taken nog niet (volledig) ingehaald. Deze taken zullen op basis van een geactualiseerde uitvoeringsplanning worden opgepakt.

Vorzieningen

	Saldo 31.12.2020	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31.12.2021
Verplichtingen, verliezen, risico's					
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736				128.736
Voorziening FLO-overgangsrecht	7.648.409	1.308.133	1.313.862		7.642.680
Voorziening spaaruren IKB		418.564			418.564
	7.777.145	1.726.697	1.313.862	-	8.189.980
Egalisatie van lasten					
Groot onderhoud Harlingertrekweg	181.601	43.221	19.813	-	205.009
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.040.295	446.385	264.069	-	1.222.611
	1.221.896	489.606	283.882	-	1.427.620
Totaal voorzieningen	8.999.041	2.216.303	1.597.744	-	9.617.600

Voorziening opgebouwde spaaruren

In het verleden konden medewerkers (op grond van de op dat moment geldende CAR/UWO) van de toenmalige HVD Fryslân en van verschillende thuiszorgorganisaties verlofuren sparen op basis van een spaarcontract. De gespaarde verlofuren kunnen in de toekomst door medewerkers worden aangewend om langdurig verlof op te nemen. De mogelijkheid om extra verlof te sparen is enige jaren geleden beëindigd, met als gevolg dat er geen nieuwe spaarcontracten bijkomen. De voorziening is bedoeld voor afwikkeling van het aantal uren dat is gespaard.

Voorziening FLO-overgangsrecht

Na de afkoop van het FLO-overgangsrecht door gemeente Leeuwarden, komen de lasten van deze regeling voor rekening van Veiligheidsregio Fryslân. Per 1 januari 2018 bedroeg de totale resterende verplichting voor deze regeling tot einddatum (thans voorzien in 2042) nog € 9,4 miljoen. Deze verplichting is contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 2,5%, wat leidt tot een voorziening per 1 januari 2018 van € 7,1 miljoen. Dit bedrag is vanuit de ontvangen afkoopsom in de voorziening gestort.

De voorziening wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van het bij het opmaken van de jaarrekening bekende cao-loon. In dit geval is dit de cao die geldend is vanaf december 2021. Er is rekening gehouden met een loonsverhoging voor de komende jaren, deze verhoging is gebaseerd op Macro Economische Verkenning (MEV22). Dit leidt tot een indexering van 2,3% voor 2023, gevolgd door 2,1% voor 2024 en 2,4% voor 2025 e.v.;
- Voor het contant maken van de verplichting en de bespaarde rente wordt gebruik gemaakt van de rente zoals deze is opgenomen in de overeenkomst met gemeente Leeuwarden. De opgenomen rente betreft 2,5%. Het rentepercentage zal voor de looptijd van het contract met de gemeente Leeuwarden worden gehanteerd.
- De rente wordt berekend op de kasstroom per 01-01 in plaats van 31-12 van het betreffende jaar;
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt geen rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door natuurlijk verloop.
- De risico's rondom het stijgen van de AOW-leeftijd, en fiscale risico's rondom de inzet van levensloop komen tot 2022 voor rekening van gemeente Leeuwarden, zoals contractueel overeengekomen.

Gedurende 2021 is in de totale onttrekking per saldo nihil. De mutaties betreffen de werke-lijke uitgaven (€ 1,3 miljoen). Daarnaast is € 1,1 miljoen gedoteerd voor o.a. cao-verhoging en het verhogen van de indexatie en is rente toegevoegd (2,5%/ € 0,2 mln.).

Voorziening spaaruren IKB

Vanuit het Individuele Keuze Budget (IKB) is het mogelijk om verlof uren te kopen en deze uren op te sparen. Dit betreft een arbeidskostengerelateerde verplichting die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kent. Op basis van afstemming met de Commissie BBV hebben wij hiervoor een voorziening gevormd.

Groot onderhoud Harlingertrekweg

Uit het meerjarenonderhoudsplan voor het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 43.221 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening gevormd. De stand van de voorziening sluit aan op het meerjarenonderhoudsplan.

Groot onderhoud brandweerkazernes

Uit het meerjarenonderhoudsplan voor de 48 kazernes in eigendom en 18 huurkazernes blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 446.385 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening getroffen. De stand van de voorziening sluit aan met het meerjarenonderhoudsplan.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn betrokken bij de Bank Nederlandse Gemeenten en de Waterschapsbank. Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2020	€	46.686.071
Nieuw aangetrokken	€	20.000.000
Reguliere aflossingen	€	5.203.200
Extra aflossingen	€	-
Stand per 31 december 2021	€	61.482.871

De rentelast die in 2021 is gemoeid met de langlopende leningen bedraagt € 1.002.820.

Overlopende passiva

	31.12.2021	31.12.2020
Vooruitontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€ 2.044.130	€ 430.923
Overlopende rente	€ 386.449	€ 413.566
Overige overlopende passiva	€ 3.816.848	€ 1.686.834
	€ 6.247.427	€ 2.531.323

De toename van de overige overlopende passiva wordt veroorzaakt door de nog te betalen bedragen inzake de cao-wijziging van € 964K. Daarnaast is de post nog te goed te keuren facturen toegenomen met € 1,2 miljoen. Dit betreffen corona gerelateerde facturen.

Vooruit ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 31.12.2020	Voorschotten	Besteed/betaald	Saldo 31.12.2021
Rijk				
CTB		1.677.475		1.677.475
informatiepunt MRSA	118.408		118.408	-
JLE	13.292		13.292	-
Therapiefalen bij scabiës		36.156	-	36.156
LFR Haakarmbakken	71.920		15.983	55.938
	203.620	1.713.631	147.682	1.769.569
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Opvoedpunt	19.910	15.450	10.280	25.080
Supranet	10.673	15.000	18.810	6.863
Tel mee met Taal	35.360		2.003	33.357
Seker en Sûn 2e fase	89.082	100.000	83.196	105.886
JOGG	72.278	40.000	8.904	103.373
	227.303	170.450	123.193	274.559
	430.923	1.884.081	270.876	2.044.128

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben betrekking op:

- De niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben betrekking op:
- Huurcontracten die zijn aangegaan voor de hoofd-, team- en consultatiebureaulocaties jeugdgezondheidszorg, brandweerkazernes en een aantal overige locaties. De diverse contracten hebben verschillende looptijden, wat resulteert in een jaarlijkse verplichting van € 1,78 miljoen (kale huur en servicekosten) per jaar. Deze verplichtingen hebben een looptijd van langer dan één jaar.
- Voor een contract is een bankgarantie afgegeven van € 11.583.
- Daarnaast is sprake van leaseverplichtingen voor auto's van € 86.990 per jaar.
- De verplichting met betrekking tot het saldo vakantiedagen is in overeenstemming met het BBV niet opgenomen in de balans, aangezien zij een meerjarig gelijkblijvend volume kent. De waarde van de openstaande verlofdagen bedraagt € 1.320.000 ultimo 2021.

Gebeurtenissen na balansdatum

Door de oorlogssituatie in Oekraïne is sprake van een nieuwe crisis. De mogelijke effecten van de situatie in Oekraïne op onze organisatie zijn nog onduidelijk. Op dit moment verrichten wij werkzaamheden met betrekking tot de (coördinatie van de) opvang van vluchtelingen, maar mogelijk wordt er een grotere inspanning van ons gevraagd. Dit brengt ook kosten met zich mee. Het kabinet zal van Rijksweg de kosten die gemaakt zullen worden integraal vergoeden. Over de wijze van vergoeden zullen nadere afspraken worden gemaakt.

Het effect van de oorlog op de prijsontwikkeling (bijvoorbeeld brandstof- en energiekosten) en levertijden van materieel en materiaal is nog onduidelijk. Overigens is een mogelijke stijging van energiekosten voor ons een beperkt risico, vanwege de tot 2024 doorlopende energiecontracten die Veiligheidsregio Fryslân via de Coöperatie Openbare Verlichting en Energie Fryslân heeft afgesloten.

Verder is in dit verband van belang dat Veiligheidsregio Fryslân geen directe zakelijke relaties onderhoudt met bedrijven in Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland.

7.3.3. Toelichting op de programmarekening

Totstandkoming begroting na wijziging

In het algemeen bestuur van 8 juli 2021 is de eerste begrotingswijziging voor 2021 vastgesteld. Middels de tweede bestuursrapportage is de tweede begrotingswijziging voor 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2021. Dit is tevens de definitieve begroting. Ten opzichte van de primitieve begroting zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- **Eerste wijziging**
Het Algemeen Bestuur stelde op 11 maart 2021 het meerjarig financieel kader 2022-2025 vast. In deze kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting van 2022 en verder. Een aantal van deze thema's hadden deels ook effect op 2021. Deze effecten zijn vertaald in een begrotingswijziging welke is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 8 juli 2020.
- **Tweede wijziging**
Met ingang van 2021 is de vaccinatie tegen meningokokken W toegevoegd aan het Rijksvaccinatieprogramma. In de meicirculaire gemeentefonds zijn de middelen bekend gemaakt voor de uitvoering van de meningokokken W vaccinatie. Voor Fryslân gaat het in totaal om een bedrag van € 142.582. Voor het Rijksvaccinatieprogramma heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen die worden overgeheveld naar het gemeentefonds beschikbaar te stellen aan GGD Fryslân.

Toelichting afwijkingen per programma

Programma Gezondheid

Het programma Gezondheid sluit 2021 af met een positief resultaat van ongeveer € 406.000. Dit resultaat is als volgt opgebouwd uit de vier pijlers van de GGD:

Pijler 1	Monitoring, signalering en advies	€	683.351
Pijler 2	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	€	306.876
Pijler 3	Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises	€	177.720
Pijler 4	Toezicht houden	€	-
	Reservemutaties	€	761.889
Totaal		€	406.058

Evenals in 2020 is de coronacrisis in 2021 van grote invloed geweest op de uitvoering van de taken van de GGD. De coronacrisis heeft uiteraard ook een grote impact op de financiën van de GGD. De kosten die de GGD heeft gemaakt in het verband met het bestrijden van de coronacrisis zijn verantwoord binnen pijler 3. Onderstaand worden per pijler de belangrijkste oorzaken van het resultaat toegelicht.

Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies

De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 2.629.000 hoger dan begroot, tegenover lasten die € 1.946.000 hoger zijn dan begroot. Deze hogere baten en lasten hangen samen met de uitvoering van aanvullende opdrachten voor jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en beleidsadvisering.

In de begroting 2021 is rekening gehouden met de uitvoering van het programma JGZ 3.0. Hiervoor is in totaal € 578.000 aan kosten begroot. De aanhoudende coronacrisis heeft ook in 2021 impact gehad op de uitvoering van het programma JGZ 3.0. De werkelijk kosten van het programma zijn over 2021 lager (ongeveer € 364.000) dan begroot. Hierdoor is er sprake van een voordeel van € 214.000. De lagere kosten van het programma JGZ 3.0 leiden eveneens tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve JGZ 3.0. Zie ook toelichting op de afwijking bij de reservemutaties. De bestuurscommissie Gezondheid heeft op 6 oktober 2021 ingestemd met de verlenging van het programma JGZ 3.0 tot en met 2024. De financiering van het programma JGZ 3.0 in deze periode vindt evenals de afgelopen jaren plaats via de bestemmingsreserve JGZ 3.0.

Voor het inhalen van achterstanden binnen de jeugdgezondheidszorg zijn bij de jaarrekening 2020 middelen gereserveerd. De jeugdgezondheidszorg is in het najaar begonnen met het inhalen van de achterstanden. Echter door de voortdurende beperkingen in verband met de coronamaatregelen zijn de mogelijkheden hiervoor in 2021 beperkt geweest. De extra personele kosten voor het inhalen van achterstanden zijn dan ook lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Als de hiervoor vermelde effecten van de reservemutaties buiten beschouwing worden gelaten, is er sprake van nadelig saldo van ongeveer € 328.000 op de uitvoering van jeugdgezondheidszorg. Dit nadelig saldo wordt veroorzaakt door de 'eigen bijdrage' van € 230.000 aan het programma JGZ 3.0 conform bestuurlijke afspraken. Verder zijn er op de CB-locaties extra kosten gemaakt voor het naleven van de coronamaatregelen zoals die voor alle organisaties in Nederland gelden.

Voor de jeugdgezondheidszorg als totaal is er rekening houdend met de reservemutatie sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 176.000. Dit voordeel valt voor ongeveer € 123.000 binnen pijler 1.

De hogere baten voor gezondheidsbevordering en beleidsadviesing betreffen de baten voor extra opdrachten. Voorbeelden van dergelijke extra opdrachten zijn Jong Leren Eten, JOGG regisseur (meerdere gemeenten), Gezonde School, etc. De baten voor deze extra opdrachten bedragen ongeveer € 931.000. Rekening houdend met de extra inzet die noodzakelijk is voor de uitvoering van de extra opdrachten is er sprake van een voordeel van € 212.000 voor de taken gezondheidsbevordering en beleidsadviesing.

In 2020 was er sprake van een financieel nadeel bij de Academische Werkplaats Noord Nederland (ACWP NN) als gevolg van langdurige uitval van de coördinator. De personele inzet bij de ACWP NN is in 2021 in lijn met de begroting en de noodzakelijke inzet voor projecten met aanvullende financiering. Seker & Sûn fase 2 en Vitale Regio zijn voorbeelden van projecten waarvoor in 2021 aanvullende financiering is ontvangen. Voor 2021 is er sprake van een verwaarloosbare afwijking van de begroting.

In 2021 is de implementatie van de gezondheidsatlas afgerond en heeft duiding van de in 2020 uitgevoerde gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen plaatsgevonden. Verder is in 2021 de 'GOR Covid 19 gezondheidsmonitor jeugd' uitgevoerd. Deze monitor is onderdeel van het programma GOR Covid 19 van ZonMW. Dit programma richt zich op de effecten van de coronapandemie onder andere door het verwerven van inzicht in de directe effecten van het coronavirus op de gezondheid. De komende jaren zullen naast de reguliere gezondheidsmonitors een aantal extra gezondheidsmonitors in het kader van dit programma worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van deze extra gezondheidsmonitors ontvangt GGD Fryslân subsidie van ZonMW.

De uitvoeringskosten van de in 2021 uitgevoerde gezondheidsmonitors (mede door subsidieprogramma van ZonMW) zijn beperkt. De lagere uitvoeringskosten zijn de belangrijkste oorzaak van het voordelig saldo van ongeveer € 165.000 bij epidemiologie. De lagere uitvoeringskosten leveren een voordeel op van € 138.000. Daarnaast is er sprake van lagere personeelskosten in verband met inschaling van medewerkers. De uitvoeringskosten van gezondheidsmonitors worden gedekt via de bestemmingsreserve gezondheidsmonitor. De lagere uitvoeringskosten leiden dan ook tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve (zie toelichting reservemutaties).

Voor medische milieukunde is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 153.000. Enerzijds is dit een gevolg van vacatureruimte en anderzijds hangt dit samen met de inschaling van een aantal medewerkers. Voor een aantal medewerkers geldt dat zij nog niet zijn ingeschaald op het maximum van de functionele schaal. In de loop van 2021 heeft verdere versterking van het team plaatsgevonden en eind 2021 is het team formatief op sterkte. Binnen het team volgt één van de medewerkers de opleiding tot Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). In het kader van deze opleiding is deze medewerker in de loop van 2021 gestart met deelname aan het noordelijke piket voor GAGS. Na de versterking van het team zal 2022 in het teken staan van borging van deskundigheid, waarbij ook gekeken wordt naar samenwerking met de twee andere noordelijke GGD'en.

Pijler 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De uitvoering van de meer individueel gerichte werkzaamheden van de JGZ zoals stevig ouderschap, integrale vroeghulp en voorzorg vormen onderdeel van pijler 2. Evenals bij pijler 1 is ook hier sprake van een voordelig saldo met vergelijkbare oorzaken. Het voordelig saldo bedraagt ongeveer € 53.000.

De aanbesteding (in 2020) van de jeugdgezondheidszorg binnen de publieke gezondheidszorg asielzoekers heeft geleid tot een gewijzigde financieringssystematiek. De eerste inschatting was dat deze gewijzigde systematiek nadelig gevolgen zou hebben voor Fryslân. Voor dit financieringsrisico is bij de jaarrekening 2020 een reservering getroffen. Door problemen met het registratiesysteem heeft gedurende geheel 2021 de onzekerheid over de impact van de gewijzigde financiering voortgeduurd. GGD Fryslân is in 2021 dan ook terughoudend geweest met het inzetten van personeel.

Begin 2022 heeft een eerste verrekening plaatsgevonden op basis van de nieuwe systematiek. De eerste inschatting van het verwachte financiële nadeel lijkt niet aan de orde. Echter of en in hoeverre rekening is gehouden met de financiële effecten van het eventueel niet halen van de afgesproken termijnen voor het uitvoeren van intakes en medische onderzoeken is nog onduidelijk. Gelet hierop blijft de bij de jaarrekening 2020 getroffen reservering gehandhaafd totdat de volledige impact van de gewijzigde financiering duidelijk is. Zodra de impact volledig duidelijk is zal de personele inzet hierop worden aangepast. Het niet inzetten van de reservering voor het afdekken van het financieringsrisico leidt tot een voordelig saldo van € 120.000 binnen pijler 2. Bij de reservemutaties is sprake van nadeel van dezelfde omvang.

Naast de bestrijding van de coronacrisis heeft GGD Fryslân ook werkzaamheden uitgevoerd voor het bestrijden van andere infectieziekten. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan antibioticaresistentie via het ABR Zorgnetwerk Noord Nederland en aan het bevorderen van infectieziektepreventie bij zorginstellingen. Dit laatste onder meer door het beschikbaar stellen van medewerkers. Deze activiteiten en de daarmee samenhangende aanvullende financiering resulteren in een voordelig saldo van ongeveer € 84.000.

Voor tuberculosebestrijding geldt dat er sprake is van een voordelig saldo van ongeveer € 118.000. Dit voordelig saldo is met name een gevolg van vacatureruimte. Verder zijn de in 2020 ontstane achterstanden bij het screenen en vaccineren ingelopen. Hiervoor was bij de jaarrekening 2020 een reservering getroffen van € 20.000. Het inlopen van de achterstanden heeft geleid tot hogere opbrengsten via de regeling voor verzekerde zorg. Deze hogere opbrengsten zijn naast de vacatureruimte eveneens een oorzaak van het voordelig saldo. In verband met de teruglopende incidentie wordt op landelijk en regionaal niveau nagedacht over de uitvoeringsschaal voor tbc-bestrijding om daarmee de kwaliteit te borgen. In 2021 hebben de drie noordelijke ggd'en de mogelijkheden om samen te werken en te harmoniseren onderzocht. In 2022 zal verdere invulling worden gegeven aan de uitkomsten van dit onderzoek. De financiële ruimte wordt aangehouden om in te kunnen spelen op de landelijke en bovenregionale ontwikkelingen.

Als gevolg van de coronacrisis is reizen naar het buitenland in 2021 zeer beperkt geweest. Evenals in 2020 heeft het vaccineren van reizigers beperkt plaatsgevonden. Financieel resulteert dit in een negatief resultaat bij reizigersvaccinatie/-advisering van ruim € 260.000 (ten opzichte van € 224.000 nadeel in 2020). Op basis van landelijke afspraken over de financiële gevolgen van de coronacrisis wordt het negatieve resultaat gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Het negatieve resultaat heeft hierdoor geen financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten. Voor 2022 gelden gewijzigde afspraken voor de compensatie van de financiële gevolgen van het bestrijden van de coronacrisis. In 2022 vindt geen compensatie door het Ministerie van VWS meer plaats van een eventueel negatief resultaat. Dit betekent dat een negatief resultaat voor deze activiteit dan voor rekening van de deelnemende gemeenten komt.

Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 59.710.000 hoger dan begroot tegenover lasten die € 59.532.000 hoger zijn dan begroot. Deze sterke afwijking van de begroting heeft te maken met de uitvoering van taken voor het bestrijden van het coronavirus. In opdracht van het Ministerie van VWS voert GGD Fryslân de volgende taken uit:

- Testen: voor het testen van inwoners met klachten op besmetting met het coronavirus zijn op verschillende locaties in Fryslân testlocaties ingericht. De kosten hebben betrekking op de personele inzet voor het afnemen van de testen en de hiervoor benodigde materialen.
- Bron- en contactonderzoek: de kosten betreffen de personeelskosten van het personeel dat de bron- en contactonderzoeken uitvoert. GGD Fryslân heeft de personeelscapaciteit in de loop van 2021 afgestemd op de benodigde capaciteit om te voldoen aan de landelijke opdracht voor het aantal uit te voeren onderzoeken.
- Vaccineren: in het eerste halfjaar van 2021 heeft GGD Fryslân conform de landelijke afspraken en planning de vaccinatiecampagne tegen het coronavirus uitgevoerd. Vanaf november is gestart met de voorbereiding en uitvoering van de booster vaccinatiecampagne.

De laboratoriumkosten van de testen worden door het RIVM vergoed tegen de landelijk vastgestelde maximumtarieven. De op pagina 39 vermelde coronadeclaratie heeft betrekking op de kosten die met het Ministerie van VWS worden verrekend. Door de verrekening van de laboratoriumkosten met het RIVM zijn de laboratoriumkosten in de coronadeclaratie nihil.

GGD Fryslân voert in het kader van de wet verplichte GGZ de taken 'horen' en 'verkennend onderzoek' uit voor gemeenten. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden is sprake van incidenteel voordeel doordat Khonraad geen licentiekosten in rekening brengt. Verder heeft als gevolg van de coronamaatregelen het 'horen' van cliënten digitaal plaatsgevonden in plaats van fysiek.

Het meldpunt zorgwekkend gedrag is in 2021 voor een deel nog gefinancierd uit het restant subsidie van ZonMW voor de opstart van een dergelijk meldpunt. Ten opzichte van 2020 is er sprake van een toename van de inzet bij problematisch woonhygiëne. Deze extra inzet wordt voor een deel verrekend met de gemeenten, waarbij de extra inzet heeft plaatsgevonden.

Binnen GGD Fryslân vallen bovenstaande werkzaamheden onder het domein 'zorg en veiligheid'. Voor het geheel van het domein 'zorg en veiligheid' is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 118.000.

De uitvoering van forensische geneeskunde heeft in 2021 geresulteerd in een voordelig saldo van ongeveer € 34.000 ten opzichte van € 60.000 in 2020. De coronacrisis lijkt geen wezenlijke impact te hebben op de verrichtingen forensische geneeskunde. De invulling van het rooster voor de dienstdoende forensische artsen blijft evenals in 2020 een uitdaging. De in verband hiermee in 2020 gestarte pilot met het inzetten van verpleegkundigen is dan ook in 2021 gecontinueerd.

Pijler 4 - Toezicht houden

Deze pijler betreft hoofdzakelijk de uitvoering van de inspecties kinderopvang op grond van de wet kinderopvang. De coronacrisis heeft ook in 2021 zijn weerslag gehad op de uitvoering van de jaarlijkse inspecties kinderopvang. Als gevolg van de landelijke maatregelen (lockdown, etc.) zijn in 2021 niet alle inspecties uitgevoerd (90% is wel uitgevoerd). Gelet op de wijze van bekostigen van deze taak, namelijk via gerealiseerde inspectieuren, is hierdoor evenals in 2020 een financieel nadeel ontstaan. Het financieel nadeel van ongeveer € 180.000 wordt op basis van de voor 2021 geldende afspraken gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Het feit dat het financieel nadeel wordt gecompenseerd maakt dat het saldo van deze pijler nihil is.

Voor 2022 geldt dat een dergelijk financieel nadeel niet meer wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Dit betekent dat een eventueel financieel nadeel voor rekening van de deelnemende gemeenten komt.

Reservemutaties

Aan de verschillende bestemmingsreserves is minder onttrokken dan begroot. In totaal is € 762.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserves en dit leidt tot een nadelig saldo bij de reservemutaties.

Zoals bij de toelichting op pijler 1 vermeld zijn de kosten voor het programma JGZ 3.0 lager dan begroot. De lagere kosten leiden eveneens tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve JGZ 3.0 van € 214.000.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve gezondheidsmonitors is € 138.000 lager dan begroot. In 2021 zijn de uitvoeringskosten van de gezondheidsmonitors veel lager dan gepland zoals aangegeven bij de toelichting op epidemiologie (pijler 1).

De begrote onttrekking aan de bestemmingsreserve 'in te halen werk' omvat voor gezondheid de volgende drie onderdelen: achterstanden vaccineren TBC (€ 20.000), inhalen onderdelen jeugdgezondheidszorg (€ 330.000) en risico financiering PGA (€ 120.000).

Bij de TBC-bestrijding zijn de in 2020 opgelopen achterstanden bij het vaccineren en screenen in de loop van 2021 ingelopen. De voor het wegwerken van de achterstanden gereserveerde bedrag is niet meer noodzakelijk en valt vrij ten gunste van het resultaat.

Zoals vermeld bij de toelichting op pijler 1 is het door de voortdurende beperkingen in verband met de coronamaatregelen beperkt mogelijk geweest om achterstanden in te lopen. Financieel leidt dit tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve 'in te halen werk' voor dit onderdeel van € 289.000. De gereserveerde middelen worden doorgeschoven naar 2022 om alsnog de essentiële achterstanden in te lopen.

Voor de financiering van de jeugdgezondheidszorg binnen de publieke gezondheidszorg asielzoekers geldt dat er begin 2022 meer duidelijkheid is gekomen. Bij de toelichting op pijler 2 is aangegeven dat het inzicht nog niet volledig is en dat de in 2020 getroffen reservering wordt gehandhaafd. Voor dit onderdeel vindt daarom geen onttrekking aan de bestemmingsreserve 'in te halen werk' plaats.

Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing sluit 2021 af met een positief resultaat van € 126.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Formatie	€	135.000
Externe Piket	€	120.000
Regulier piket	€	30.000
Vakbekwaam	€	80.000
Coronakosten	€	-370.000
Overig	€	131.000
Gerealiseerd resultaat	€	126.000

- *Formatie:*

Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures.

- *Piket:*

Andere invulling dan begroot (intern versus extern).

- *Vakbekwaam:*

De lagere kosten worden verklaard doordat geplande activiteiten niet konden doorgaan vanwege de coronamaatregelen.

- *Corona:*

We declareren niet op onderdeel Veiligheid aangezien het taakveld veiligheid een overschot kent.

Programma Brandweer

Het programma Brandweer sluit 2021 af met een positief resultaat van € 2.339.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Meldkamer	€	231.000
Vrijwilligersvergoedingen	€	1.100.000
Vakbekwaamheid	€	616.000
Materieelbeheer	€	240.000
Formatie	€	500.000
FLO	€	-800.000
Overig	€	452.000
Gerealiseerd resultaat	€	2.339.000

• *Meldkamer:*

In de begroting is rekening gehouden met kosten voor ontwikkeling van de meldkamer. Dit betreft onder meer de invulling van de CACO functies en implementatie van nieuwe software. Hier is nog geen definitieve invulling aan gegeven. Tevens is er een teruggaaf ontvangen m.b.t. de afwikkeling van de RCC.

• *Vrijwilligersvergoedingen:*

Oefeningen zijn grotendeels stil komen te liggen als gevolg van de maatregelen door het RIVM. Hierdoor zijn er minder oefeningen gedeclareerd. Ook het aantal opleidingen is lager dan reguliere plannings door het achterblijven van werving en selectie van nieuwe vrijwilligers. Hoewel er tijdelijk op een andere manier invulling is gegeven aan de driemaandenstage van de nieuwe vrijwilligers, blijft dit onderdeel achter.

• *Vakbekwaamheid:*

Voor 2021 stond een inhaalslag gepland voor vakbekwaam. Door de coronasituatie is de inhaalslag (nog) niet gerealiseerd, waardoor de gereserveerde gelden in 2021 wederom worden doorgeschoven.

• *Materieel:*

Door de coronacrisis hebben de onderhoudsactiviteiten vertraging opgelopen. Daarnaast is er veel materiaal verkocht in 2021 wat een boekwinst van € 168.000 heeft opgeleverd.

• *Formatie:*

Het voordeling resultaat op formatie wordt verklaard door een lager inschaling dan begroot en de latere invulling van vacatures.

• *FLO:*

De voorziening FLO wordt jaarlijks herijkt. Tijdens deze herijking wordt onder meer een inschatting gemaakt van de loonontwikkeling van de betreffende medewerkers. Mede door het principeakkoord, lopen de kosten (sterk) op. De voorziening bleek daarom niet langer toereikend en is dan ook aangevuld.

Programma organisatie

Het programma Organisatie sluit 2021 af met een positief resultaat van € 114.000.

Afwijkingen ten opzicht van de begroting:

Personeel en personele faciliteiten	€	344.000
Informatiemanagement	€	-367.000
Minder kosten door corona	€	137.000
Gerealiseerd resultaat	€	114.000

• *Personeel en personele faciliteiten:*

Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures. Daar staan extra uitgaven voor het faciliteren van thuiswerkplekken voor ons personeel tegenover.

• *Informatiemanagement:*

De extra kosten worden veroorzaakt door hoger verbruik data, telefonie en computerlicenties. De oorzaak ligt grotendeels in het thuiswerken.es.

• *Minder kosten door corona:*

Dit betreft onder meer minder opleidingskosten en minder woon/werkvergoedingen.

Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Rijksbijdrage BDuR

De bijdrage uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding was begroot op € 7,4 miljoen en gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Uiteindelijk valt de uitkering hoger uit, door achteraf toegekende loon- en prijscompensatie. Conform het besluit van het algemeen bestuur inzake het FLO-overgangsrecht, is dit overschot toegevoegd aan de reserve FLO.

Financiering

In 2021 is een nieuwe langlopende lening aangetrokken van € 20.000.000 voor de geplande investeringen van dit jaar.

Bijdrage in het nadelig saldo

De bijdrage in het nadelig saldo is conform de gewijzigde begroting geïnd bij de deelnemende gemeenten.

Benutting van de post personele fricties

De post personele fricties was voor 2021 begroot op € 528.000 en is na vorming van het programma organisatie aldaar ondergebracht. Conform de nota weerstandsvermogen is de post in 2021 alleen besteed aan kosten van personele fricties, waaronder boventalligen en ww-verplichtingen.

Incidentele baten en lasten

Het resultaat voor 2021 bestaat uit een aantal incidentele effecten. Het grootste effect hebben de aanvullende corona kosten, waar de opbrengsten van VWS tegenover staan. Zie hiervoor paragraaf 6.6. Onderstaand een overzicht van de overige incidentele baten en lasten van 2021 (x € 1.000):

Incidentele baten en lasten	2021	V/N
Boekwinst verkoop activa	163	V

Informatie Wet Normering Topinkomens (WNT)**1. Bezoldiging topfunctionarissen**

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	W. K. Kleinhuis
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 159.875
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.039
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 182.914</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 182.914
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	W. K. Kleinhuis
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 157.125
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.513
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 178.638</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging	€ 178.638

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Fryslân. Het voor Veiligheidsregio Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum). Voor 2021 gaat het om de volgende personen:

Leidinggevende topfunctionarissen:

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
de heer Buma (Leeuwarden)	voorzitter Algemeen Bestuur
de heer Brouwer (Achtkarspelen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Stoel (Ameland)	lid Algemeen Bestuur
de heer Agricola (Dantumadiel)	lid Algemeen Bestuur
de heer Veenstra (De Fryske Marren)	lid Algemeen Bestuur
de heer Sluiter (Harlingen) tot 31-5-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Sjerps (Harlingen) vanaf 31-5-21	lid Algemeen Bestuur
de heer Van der Zwan (Heerenveen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Kramer (Noardeast Fryslân)	lid Algemeen Bestuur
de heer Oosterman (Ooststellingwerf) tot 1-8-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Korthuis (Ooststellingwerf) vanaf 1-8-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Selm (Opsterland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Gent (Schiermonnikoog)	lid Algemeen Bestuur
de heer Rijpstra (Smallingerland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw De Vries (Sudwest-Fryslân)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van de Pol (Terschelling)	lid Algemeen Bestuur
de heer Gebben (Tytsjerksteradiel)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Schokker (Mieland) tot 10-5-21	lid Algemeen Bestuur
de heer Schrier (Mieland) vanaf 10-5-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Waanders (Waadhoeke)	lid Algemeen Bestuur
de heer Van de Nadort (Weststellingwerf)	lid Algemeen Bestuur
de heer Buma	voorzitter Dagelijks Bestuur
mevrouw De Vries	lid Dagelijks Bestuur
de heer Gebben	lid Dagelijks Bestuur
de heer Zoetendal	lid Dagelijks Bestuur
mevrouw Zonderland	lid Dagelijks Bestuur

Volgens de definitie uit de wet worden bij Veiligheidsregio Fryslân de leden van het algemeen bestuur, de leden van het dagelijks bestuur en de algemeen directeur aangemerkt als topfunctionaris. De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur ontvangen voor deze functie geen vergoeding van Veiligheidsregio Fryslân.

7.3.4. Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse resultaat 2021 en bepaling begrotingsrechtmatigheid

Zie hieronder voor de uitwerking van de over- en onderschrijdingen per programma.

Overschrijding per programma	Begrotingsover- / onderschrijding bij de jaarrekening	Begrotingsover- / onderschrijding bij de tweede bestuursrapportage	Overschrijding in het kader van begrotingsrechtmatigheid	Overschrijding meetellende in het oordeel van de accountant
Gezondheid	406.000	-	61.189.000	-
Crisisbeheersing	126.000	-125.000	-	-
Brandweer	2.339.000	2.087.000	-	-
Organisatie	114.000	95.000	2.719.000	-
Totaal	2.985.000	2.057.000	63.907.000	-

In de jaarrekening 2021 is sprake van begrotingsoverschrijdingen. De gerealiseerde lasten zijn voor de programma's Gezondheid en Organisatie hoger dan begroot. In beginsel zijn dit begrotingsoverschrijdingen en is er derhalve sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Hieronder volgt een toelichting waarom deze begrotingsoverschrijdingen geen effect hebben op het oordeel van de accountant.

Op programma Gezondheid zijn op pijler 1 en 3 overschrijdingen van de lasten ten opzichte van de begroting te zien. Voor pijler 1 betreft dit een overschrijding van € 1.946.000. Dit betreffen aanvullende opdrachten voor jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en beleidsadviesing. De baten zijn eveneens hoger voor € 2.629.000 en heffen deze overschrijding op. Op pijler 3 is een overschrijding op de lasten van € 59.532.000. Dit betreffen de in verband met de Corona epidemie gemaakte aanzienlijke en niet begrote meerkosten. In paragraaf 6.6 worden deze lasten nader toegelicht, in de coronadeclaratie is een bedrag van € 58.778.000 aan extra kosten opgenomen. De lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De laboratoriumkosten (€ 1.054.000) lopen niet via deze declaratie, maar worden rechtstreeks bij het RIVM in rekening gebracht.

Op programma organisatie zijn de lasten € 2.719.000 hoger dan begroot. De totale coronakosten betreffen € 3.464.000 en verklaren de volledige overschrijding.

Conform de kadernota rechtmatigheid (hoofdstuk 4.2 begrotingscriterium) is hier sprake van de volgende type begrotingsafwijking: 'budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet'. Deze budgetoverschrijdingen (hogere kosten en corresponderende opbrengsten) zijn wel onrechtmatig maar tellen niet mee voor het oordeel van de accountant.

Analyse begrotingsrechtmatigheid investeringskredieten

Gebruikerssoftware

Op het krediet voor gebruikerssoftware (aanschaf storage) is een overschrijding gerealiseerd van € 35K. Bij de tweede bestuursrapportage is het krediet naar beneden bijgesteld op basis van de afgegeven offerte. Echter bleken er een aantal onderdelen (waaronder 4x processor) niet in de offerte te zitten, deze onderdelen waren wel noodzakelijk voor de vervanging van de storage. Dit heeft gezorgd voor extra kosten en daarmee voor een overschrijding op het krediet.

Tankautospuiten

In de tweede bestuursrapportage is het oorspronkelijke krediet inzake tankautospuiten naar beneden bijgesteld omdat de tankautospuiten niet meer geleverd konden worden in 2021. Aan het einde van het jaar bleek het bestelde redgereedschap, een onderdeel van het krediet, alsnog wel leverbaar. Dit levert een overschrijding op het krediet op van € 70K. Het betreft uitsluitend een verschuiving in de tijd. De uitgaven zijn conform het beleid van het AB.

7.4. SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 3-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A2/01</i> € 7.426.715					
JenV	L1	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/01</i> € 0	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/02</i> Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/03</i> € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/04</i> € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/05</i> Nee	
VWS	H11	Corona Bonusregeling Zorg	Kenmerk/nummer aanvraag <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H11/01</i> COBONUS2010184	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor bonus <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H11/02</i> € 248.000	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor belastingcomponent <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H11/03</i> € 196.500	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H11/04</i> € 444.500	De totale besteding (t/m jaar T) aan medewerkers netto uitgekeerde bonus van € 1.000 <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H11/05</i> € 160.000	De totale besteding (t/m jaar T) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 1.000 <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H11/06</i> € 23.000

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H11	Corona Bonusregeling Zorg	Zijn de zorg-professionals die een bonus van aanvrager hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 maart tot 1 september 2020 bij de organisatie waarvoor een aanvraag is gedaan (Ja/Nee) <i>Aard controle D1 Indicator: H11/07</i>	Voldoen de betalingen (t/m jaar T) aan de inkomenstoets zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee) <i>ard controle D1 Indicator: H11/08</i>	Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan medewerkers netto uitgekeerde bonus (max € 800 per medewerker) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H11/09</i>	Afgedragen verschuldigde belasting (t/m jaar) over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 750 per persoon) <i>Aard controle R Indicator: H11/10</i>	Overig saldo voor bonus in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H11/11</i>	Overig saldo voor belasting-component in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H11/12</i>
			Ja	Ja	€ 128.000	€ 17.250	€ 65.000	€ 51.250
			Eventuele toelichting Verplicht als alle of een deel van de bonussen wordt uitgekeerd in het volgende jaar (05 of 06) of als bij 07 of 08 Nee is ingevuld. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H11/13</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H11/14</i>				
				Ja				

7.5 Bijlage Taakvelden

Artikel 24 lid 3c BBV geeft aan dat in de jaarrekening een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld moet worden opgenomen.

#	Taakveld	Lasten	Baten
0.4	Overhead	20.838.466	3.653.774
0.5	Treasury	-35.843	3.117
0.8	Overige baten en lasten	541.862	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	2.219	-
0.10	Mutaties reserves	1.065.287	387.902
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	35.568.831	46.653.017
1.2	Openbare orde en veiligheid	696.489	578.806
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	980.750	1.319.651
7.1	Volksgesondheid	86.800.605	96.440.127
8.3	Wonen en bouwen	-	407.334
Totalen		146.458.666	149.443.728

Het programma gezondheid wordt voor het grootste gedeelte verantwoord onder taakveld 7.1 volksgezondheid, met uitzondering van Forensisch en Toezicht & Inspecties. Forensisch wordt verantwoord onder taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid. Toezicht & Inspecties wordt verantwoord onder 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. Het Programma Veiligheid valt grotendeels onder taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer met uitzondering van de WABO welke onder 8.3 Wonen en bouwen wordt verantwoord. Programma organisatie verantwoord worden we onder 0.4 overhead, waarbij treasury een apart taakveld is.

Deel III Overig

Veiligheidsregio Fryslân

8. Overige gegevens

8.1. Controleverklaring

8.2. Voorgestelde resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur stelt voor het voordelig resultaat over het boekjaar 2021 van € 2.985.000 als volgt te bestemmen:

Omschrijving	Voorstel tot bestemming	Toelichting
Reserveren voor uitgestelde en vertraagde taken	€ 100.000	Als gevolg van de COVID-pandemie is op dit onderdeel extra achterstand opgelopen. Om de achterstanden de komende jaren in te halen, wordt voorgesteld om €100.000 te reserveren.
Vakbekwaam € 100.000		
Reserveren voor een aantal specifieke taken	€ 1.589.000	Er komt een aantal ontwikkelingen op ons af waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Wij stellen voor om de middelen voor deze ontwikkelingen te reserveren.
Wabo 300.000		
Tijdelijke versterking projecten 195.000		
Energietransitie 300.000		
Kansrijke start 70.000		
Gezonde leefomgeving (omgevingswet) 300.000		
Nu niet zwanger 224.000		
Thuiswerkplekken 200.000		
Resterende deel terugstorten aan de gemeenten.	€ 1.296.000	

8.3. Vaststelling

Hiermee verklaart het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Fryslân te Leeuwarden dat het jaarverslag en de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling zijn opgemaakt in overeenstemming met het ter zake vastgestelde "Besluit Begroting en Verantwoording".

Het jaarverslag en de jaarrekening 2021 zijn op 30 juni 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter

Secretaris

De heer Mr. S. van Haersma Buma

De heer W.K. Kleinhuis

Bijlagen

A. Investeringskredieten 2021

Investeringskredieten	Primaire begroting	1e begrotings wijziging	2e bestuurs rapportage	Realisatie
Kantoormeubilair	348.840	348.840	206.820	198.233
Installaties	39.399	74.216	48.000	45.433
Smartphones	123.120	123.120	123.120	86.377
Gebruikerssoftware	225.333	225.333	113.285	148.284
Telefooncentrale	102.600	102.600	102.600	40.896
Systeem soft- en hardware	102.600	132.600	77.024	49.792
Werkplekautomatisering	333.450	333.450	333.450	264.344
Overig kantoorinventaris	24.624	24.624	68.498	71.774
Organisatie	1.299.966	1.364.783	1.072.797	905.133
Systeem soft- en hardware		114.000	-	-
Kantoormeubilair	56.430	56.430	-	-
Crisis	56.430	170.430	-	-
Werkplekautomatisering	14.162	14.162	14.162	11.332
Gebruikerssoftware	51.918	28.320	-	-
Kantoormeubilair	100.000	100.000	250.000	238.641
GGD	166.080	142.482	264.162	249.973
Ademlucht	275.000	397.000	297.591	227.477
Alarmeringsmiddelen		126.000	126.000	-
Dienst voertuigen		146.145	-	-
Hulpverleningsvoertuigen	716.512	716.512	701.825	701.825
Installaties		208.000	208.018	159.842
Mobiele telefonie, tablets en ipads		52.000	52.000	48.921
Overige brandweerinventaris		224.718	184.500	14.251
Overige brandweervoertuigen		438.485	310.641	313.499
Persoonlijke beschermingsmiddelen	373.700	539.568	36.304	-
PM voer- en vaartuigen	186.000	663.560	506.095	118.107
Renovatie en verbouwing	3.245.093	1.078.852	956.603	484.304
Tankautospuiten	6.233.528	6.537.590	46.283	116.596
Onderhoud	300.635			
Overige kavels	1.013.416			
Brandweer	12.343.884	11.128.430	3.425.860	2.184.822
Totaal investeringskredieten	13.866.360	12.806.125	4.762.819	3.339.928

B. Samenstelling bestuur en commissies

Hieronder leest u de samenstelling van ons bestuur in 2020, per gremium.

Agendacommissie Gezondheid

2020

De heer Zoetendal (vz)

Mevrouw Tol

Mevrouw Wielinga

Mevrouw Zonderland

De heer Wassink

Agendacommissie Veiligheid

2020

De heer van Haersma Buma (vz)

Mevrouw de Vries

De heer Brouwer (tot 1 juni de heer Sluiter)

De heer Rijpstra

De heer Gebben

Dagelijks bestuur

2020

De heer van Haersma Buma (vz)

Mevrouw de Vries

De heer Gebben

De heer Zoetendal

Mevrouw Zonderland

Auditcommissie

2020

Mevrouw van Selm (vz)

Mevrouw Waanders

Mevrouw Boelsma

De heer de Vries

De heer de Vink

Mevrouw Offringa

C. Analyse van taken

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Epidemiologie	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Beleidsadvisering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2b, en 2c, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Medische Milieukunde	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2e, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Academische Werkplaats	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, 2b en 2c, Art. 14	Ondersteunend aan de taken voor epidemiologie en beleidsadvisering. Invulling van beleid van VWS.	Collectief
Gezondheidsbevordering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art.2, lid 2d, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief, maatwerk per gemeente in aanvullend pakket.
Infectieziektebestrijding	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
TBC	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Soa / Sense	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Overwegend maatwerk (Stevig Ouderschap is collectief maatwerk)
Reizigersvaccinatie	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	-	Ter ondersteuning van infectieziektenbestrijding (voorkomen van importziekten).	Particulier
Publieke gezondheidszorg Asielzoekers	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet COA	Door COA aanbesteed bij GGD GHOR, uitvoering (kostendekkend) door GGD'en.	Collectief, in opdracht van COA
Maatschappelijke crisisondersteuning	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Niet langer een wettelijke taak. Van oorsprong een taak uit de Wet collectieve preventie, hangt samen met THZ.	Collectief

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Forensische geneeskunde	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wettelijke taak van de politie	Op basis van een overeenkomst met de Nationale Politie ondergebracht bij de GGD.	Collectief, in opdracht van Nationale Politie
Lijkschouw	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet op de lijkbezorging, GR	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m e, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD. Art. 5 lid e is verplicht onderdeel van de GGD.	Collectief
Verkennd onderzoek en horen	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Art, 5:1	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief, maar op factuurbasis naar rato van inwoneraantal
Inspecties kinderopvang	Pijler 4: Toezicht houden	Wet kinderopvang, Art 1.61 lid 2	Op grond van de Wet kinderopvang verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Inspecties WMO	Pijler 4: Toezicht houden	Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Art. 6.1	Keuze van B&W om deze toezichthoudende taak onder te brengen bij de GGD. Deze taak is nog in ontwikkeling en daarom nog niet collectief.	Maatwerk
Technische hygiënezorg	Pijler 4: Toezicht houden	Wet publieke gezondheid Art, 2 lid 2f	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief

The background features a vertical stack of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These are connected by thin lines to a larger, faint circular graphic on the right. On the left, there is a dark blue rounded rectangle and a red circle.

Eerste Begrotingswijziging 2022

Veiligheidsregio Fryslân

Eerste begrotingswijziging 2022

Inleiding

Het Algemeen Bestuur stelde op 10 maart 2022 de kaderbrief en daarmee het meerjarig financieel kader 2023-2026 vast. In de kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting 2023. Een aantal van deze thema's hebben effect op 2022. Denk aan prenataal huisbezoek en de rijksvaccinatieprogramma's meningokokken W en HPV voor jongens, maar ook de effecten van de CAO. Daarnaast is er een aantal incidentele ontwikkelingen die specifiek gelden voor 2022. Zo is er een voordeel op kapitaallasten doordat investeringen zijn doorgeschoven. Conform het besluit van de bestuurscommissie gezondheid wordt de toevoeging voor de rijksvaccinatieprogramma's gemuteerd op het nadelig saldo. Per saldo ontstaat in 2022 een overschot van € 163.000. Het bestuur stelt voor om deze toe te voegen aan de egalisatiereserve.

Conform het voorstel in de jaarrekening 2021 worden de bedragen zoals deze zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserves nu niet zwanger, gezonde leefomgeving en kansrijke start in 2022 gebruikt. Bovenstaande wijzigingen worden middels deze eerste begrotingswijziging 2022 aan u voorgelegd.

Effecten op 2022

De toevoeging aan de egalisatiereserve van € 163.000, de onttrekking aan de bestemmingsreserves van € 260.000 en de mutatie van het nadelig saldo van € 248.000 is als volgt opgebouwd:

A. Eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken	€	Datum bestuursbesluit
Prenataal huisbezoek	185	Kaderbrief AB 10.03.2022
Rijksvaccinatieprogramma meningokokken W	143	
Rijksvaccinatieprogramma HPV voor jongens	105	
Totale kosten	433	
Onttrekken aan de egalisatiereserve	185	
Mutatie via het nadelig saldo (gemeentelijke bijdrage)	248	
Totale dekking	433	

B. Eerder genomen besluiten over de uitvoering en financiering van projecten	€	Datum bestuursbesluit
Nu niet zwanger	90	Resultaatbestemming jaarrekening '21 - AB 30.06.2022
Gezonde leefomgeving	100	
Kansrijke Start	70	
Reservering voor IM-voorstellen (restant 1,2 miljoen)	381	AB 08.07.2021
Totale kosten	641	
Onttrekken aan de bestemmingsreserves	260	
Onttrekken aan de egalisatiereserve	381	
Totale dekking	641	

C. Wijzigingen als gevolg van de realisatie van het investeringsritme	€	Datum bestuursbesluit
Vrijval kapitaallasten	-630	
Totale vrijval	-630	
Toevoegen aan egalisatiereserve	-630	
Totale dekking	-630	

D. Autonome ontwikkelingen	€	Datum bestuursbesluit
Cao, inclusief thuiswerkvergoeding	-99	
Totale vrijval	-99	
Toevoegen aan egalisatiereserve	-99	
Totale dekking	-99	

Toelichting effecten 2022

Eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken

In de kaderbrief 2023 - 2026 zijn de volgende beleidsmatige ontwikkelingen aangekondigd welke (eveneens) effect hebben op de begroting 2022.

- **Prenataal huisbezoek**

De Wet Publieke Gezondheid is aangepast. De categorie onder de negen maanden (-9 maanden) is toegevoegd aan de jeugdgezondheidszorg. Aan het gemeentefonds worden middelen toegevoegd om een extra contactmoment te regelen. We noemen dit het prenatale huisbezoek. De Bestuurscommissie Gezondheid heeft in de vergadering van 25 november 2021 besloten hoe wij hier invulling aan geven en ons de benodigde middelen toegekend.

- **Rijksvaccinatieprogramma**

Bij de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen, die aan het gemeentefonds worden toegevoegd, beschikbaar te stellen aan de GGD (taakgerichte bekostiging). Met ingang van 2021 is de meningokokken ACWY-vaccinatie structureel toegevoegd aan het RVP en in 2022 wordt het RVP uitgebreid met de HPV-vaccinatie voor jongens. Voor deze vaccinaties geldt dat we de middelen, die hiervoor via het gemeentefonds beschikbaar komen, nog niet hebben opgenomen in de begroting. Door middel van begrotingswijzigingen nemen we deze middelen op. In het financieel kader hebben we het structurele effect van deze vaccinaties opgenomen.

Autonome ontwikkelingen Kaderbrief 2023

- **Cao en werkgeverslasten**

Het uitgangspunt voor de begrotingswijziging is de cao gemeenten 2021 – 2022. In deze cao is opgenomen dat de lonen stijgen met 1,5% per 1 december 2021 en met 2,4% per 1 april 2022. Ook ontvangen medewerkers een thuiswerkvergoeding van € 2 netto per thuiswerkdag. We schatten in dat medewerkers gemiddeld 50% thuis werken. Dit betekent een klein voordeel ten opzichte van onze eerdere raming in de primitieve begroting 2022.

Incidentele ontwikkelingen 2022

Naast bovenstaande ontwikkelingen doen er zich in 2022 nog een aantal ontwikkelingen voor:

- **Vrijval kapitaallasten**

In de jaren na de regionalisering zijn er, met name in afwachting van de uitkomsten van dekkingsplan 2.0, investeringen doorgeschoven. Het gevolg hiervan is dat er de afgelopen jaren incidenteel geld is overgebleven met betrekking tot de investeringsplanning. Daarnaast zijn er in 2021 een aantal investeringen niet gerealiseerd in verband met de coronacrisis. Zo zijn we terughoudend geweest in investeringen in meubilair en geplande verbouwingen van de kantoorlocaties. Ook de investeringen bij informatiemanagement zijn mede als gevolg van corona achtergebleven door een verschuiving van prioriteiten. Bij de brandweer wordt de vrijval met name veroorzaakt door de vertraging in de bouwagenda en niet het niet tijdig kunnen leveren van voertuigen. In 2022 levert dit per saldo een incidenteel voordeel van € 630.000.

Voor een aantal investeringen geldt dat ze worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Ons uitgangspunt daarbij is dat we binnen de gestelde ruimte van kapitaallasten blijven.

- **Kansrijke Start**

In de eerste 1000 dagen van een kind wordt een belangrijke basis gelegd voor de gezondheid. Het 'Actieprogramma Kansrijke Start – Een Friese coalitie' (gestart in 2020) heeft als doel te zorgen dat ieder kind in Fryslân een kansrijke start krijgt. De afgelopen twee jaren is via lokale coalities Kansrijke Start onder aanvoering van een lokale coalitie-leider invulling gegeven aan dit actieprogramma. Uit de evaluatie van het actieprogramma komt naar voren dat een vervolg wenselijk is, zodat de opgebouwde samenwerking verder verstevigd kan worden. De bestuurscommissie Gezondheid heeft op 10 februari 2022 besloten om het actieprogramma te verlengen voor twee jaren. Voor de dekking van de kosten is bij de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve gevormd.

- **Nu niet zwanger**

‘Nu niet zwanger’ is een bewezen effectieve interventie die valt binnen de eerste actielijn van het landelijke programma Kansrijke Start. Deze interventie biedt ondersteuning en zorg op maat aan kwetsbare mensen in de vruchtbare leeftijd. Deze ondersteuning richt zich op het maken van een bewuste keuze over het moment van hun kinderwens en moet voorkomen dat zij onbedoeld zwanger raken. Op 10 februari 2022 heeft de bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het borgen van deze interventie door de coördinatie hiervoor structureel te beleggen bij GGD Fryslân. Voor de dekking van de structurele kosten is besloten om deze voor de jaren 2022 en 2023 tijdelijk te dekken via een bij de jaarrekening 2021 te vormen bestemmingsreserve. De interventie Nu Niet Zwanger en de structurele kosten daarvan zullen vervolgens in de kaderbrief 2024-2027 worden opgenomen.
- **Gezonde leefomgeving**

In de vergadering van 25 november 2021 heeft de bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het verlengen van de tijdelijke inzet adviseurschap gezonde leefomgeving. Doordat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld is het nog niet mogelijk om de effecten op de advisering door de GGD in beeld te brengen. De verwachting is dat er na inwerkingtreding van de Omgevingswet meer duidelijkheid zal zijn over de structurele ontwikkeling van de vraag (inhoud en omvang) van gemeenten aan de GGD. De tijdelijke inzet wordt gedekt vanuit de bij de jaarrekening 2021 gevormde bestemmingsreserve gezonde leefomgeving.
- **Reservering IM-voorstellen**

In 2020 besloot het Algemeen Bestuur om jaarlijks extra te investeren in informatiemanagement. In eerste instantie was afgesproken om de benodigde middelen via separate beleidsvoorstellen gericht op verbetering van informatiemanagement aan het bestuur voor te leggen. Vanuit een praktisch oogpunt heeft het algemeen bestuur in haar vergadering op 8 juli 2021 besloten dat het voldoende is om via de bestuursrapportages periodiek geïnformeerd te worden over de wijze waarop het jaarlijks extra budget van € 1,2 miljoen wordt besteed. Dit betekent dat het budget 2022 wat nog niet was geconcretiseerd via beleidsvoorstellen, nu definitief is vrijgegeven voor de realisatie van diverse IM-verbeterprojecten. Het resterende budget van € 381.000 wordt dan ook onttrokken vanuit de egalisatiereserve.

Reserves en voorzieningen

Het geraamde verloop van de reserves en voorzieningen ziet er als volgt uit en is als dusdanig verwerkt in de begroting na eerste begrotingswijziging 2022.

Voorzieningen

	1-1-2022	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2022
<i>Verplichtingen, verliezen, risico's</i>				
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736			128.736
FLO	7.642.680	191.067	913.074	6.920.673
Voorziening spaaruren IKB	418.564			418.564
	8.189.980	191.067	913.074	7.467.973
<i>Egalisatie van lasten</i>				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	205.009	43.567	12.565	236.011
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.222.611	449.956	432.933	1.239.634
	1.427.620	493.523	445.498	1.475.645
Totaal voorzieningen	9.617.600	684.590	1.358.572	8.943.618

Reserves

	1-1-2022	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2022
<i>Algemene reserve</i>				
Egalisatiereserve	2.092.965	559.231		2.652.196
	2.092.965	559.231	-	2.652.196
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Gezondheidsmonitor	278.676	102.000	95.000	285.676
FLO	532.056			532.056
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
Jeugdgezondheidszorg 3.0	673.000		415.111	257.889
In te halen werkzaamheden	2.152.406			2.152.406
Tweede loopbaanbeleid	538.939			538.939
Gezonde leefomgeving (omgevingswet)	300.000		100.000	200.000
Kansrijke start	70.000		70.000	-
Nu niet zwanger	224.000		90.000	134.000
	5.269.077	102.000	770.111	4.600.966
Totaal eigen vermogen	7.362.042	102.000	770.111	6.693.931

Overige mutaties bestemmingsreserves

Gezondheidsmonitor

De onttrekking aan de reserve is op basis van de meest recente kosten inschatting van de kindmonitor bijgesteld.

Jeugdgezondheidszorg 3.0

In de begroting 2022 was nog geen rekening gehouden met een onttrekking aan de bestemmingsreserve 3.0. Inmiddels is de uitvoering voor 2022 bekend en is de begrote onttrekking opgenomen. Dit is conform de geactualiseerde uitvoeringsplanning, zoals in 2021 in de bestuurscommissie gezondheid vastgesteld.

In te halen werkzaamheden

Bij de jaarrekening 2020 is vastgesteld om een deel van het resultaat van 2020 te bestemmen voor in te halen werkzaamheden. Het bestuur heeft conform besloten en daarom is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. Vanwege de pandemie zijn de taken nog niet (volledig) ingehaald. Deze taken zullen op basis van een geactualiseerde uitvoeringsplanning worden opgepakt en worden meegenomen in de eerste bestuursrapportage van 2022.

Effecten per programma

Het geraamde verloop van de reserves en voorzieningen ziet er als volgt uit en is als dusdanig verwerkt in de begroting na eerste begrotingswijziging 2022.

	Primitieve begroting 2022			1e bestuurlijke wijziging 2022			Begroting 2022 na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	14.869.288	50.937	14.818.351	987.755	-167	987.922	15.857.043	50.770	15.806.273
Pijler 2	9.481.056	3.005.635	6.475.421	155.372	78.040	77.332	9.636.428	3.083.675	6.552.753
Pijler 3	1.606.066	979.955	626.111	-29.119	-26.861	-2.258	1.576.947	953.094	623.853
Pijler 4	1.702.993	1.702.993	-	-8.011	-8.011	-	1.694.982	1.694.982	-
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		21.366.084	-21.366.084		248.662	-248.662		21.614.746	-21.614.746
Reservemutaties Gezondheid	102.000	655.799	-553.799	-	814.334	-814.334	102.000	1.470.133	-1.368.133
Totaal programma GGD	27.761.403	27.761.403	-	1.105.997	1.105.997	-	28.867.400	28.867.400	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	4.704.230	203.091	4.501.139	294	-13.595	13.888	4.704.524	189.496	4.515.027
BDU		2.816.402	-2.816.402	59.932		-59.932		2.876.334	-2.876.334
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		1.760.140	-1.760.140	-		-		1.760.140	-1.760.140
Reservemutaties Crisisbeheersing	75.403		75.403	46.044		46.044	121.447		121.447
Totaal programma Crisis	4.779.633	4.779.633	-	46.338	46.338	-	4.825.971	4.825.971	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	37.334.137	1.093.804	36.240.333	-988.039	-41.846	-946.193	36.346.098	1.051.958	35.294.140
BDUR		4.580.064	-4.580.064	97.000		-97.000		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		31.997.937	-31.997.937			-		31.997.937	-31.997.937
Reservemutaties Brandweer	692.668	355.000	337.668	688.193	-355.000	1.043.193	1.380.861		1.380.861
Totaal programma Brandweer	38.026.805	38.026.805	-	- 299.846	-299.846	-	37.726.959	37.726.959	-
Programma Organisatie									
Producten Organisatie	15.073.819	189.881	14.883.938	422.643	-	422.643	15.496.462	189.881	15.306.581
<i>Bijdrage programma Organisatie</i>		15.063.526	-15.063.526	-		-		15.063.526	-15.063.526
Reservemutaties Organisatie	179.588		179.588	-179.588	243.055	-422.643		243.055	-243.055
Totaal programma Organisatie	15.253.407	15.253.407	-	243.055	243.055	-	15.496.462	15.496.462	-
Eindtotaal	85.821.248	85.821.248	-	1.095.544	1.095.544	-	86.916.792	86.916.792	-

Bijlage 1.

Investeringskredieten 2022

Investeringskredieten	Krediet 2022
Kantoormeubilair	248.210
Smartphones	124.105
Gebruikerssoftware	348.528
Systeem soft- en hardware	139.618
Werkplekautomatisering	336.118
Overig kantoorinventaris	24.821
Organisatie	1.221.400
Systeem soft- en hardware	114.000
Overig kantoorinventaris	145.220
Kantoormeubilair	56.430
Crisisbeheersing	315.650
Huisvesting JGZ	100.000
Vervanging HP Zone	40.000
GGD	140.000
Ademlucht	93.938
Alarmeringsmiddelen	136.085
Dienstvoertuigen	375.725
Gebouwen	241.032
Gebruikerssoftware	19.108
Mobiele telefonie, tablets en iPads	60.808
Overige brandweerinventaris	775.873
Overige brandweervoertuigen	186.944
Persoonlijke beschermingsmiddelen	1.331.201
PM voer- en vaartuigen	634.056
Renovatie en verbouwing	294.803
Tankautospuiten	8.004.476
Brandweer	12.154.048
Totaal investeringskredieten	13.831.098

The background features a vertical stack of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These are connected by thin lines to a larger, faint circular graphic. On the left, there is a dark blue rounded rectangle and a red circle.

Programmabegroting 2023

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

In deze begroting kijken we vooruit naar welke resultaten Veiligheidsregio Fryslân wil gaan realiseren om zijn bijdrage te leveren aan een veilig en gezond Fryslân. Hoewel het in normale omstandigheden al een uitdaging is om in de toekomst te kijken, geldt dat zeker voor 2023. We hopen dat we in 2023 de coronacrisis definitief achter ons hebben gelaten en dat we ons normale leven weer kunnen oppakken.

Het jaar 2023 is het eerste jaar van onze nieuwe beleidsplannen. In deze plannen worden onze ambities voor de komende jaren opgenomen. Bij de totstandkoming van deze plannen werken we uiteraard nauw samen met de gemeenten. We kunnen dus weer vooruit kijken, en dat werkt verfrissend na een periode waarin de pandemie ons leven beheerste. Maar mede door de crisis hebben we nieuwe inzichten gekregen in de wijze waarop we ons werk doen, hoe we met elkaar samenwerken en over de wijze waarop we de dienstverlening aan onze klanten bieden. We hebben hierdoor nieuwe ideeën opgedaan over de wijze waarop we ons werk kunnen flexibiliseren, onze dienstverlening kunnen verbeteren, en wellicht ons ook beter kunnen voorbereiden op de toekomst. Deze lessen krijgen hun beslag in de nieuwe beleidsplannen die wij in het najaar van 2022 aan u zullen presenteren.

De geleerde lessen leiden tot een aantal ambities en doelstellingen. Zo willen we het veiligheidsbewustzijn bij de Friese burgers vergroten en willen we voor gemeenten een belangrijke netwerkpartner blijven. We maken plannen die gaan helpen om de wendbaarheid en robuustheid van de organisatie te vergroten en zijn alert op een aantal landelijke ontwikkelingen, zoals de omgevingswet en de energietransitie. We zetten daarom in op thema's als informatiegestuurd werken, databetrouwbaarheid, informatieveiligheid en het vergroten van paraatheid. En we blijven investeren in ons netwerk en onze omgeving op het gebied van onder meer duurzaamheid en natuurbrandbeheersing.

Bij GGD breekt na de pandemie ook een boeiende periode aan. Met de komst van de Omgevingswet krijgen de gemeenten meer ruimte en verantwoordelijkheden. Veel Friese gemeenten noemen gezondheid dan ook een belangrijk thema in hun omgevingsvisie. We zien meer aandacht en waardering voor een gezonde leefomgeving. Friese gemeenten benaderen ons dan ook vaker met vragen of om mee te werken aan activiteiten op dit gebied, en er zijn een aantal mooie initiatieven gestart die een belangrijke bijdrage leveren aan een gezond Fryslân. Denk hierbij aan de projecten "Kansrijke start" en "Nu niet zwanger."

Ook voor de gemeenten wordt 2023 een interessant jaar. Waar 2022 nog deels in het teken staat van verkiezingen en informatieoverdracht, vormt 2023 voor de meeste gemeenten het eerste volledige jaar van de nieuwe raadsperiode. We zouden graag nader kennismaken. Samen leveren we immers een belangrijke bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân.

In afwachting van de beleidsplannen bevat de programmabegroting geen nieuwe beleidsvoorstellen. De ontwikkelingen op beleid betreffen de verwerking van eerder bestuursbesluiten en betreffen veelal wettelijke taken. Denk hierbij aan de uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma en de extra taken op het gebied van prenataal huisbezoek. De overige ontwikkelingen hebben een autonoom karakter, zoals de indexering van materiële kosten en lonen. Overigens ziet de begroting er qua indeling anders uit dan voorgaande jaren. Dit vloeit voort uit de verwerking van het bestuursbesluit 'begroting 3.0.' Middels dit besluit is het programma 'Organisatie' opgeheven en vervolgens toegerekend naar de diverse organisatieonderdelen.

Een van de belangrijkste lessen van de afgelopen jaren is dat de werkelijkheid altijd anders verloopt. Wie weet wordt er toch nog een nieuw hoofdstuk aan de coronacrisis toegevoegd. Of wellicht hebben we te maken met een nu nog totaal onbekende nieuwe crisis. Hoe de vlag er in 2023 ook bijhangt, u kunt in alle situaties erop rekenen dat Veiligheidsregio Fryslân zijn steentje bijdraagt aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

De begroting 2023 is op 30 juni 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter

Secretaris

De heer Mr S. van Haersma Buma

De heer W.K. Kleinhuis

Inhoudsopgave

1. Algemeen	5
1.1. Meerjarig financieel kader	5
2. Programmaplan Gezondheid	7
2.1. Algemeen	7
2.2. Speerpunten Gezondheid	8
2.3. Resultaten in 2023	11
2.4. Baten en lasten in 2023	12
3. Programmaplan Crisisbeheersing	13
3.1. Doel van het programma	13
3.2. Speerpunten Crisisbeheersing	13
3.3. Resultaten in 2023	14
3.4. Baten en lasten in 2023	15
4. Programmaplan Brandweer	16
4.1. Doel van het programma	16
4.2. Speerpunten Brandweer Fryslân	16
4.3. Resultaten in 2023	17
4.4. Baten en lasten in 2023	19
5. Algemene dekkingsmiddelen	20
5.1. Financiën en kengetallen	21
6. Paragrafen	22
6.1. Financiering	22
6.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
6.3. Bedrijfsvoering	27
6.4. Onderhoud kapitaalgoederen	31
6.5. Verbonden partijen.....	31
6.6. Coronavirus.....	32
7. Financiële begroting	33
7.1. Overzicht van baten en lasten	33
7.2. Financiële positie	37
Bijlage 1: Bijdrage per gemeente 2023-2026	40
Bijlage 2: Investeringskredieten 2023	45

1. Algemeen

1.1. Meerjarenbeleidsplannen

Op dit moment wordt gewerkt aan de nieuwe meerjarenbeleidsplannen voor beleidsperiode 2023-2026. Vaststelling van deze plannen vindt eind 2022 plaats en bepaalt daarmee de koers voor de komende vier jaar. De programmaplannen in deze begroting zijn in afwachting van het nieuwe vast te stellen beleidsplan en om die reden dan ook beschreven voortbordurend op 2022.

Het nog vast te stellen meerjarenbeleidsplan leidt mogelijk tot nieuwe inzichten, wat dan mogelijk een effect heeft op de begroting van 2023. Dit kan leiden tot wijzigingsvoorstellen.

1.2. Begroting 3.0

Op 15 december 2021 heeft het bestuur begroting 3.0 vastgesteld. Middels dit besluit is het programma 'Organisatie' opgeheven en vervolgens toegerekend naar de diverse organisatieonderdelen. U ziet dit terug door de regel 'toegerekende organisatiekosten' die aan elk programma is toegevoegd. Overigens geldt, net als voor de toerekening van de kosten, dat de reservemutaties behorende bij het voormalige programma organisatie ook zijn toegerekend. Deze toerekening is gesaldeerd opgenomen in de regel 'reservemutaties.'

1.3. Meerjarig financieel kader

Het Algemeen Bestuur stelde op 10 maart 2022 het meerjarig financieel kader vast. In deze kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

De Wet Publieke Gezondheid is aangepast. De categorie onder de negen maanden (-9 maanden) is toegevoegd aan de jeugdgezondheidszorg. Aan het gemeentefonds worden middelen toegevoegd om een extra contactmoment te regelen. We noemen dit het prenatale huisbezoek. De Bestuurscommissie Gezondheid heeft in de vergadering van 25 november 2021 besloten hoe wij hier invulling aan geven en ons de benodigde middelen toegekend.

Bij de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen, die aan het gemeentefonds worden toegevoegd, beschikbaar te stellen aan de GGD (taakgerichte bekostiging). Met ingang van 2021 is de meningokokken ACWY-vaccinatie structureel toegevoegd aan het RVP en in 2022 wordt het RVP uitgebreid met de HPV-vaccinatie voor jongens. Voor deze vaccinaties geldt dat we de middelen, die hiervoor via het gemeentefonds beschikbaar komen, nog niet hebben opgenomen in de begroting. Door middel van begrotingswijzigingen nemen we deze middelen op. In het financieel kader hebben we het structurele effect van deze vaccinaties opgenomen.

Autonome ontwikkelingen

Conform artikel 5a van de financiële verordening zijn de budgetten voor materiële kosten en loonkosten geïndexeerd:

- **Indexering materiële kosten**

De indexering voor materiële kosten is gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) over de maand november, ruim een jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De CPI over november 2021, die de basis vormt voor de indexering materiële kosten voor deze begroting, is 5,2%. Conform de septembercirculaire van het gemeentefonds is voor de jaren 2024 ev. uitgegaan van een indexering voor materiële kosten van 1,7% per jaar.

- **Indexering loonkosten**

Voor de indexering van de loonkosten is uitgegaan van de macro-economische verkenning van het CPB. In de septembercirculaire van het gemeentefonds zijn deze cijfers vermeld.

Effecten op 2022

Van de bovengenoemde punten hebben enkele (deels) ook effect op het jaar 2022. Deze effecten worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2022 die separaat zal worden voorgelegd.

2. Programmaplan Gezondheid

2.1. Doel van het programma

De hoofdambitie van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022: we gaan de komende vier jaren gezondheidswinst boeken. GGD Fryslân wil het aantal ongezonde levensjaren voor iedereen terugbrengen. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de doelgroep met een lage sociaal-economische status, omdat uit onderzoek blijkt dat het aantal ongezonde levensjaren voor deze groep veel groter is. Onze missie is:

'Iedereen verdient een veilig en gezond leven.
Wij dragen daaraan bij!'

Om onze missie waar te maken, richten we ons in het programma Gezondheid op factoren die de gezondheid en vitaliteit van mensen beïnvloeden. Denk aan de sociaal-economische situatie van mensen of culturele, fysieke en sociale factoren in de omgeving van mensen. Maar ook het gedrag en de vaardigheden van mensen zelf hebben invloed op hun eigen gezondheid (positieve gezondheid, Huber 2011).

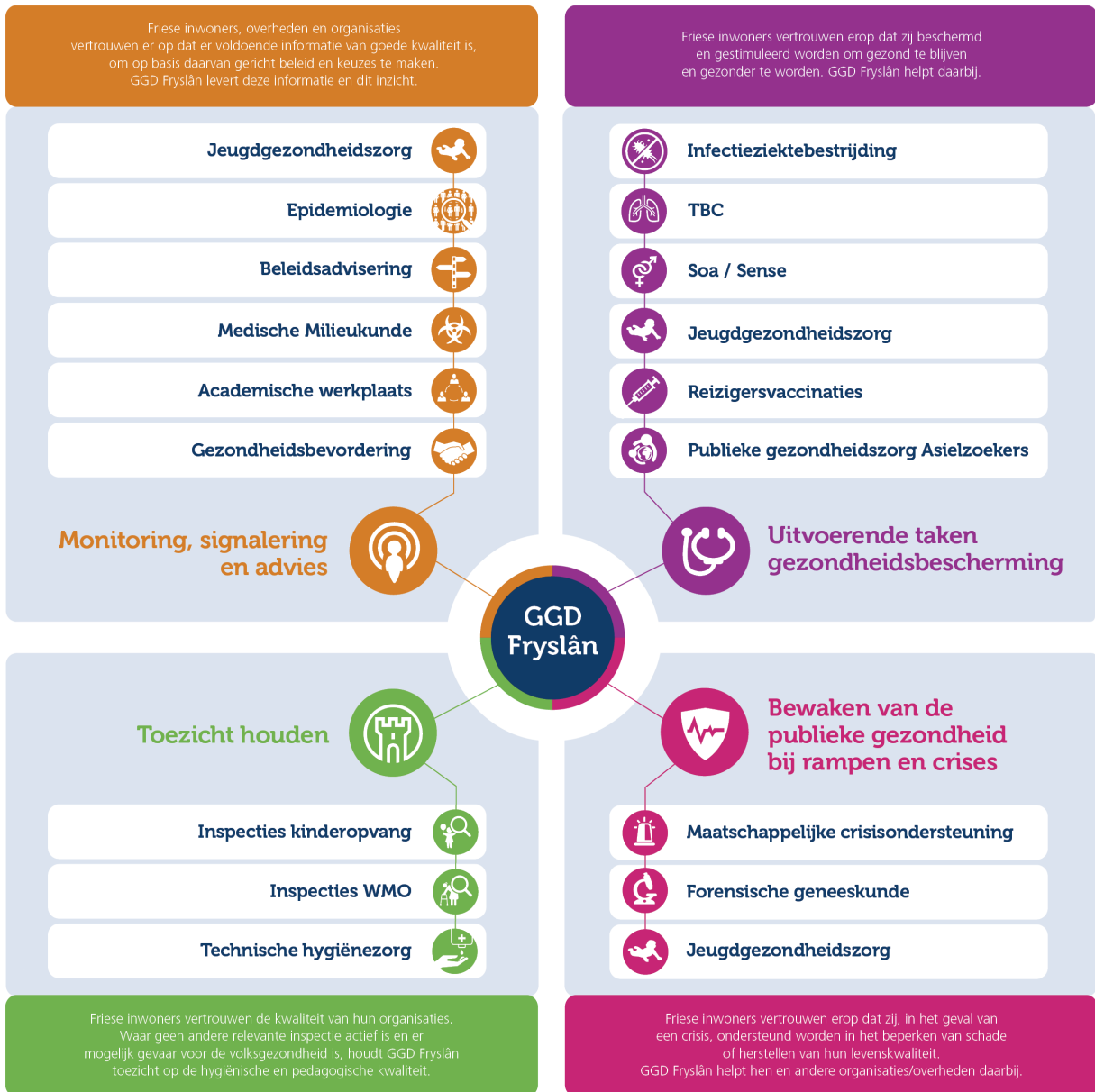
2.2. Speerpunten gezondheid

In de begroting zijn de vier pijlers van GGD Fryslân terug te vinden.

De taken van GGD Fryslân

Iedereen verdient een gezond en veilig leven; wij dragen daaraan bij!

In de 'Kaderbrief 2023-2026' staan de volgende inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen binnen het programma Gezondheid:

Invoering Omgevingswet / duurzaam gezond leven

In ons huidig GGD-beleidsplan staat dat gezondheid een prominente plek krijgt in het omgevingsbeleid van Friese overheden. Met de komst van de Omgevingswet krijgen de gemeenten meer ruimte en verantwoordelijkheden op dit beleidsterrein. Veel Friese gemeenten noemen gezondheid ook als belangrijk thema in hun omgevingsvisie. We zien meer aandacht voor en waardering van een gezonde leefomgeving. Friese gemeenten benaderen ons dan ook vaker met vragen of om mee te werken aan activiteiten op dit gebied. De bestuurscommissie Gezondheid heeft november 2021 ingestemd dat de tijdelijke personele uitbreiding ten behoeve van de extra adviesvragen op het terrein van gezonde leefomgeving, verlengd wordt tot en met 2024. Daarbij wordt bij de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve gevormd op Gezonde Leefomgeving, om de kosten van de extra personele capaciteit te dekken. De bestemmingsreserve mag de komende jaren groeien tot een maximum van €300.000,-.

Invoering Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) - Zorg & Veiligheid

De wetten in het sociaal domein geven gemeenten de opdracht breed en integraal te werk te gaan. Wat ontbreekt, is de juridische grondslag om de noodzakelijke persoonsgegevens domeinoverstijgend te delen, verzamelen en verwerken. Met de komst van de Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) die medio 2023 in werking treedt, is deze juridische basis wel geregeld.

Daarnaast verplicht deze wet de gemeenten onder andere om een meldpunt voor niet acute hulpvragen in te stellen. Binnen Fryslân draaien we vanaf medio 2019 t/m 31-12-2021 al een pilot met een dergelijk meldpunt. Gemeenten hebben besloten om dit meldpunt ook vanaf 2022 voor te zetten. Colleges hebben hiermee ingestemd en er is een dienstverleningsovereenkomst getekend. De bestuurscommissie Gezondheid heeft er in oktober 2021 ook mee ingestemd dat de uitvoering van dit meldpunt bij GGD Fryslân moet komen te liggen. Dit is tegelijkertijd gebeurd met de verlenging van de taken die de GGD Fryslân namens de gemeenten in het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) doet.

Tijdens de duur van de dienstverleningsovereenkomsten wordt onderzocht of de taken in de Gemeenschappelijke Regeling kunnen worden opgenomen.

Prenataal huisbezoek

Met de aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid (WPG) is de categorie onder de negen maanden (-9 maanden) toegevoegd aan de jeugdgezondheidszorg. Hiermee wordt het een gemeentelijke taak om prenataal huisbezoek te verrichten. Het doel van het prenataal huisbezoek JGZ is zwangeren en hun gezin, als er sprake is van een kwetsbare situatie, vroegtijdig passende ondersteuning te bieden. Dit maakt de kans op een kansrijke start groter voor de baby en het gezin waarin de baby wordt geboren. In november 2021 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid GGD Fryslân de opdracht gegeven om deze wettelijke taak uit te voeren. De ingangsdatum is 1 juli 2022.

De middelen hiervoor worden jaarlijks vanuit het Rijk verstrekt aan gemeenten in het Gemeentefonds en ter beschikking gesteld voor de uitvoering van deze taak.

Kansrijke start

In de eerste 1000 dagen van een kind wordt een belangrijke basis gelegd voor de gezondheid. Dit was in 2019 reden voor de Bestuurscommissie om middels het 'Actieprogramma Kansrijke Start – Een Friese coalitie' werk te maken van deze 1000 dagen, zodat ieder kind in Fryslân een kansrijke start krijgt. Parallel aan dit actieplan werden in de gemeenten lokale coalities Kansrijke Start gevormd onder aanvoering van een lokale coalitieleider. In het nieuwe regeerakkoord wordt een vervolg gegeven aan Kansrijke Start, onder andere door het structureel financieren van dit programma (23 mio per jaar vanaf 2023). Gemeenten ontvangen hiervoor structurele financiering. Het is nog niet bekend hoe dit precies vorm krijgt.

Nu Niet Zwanger (NNZ)

Voor (potentiële) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid is het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) ontwikkeld. Dit meerjarenprogramma is gestart in 2020 en begin 2022 geëvalueerd. Het ministerie van VWS ziet NNZ als een effectief programma en heeft voor het Friese programma opnieuw financiering ter beschikking gesteld als stimuleringsbijdrage op voorwaarde van cofinanciering. Daarom heeft de bestuurscommissie op 10 februari 2022 besloten deze interventie door te zetten en de coördinatie hiervan structureel te borgen binnen de GGD Fryslân. Dit wordt opgenomen in de kaderbrief 2024-2027 en hierop vooruitlopend tijdelijk gefinancierd (2022 en 2023) via de bestemmingsreserve die bij de jaarrekening 2021 hiervoor is gevormd.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Aan het gemeentefonds worden middelen toegevoegd voor de uitvoering van de Meningokokken W-vaccinaties en de HPV-vaccinaties voor jongens. Zoals bestuurlijk is afgesproken nemen we deze middelen op in de begroting van de GGD. We voegen de vaccinaties toe aan de uitvoering van het RVP.

Intensivering toezicht en handhaving gastouderopvang

Het kabinet heeft besloten op met ingang van 1 januari 2022 het toezicht en handhaving in de gastouderopvang te intensiveren. Hiervoor stelt het Ministerie van SZW structureel 6,4 miljoen euro beschikbaar. Dit budget wordt ongeoormerkt gestort in het gemeentefonds. Jaarlijks moet in 2023 50% van de voorzieningen voor gastouderopvang jaarlijks geïnspecteerd worden door de GGD (ook onaangekondigd). In 2021 was dit 5%. In 2022 wordt aan de Bestuurscommissie Gezondheid voorgesteld hoe deze groei te realiseren.

Noord-Nederlandse samenwerking

De deskundigheid op onder andere de onderwerpen infectieziekte bestrijding, TBC en medische milieukunde wordt steviger verankerd. Door de wereldwijde corona-uitbraak is expliciet naar voren gekomen dat wij de infectieziektenbestrijding in Nederland niet stevig genoeg hebben georganiseerd en vastgelegd. Dit leidt tot nieuwe landelijke normstellingen en daardoor mogelijk hogere kosten.

Invulling infectieziektebestrijding na corona - organisatieontwikkeling

Binnen GGD Fryslân vindt een herijking van de organisatie-inrichting plaats. Hierin worden de landelijke inzichten van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en GGD GHOR Nederland in meegenomen. We verwachten eind 2022 het bestuur te kunnen informeren en eventueel voorstellen te doen.

Bij het opstellen van de kaderbrief waren de financiële effecten van de twee laatstgenoemde ontwikkelingen nog niet in te schatten. Deze zijn derhalve als pm-post opgevoerd. De financiële effecten zijn nog steeds niet in te schatten. Als het financiële gevolgen heeft, zal dit worden voorgelegd aan de bestuurscommissie Gezondheid en vervolgens worden verwerkt in een begrotingswijziging 2023.

2.3. Resultaten in 2023

We dragen als netwerkorganisatie samen met onze partners bij aan onze hoofdambitie zoals vastgesteld in het meerjarenbeleidsplan (zie 2.1). Om onze hoofdambitie te ondersteunen, zijn de volgende ondersteunende ambities geformuleerd voor 2019-2022:

- Gezondheid krijgt in alle omgevingsvisies een prominente plek.
- De kinderopvang in Friesland voldoet aan de gestelde normen voor kwaliteit en veiligheid. Het aantal zogenaamde 'groene' profielen (dat wil zeggen door de inspectie als voldoende beoordeeld) is toegenomen met 10%.
- De huidige vaccinatiegraad (95% voor RVP en 52% voor HVP) blijft op peil.
- We dragen bij aan de vermindering van de druk op de specialistische hulp en zorg.
- We voorkomen antibioticaresistentie en bestrijden het als het zich aandient.
- Er valt niemand tussen wal en schip!

interview

Beeldbellen past goed
in de huidige tijdsgeest

Het begon noodgedwongen door de coronacrisis. Het groeit uit tot blijvende dienstverlening binnen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ): beeldbellen. Voor de jongere generatie ook helemaal geen probleem. Jeugdverpleegkundige **Geertje Nawijn-Alkema** vertelt: "Ons werk stopt nooit, ook niet tijdens de coronacrisis. Daarom zijn we begonnen met beeldbellen.

De ervaringen zijn positief. Ouders vertellen veel en laten veel van hun kind zien. De juiste vragen stellen en goed doorvragen zijn wel extra belangrijk geworden. Je wilt geen dingen missen. " Het beeldbellen is een blijvertje, in combinatie met het eerste huisbezoek en de afspraken op het consultatiebureau. "Het liefst zie je een kind natuurlijk altijd. Maar met deze extra mogelijkheid kunnen we ouders zorg op maat bieden. Zij hebben de regie. Hun wensen en behoeften staan voorop." Zijn er nog andere inzichten naar voren gekomen tijdens de coronaperiode? "We konden kinderen niet onderzoeken op school. Daarom kwamen ze naar ons kantoor. Daar hebben we alle faciliteiten en andere specialisten, mocht dat nodig zijn, bij de hand. Eigenlijk wel zo klantvriendelijk." Oftewel: een werkwijze die JGZ ook nog eens kritisch onder de loep kan nemen.

2.4. Baten en lasten in 2023

Programma Gezondheid	Lasten	Baten	Saldo
Pijler 1	15.283.542	52.583	15.230.959
Pijler 2	10.219.184	3.179.208	7.039.976
Pijler 3	1.619.707	980.126	639.581
Pijler 4	1.743.556	1.743.556	-
Toegerekende organisatiekosten	6.249.542	76.905	6.172.637
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		28.371.826	-28.371.826
Reservemutaties Gezondheid	102.000	813.326	-711.326
Totaal programma GGD	35.217.531	35.217.531	-

3. Programmaplan Crisisbeheersing

3.1. Doel van het programma

Samen met de Brandweer hebben wij een belangrijke taak om Fryslân veiliger te maken. Dit doen we samen met burgers en organisaties in onze netwerksamenleving. Wij zijn nieuwsgierig en ons steeds bewust van wat zich in onze omgeving afspeelt. Bovendien willen we data en technologie slim inzetten om de veiligheid in Fryslân te vergroten.

3.2. Speerpunten Crisisbeheersing

Naast de gezamenlijke ambities met de Brandweer werken we in 2023 verder aan onderstaande speerpunten voor Crisisbeheersing.

1. Risico's in beeld

We spelen adequaat in op bestaande en nieuwe risico's. Op grond van de Wet veiligheidsregio's maken we onder andere diverse plannen en brengen we risico's in beeld met het regionaal risicoprofiel. We zetten in op: risicocommunicatie, het bevorderen van zelfredzaamheid en het verhogen van veiligheidsbewustzijn.

2. (Netwerk)samenwerking

Wij zijn een netwerkorganisatie en de verbindende schakel tussen een groeiend aantal netwerken. In deze netwerken maken we met al onze partners afspraken over hoe te handelen voor, tijdens en na crises.

3. Crisisorganisatie 24/7

Onze crisisorganisatie staat er 24/7. Dit kan gaan om inzetten waarbij we worden opgeroepen via de pieper (GRIP-opstaging), maar we komen ook in actie zonder dat er sprake is van een GRIP-opstaging. De crisisorganisatie bestaat uit 300 crisisfunctionarissen. Een groot deel werkt in het dagelijks leven bij één van de Friese gemeenten. Dit zijn professionals die klaar staan om in actie te komen bij een crisis of ramp. Wij zorgen ervoor dat iedere crisisfunctionaris goed is voorbereid.

Ook de Friese inwoners spelen een rol tijdens een ramp of crisis. We proberen de veerkracht van onze inwoners zoveel mogelijk te benutten en hebben aandacht voor de groep verminderd zelfredzamen, zoals ouderen.

4. Advisering

Samen met de brandweer en politie geven wij gemeenten een gezondheids- en veiligheidsadvies voor evenementen. Wij leveren een bijdrage aan veiligheidsbewustzijn, verbinding en informatiedeling met betrekking tot evenementenveiligheid.

Wij adviseren en ondersteunen zorginstellingen bij de voorbereiding op rampen en crises. Het uitgangspunt dat hierbij gehanteerd wordt: zorginstellingen zijn in zo'n situatie zelf verantwoordelijk voor de continuïteit van zorg en de voorbereiding hierop.

5. Evalueren

Elke opstaging van de crisisorganisatie en de vakbekwaamheidsactiviteit worden met de betrokkenen geëvalueerd. Wij brengen verbeterpunten in kaart en stellen actiepunten op. Wij willen leren van de evaluaties om continu te verbeteren. Naast partners en instellingen luisteren wij ook naar burgers om erachter te komen hoe zij de crisis hebben beleefd.

Op deze manier werken wij met (netwerk)partners, crisisfunctionarissen en burgers continu aan de kwaliteit van de crisisorganisatie in Fryslân.

3.3. Resultaten in 2023

Speerpunt	Activiteit	Resultaat
Risico's in beeld	Realiseren van een Informatieknooppunt (IKP) binnen VRF.	Binnen VRF is een IKP operationeel.
	In beeld brengen van de databehoeftes voor het monitoren en signaleren van risico's in het functioneren van de crisisorganisatie (Datamanagement op orde).	De (crisis)organisatie wordt continu voorzien van actuele risicobeelden.
	Risicocommunicatie (over risico's uit het regionaal risicoprofiel).	Veiligheidsbewustzijn van burgers wordt vergroot.
	Opstellen en actualiseren van planvorming.	Vastgestelde plannen die aansluiten bij de behoeftes van crisisfunctionarissen.
	Opstellen van een Hoogwater- en evacuatiestrategie voor de Waddeneilanden en de vaste wal.	Uitwerking van een structurele aanpak waarmee een adequate crisisbeheersing bij overstromingen wordt bevorderd.
Netwerk Samenwerking	Organiseren van netwerk- en thematische bijeenkomsten.	Relatiebeheer met bestaande en nieuwe partners.
	Maken van samenwerkingsafspraken met bestaande en nieuwe partners.	Partners weten hoe zij moeten handelen voor, tijdens en na een crisis.
	Inwoners Fryslân betrekken bij de crisisorganisatie (spontane burgerinitiatieven; onderzoek naar impact van crises op de Fryske Mienskip)	Veerkracht inwoners Fryslân benutten en aandacht voor verminderd zelfredzamen.
Crisis organisatie	Werving en selectie en zorgen voor goede communicatie tussen crisisfunctionarissen.	Borgen van de continuïteit / kernbezetting van de Friese crisisorganisatie.
	Aanbieden van een vakbekwaamheidsprogramma aan elke crisisfunctionaris (waaronder Hoog Water & Evacuatie).	Crisisfunctionarissen zijn vakbekwaam.
	Slim inzetten van data en technologie.	Crisisorganisatie is en blijft toekomstbestendig uitgerust.
	De Friese crisisorganisatie is 24/7 paraat.	Crisisorganisatie komt in actie bij GRIP-opstapeling en zonder dat sprake is van GRIP-opstapeling.
Advisering	Adviseren van gemeenten over evenementen met inachtneming van de nieuwe Omgevingswet; bevorderen regionale samenwerking en stimuleren uniformiteit t.a.v. evenementenveiligheid.	Leveren van een bijdrage aan veilige en feestelijke evenementen in Fryslân.
	Advisering en ondersteuning van zorginstellingen bij hun voorbereiding op rampen en crises.	Faciliteren zorginstellingen bij lessons learned n.a.v. de coronacrisis.
Evalueren	Evalueren van (GRIP)inzetten en vakbekwaamheidsactiviteiten.	Leren van evaluaties en belevingsonderzoeken om continu te verbeteren.
	Uitvoeren van belevingsonderzoeken onder burgers, bedrijven en netwerkpartners.	
	Borgen van actiepunten uit evaluaties in de crisisorganisatie.	
	Consequenties van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's in beeld brengen voor VRF.	

interview

De aanpak van crises wordt steeds breder

Van een vogelgriep tot extreme droogte of een cyberaanval. Van een felle brand tot het coronavirus. Crises worden breder. De aanpak ook. “De coronacrisis heeft ons ook goede dingen gebracht. Zo is ons regionaal Informatieknooppunt (IKP) ontstaan. Het IKP is een belangrijke schakel tussen de Rijksoverheid en regio. Vragen van gemeenten over de coronamaatregelen en vragen van het Rijk over toezicht en handhaving konden en kunnen we nu namelijk makkelijk via een centraal punt uitwisselen.

Ook werken we sinds de coronacrisis meer samen met het Fries Sociaal Planbureau en maken we handig gebruik van elkaars onderzoeksinformatie”, zo vertelt **Gerben van Alst**, afdelingshoofd Crisisbeheersing. “We willen met deze ontwikkelingen doorgaan in 2023 en de jaren daarna. “ Dit staat onder andere in het nieuwe (concept) beleidsplan Veiligheid 2023-2026. De kern van dat plan is als volgt: we zijn 24/7 alert en paraat en we dragen bij aan het voorkomen van crises en branden. Met als doel: de impact op de samenleving beperken. Concreet betekent dit, naast het IKP, dat de nauwe samenwerking met huidige en nieuwe partners en Friese inwoners voorop blijft staan. Gerben: “Onze crisisstructuur staat als een huis. We bereiden ons altijd voor op mogelijke nieuwe crises en nieuwe partners kunnen makkelijk aansluiten”.

3.4. Baten en lasten in 2023

Programma Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Saldo
Producten Crisisbeheersing	4.909.910	216.401	4.693.509
Toegerekende organisatiekosten	941.489	11.586	929.904
BDUR	2.876.334	-2.876.334	
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		2.797.878	-2.797.878
Reservemutaties Crisis	90.535	39.736	50.799
Totaal programma Crisis	5.941.935	5.941.935	-

4. Programmaplan Brandweer

4.1. Doel van het programma

Samen met Crisisbeheersing hebben wij een belangrijke taak om Fryslân veiliger te maken. Dit doen we in actieve samenwerking met burgers en organisaties in onze netwerk-samenleving. We zijn nieuwsgierig en steeds bewust van wat zich in onze omgeving afspeelt. Bovendien willen we data en technologie slim inzetten om de veiligheid in Fryslân te vergroten.

4.2. Speerpunten Brandweer Fryslân

Naast de gezamenlijke ambities met Crisisbeheersing werken we in 2023 verder aan onderstaande speerpunten voor de brandweer. Zij dragen, samen met ons reguliere werkpakket, bij aan het streven naar minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade.

Samen aantoonbaar vakbekwaam

In 2023 hebben wij een steeds actueler inzicht in de mate van vakbekwaamheid van het brandweerpersoneel. Zowel medewerkers, ploegleiders als clusterhoofden gebruiken dit inzicht. Er kan daardoor sneller worden bijgestuurd bij behoefte. Bovendien is in 2023 het oefenaanbod verbreed met zowel digitale als fysieke oefeningen. Geleerde lessen van regionale- en landelijke inzetten worden steeds sneller onderdeel van het oefenprogramma. Met een breed oefenaanbod kan snel worden ingespeeld op de behoefte van een medewerker of ploeg.

Samen aantoonbaar paraat

In 2023 hebben we een actueel en betrouwbaar beeld van onze repressieve slagkracht (mens en materieel) en anticiperen wij adequaat op paraatheidsproblemen. We voeren gesprekken over de paraatheid en de geleverde operationele prestaties, zoals over de daadwerkelijke bezetting, uitruk- en opkomsttijden. Op basis van vastgestelde normen wordt hierover gerapporteerd.

Risicogericht en – bewust samenwerken

In 2023 werken wij risicobewust en risicogericht samen en richten wij ons primair op de risico's die ertoe doen. Wij halen onze informatie uit risicoanalyses zoals onze risicoprofielen en advisering in het kader van omgevingsveiligheid en brandveiligheid. Op deze manier laten wij vanuit onze integrale deskundigheid meerwaarde zien.

Wij zijn bewust van risico's in de omgeving. Om risicogericht te kunnen werken, hebben wij kennis over het verloop van incidenten en weten wij hoe wij ze moeten bestrijden.

Ook hebben wij goed zicht op ons repressieve potentieel. Om veilig en effectief repressief op te kunnen treden, hebben brandweermensen kennis van de preventief aanwezige voorzieningen, hulpmiddelen en de werking daarvan. Risicobeheersing legt daarom meer dan voorheen verbanden tussen vakgebieden in het netwerk, zowel intern als extern.

4.3. Resultaten in 2023

Naast de basistaken incidentbestrijding en de advies- en controletaken vanuit risico-beheersing, zet Brandweer Fryslân in op de volgende resultaten:

Speerpunt	Doel	Resultaat
Brandweer breed	Verrijken databeheer op vlak van uitruk- en opkomsttijden	Het automatisch statussen is gerealiseerd.
	Digitale dienstverlening Verhogen en verbeteren van onze digitale dienstverlening.	Het informatiebeleidsplan VRF is voor een deel geïmplementeerd. Voor 2023 behelst dit onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Er is uitvoering gegeven aan het versnellingsplan informatieveiligheid. • Data en datamanagement, gericht op stuurinformatie intern en extern, is verbeterd. • De gegevensuitwisseling met burgers en ketenpartners is verbeterd. • De i-functie is beter in de organisatie ingericht.
	Uitstekend werkgeverschap We willen een aantrekkelijke werkgever zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Er is diversiteitsbeleid ontwikkeld. • Uit een onafhankelijke enquête blijkt dat medewerkers ons voor het tweede jaar op rij een Great Place to Work vinden.
	Duurzaamheid	Er is een visie op duurzaamheid ontwikkeld, met daarin een balans tussen ambitie en praktische werkelijkheid van de brandweerorganisatie.
Samen aantoonbaar vakbekwaam	Vervolgontwikkeling aantoonbare Vakbekwaamheid	Door VMS (Veiligheidspaspoort) verder te ontwikkelen <ul style="list-style-type: none"> • Is er actueel inzicht beschikbaar over de staat van vakbekwaamheid. • Is de registratie van oefenmomenten verbeterd. • Kunnen oefenplanningen aan de hand van rapportages bijgestuurd worden.
	Verbreding oefenaanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelde oefenbibliotheek voor fysieke, digitale en/of virtuele oefenactiviteiten.
Samen aantoonbaar paraat	Adequate huisvesting Uitvoering geven aan de eerste tranche van de bouwagenda (die loopt tot en met 2026).	<ul style="list-style-type: none"> • Grootschalige renovatie kazerne Drachten is afgerond. • Nieuwbouw kazerne Makkum is afgerond. • Nieuwbouw kazernes Parrega, Damwoude, Langweer, Sneek en Terschelling-West zijn voorbereid of in uitvoering.
	Paraatheidsmonitoring Verbeterd zicht op onze paraatheid.	<ul style="list-style-type: none"> • De paraatheidsystematiek is uitgebreid met een monitoringsfunctie. • We weten hoe we data over paraatheid kunnen gaan analyseren.

Speerpunt	Doel	Resultaat
Risicobewust en -risicogericht samenwerken	Natuurbrandbestrijding Verder uitwerken en borgen van de repressieve aanpak voor natuurbrandbeheersing.	Er is uitvoering gegeven aan de repressieve visie door materieel aan te schaffen conform vastgesteld materieelplan. Daarnaast hebben we afspraken gemaakt over hoe er lokaal kan worden ondersteund door eilandbewoners.
	Natuurbrandbeheersing Gebiedsgericht werken op basis van per gebied vastgestelde RIN (Risico Index Natuurbranden).	De relevante natuurgebieden uit de gebiedsgerichte aanpak werken (of zijn in werking getreden) op basis van de geactualiseerde RIN.
	Energietransitie Vorbereiden op nieuwe veiligheidsrisico's.	Er is uitvoering gegeven aan het meerjarig programma waar incidentele middelen voor gereserveerd zijn.
	Operationele informatievoorziening Inzetten van de VRF GEO-voorziening.	Werkprocessen zijn dusdanig ingericht dat actuele informatie over risico's en objecten structureel beschikbaar wordt gemaakt in de GEO-voorziening, en daarmee beschikbaar is voor advies- en repressieve werkzaamheden.
	Omgevingswet	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met gemeenten hebben we de transitie naar de omgevingswet gemaakt en zijn wij nog meer een netwerkpartner voor de gemeenten. • We hebben onze werkzaamheden en uren gemonitord om inzicht te krijgen in welke activiteiten we voor gemeenten uitvoeren en wat de kosten hiervan zijn.
	Brandveilig Leven	Te bepalen na vaststelling van het uitvoeringsprogramma 2023-2026.
	Bluswatervoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Als vervolg op het project is samen met partners uitvoering gegeven aan going-concern acties ten aanzien van bluswatervoorziening. • Materieel is doelmatig gespreid. • Er is een handreiking met maatregelen ontwikkeld voor onderwerpen die buiten de wet- en regelgeving vallen, zoals stalbranden.

interview

We worden sterker
als organisatie

Dat vertelt **Rutger de Groot**, beleidsadviseur bij de brandweer Fryslân, over de invoering van de Omgevingswet. Met die invoering wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. "Voor gemeenten is dat veel ingrijpender, ze krijgen een andere rol. Bijvoorbeeld meer inhoudelijk, zoals het zelf bepalen van het aantal Bed and Breakfasts in een gemeente. Van ons vraagt het een rol die ons al ligt. Nog meer adviseren, nog meer meedenken in het ontwerpproces van vergunningen, gebouwen en ruimtelijke plannen. Daar zetten we al op in bij onze medewerkers en dat is ook buitengewoon nuttig zonder invoering van de wet."

Brandweer Fryslân is er dus straks helemaal klaar voor als de Omgevingswet wordt ingevoerd. Op dit moment is dat nog niet aan de orde. De ICT laat het niet toe. Voor de brandweer is dit geen probleem. "Wij hebben vanaf het begin ons eigen proces gelopen. Op een projectmatige manier. De impactanalyse is gemaakt en elk deelproject weet wat er voor de invoering van de wet moet gebeuren. Dat die invoering is uitgesteld, betekent dat we ons nog beter kunnen voorbereiden", aldus Rutger.

4.4. Baten en lasten in 2023

Programma Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Saldo
Producten Brandweer	38.790.317	1.071.605	37.718.711
Toegerekende organisatiekosten	9.041.546	111.263	8.930.282
BDUR	4.677.064	-4.677.064	
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		42.362.427	-42.362.427
Reservemutaties Brandweer	772.099	381.602	390.497
Totaal programma Brandweer	48.603.961	48.603.961	-

5. Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijk bijdrage in het nadelig saldo

Conform de gemeenschappelijke regelingen wordt de vastgestelde bijdrage in het nadelig saldo over de gemeenten voor de programma's Gezondheid en Crisisbeheersing verdeeld naar het inwonertal. Als afwijking hierop heeft het Algemeen Bestuur besloten de bijdrage voor het programma Brandweer te verdelen op basis van de verdeling van het cluster openbare orde en veiligheid (OOV) in het gemeentefonds.

De bijdrage aan het programma Organisatie wordt conform de eerder vastgestelde verdeelsleutels voor organisatieoverhead toegerekend aan de oorspronkelijke taakvelden. Deze toerekening aan de taakvelden is er, zodat de deelnemende gemeenten de bijdrage kunnen opnemen in hun eigen begroting.

De toerekening aan de taakvelden is als volgt:

GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Per programma is de bijdrage als volgt:

GGD	€	28.371.826
Crisisbeheersing	€	2.797.878
Brandweer	€	42.362.427
Totaal	€	73.532.132

In bijlage 1 staat een overzicht van de verdeling van de bijdrage per taakveld over de gemeenten, inclusief een meerjarenperspectief richting 2026.

Brede doeluitkering rampenbestrijdingen

De bijdrage brede doeluitkering rampenbestrijdingen (BDuR), zoals opgenomen in de begroting, is gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Deze geeft een overzicht van de verdeling van het landelijke budget over de veiligheidsregio's voor 2021 en verder. De bijdrage voor 2022 is gebaseerd op deze meest recente informatie. Voor de bijdrage BDuR werd tot en met 2019 conform het (bij de regionalisering afgesproken) uitgangspunt voor 35% toegerekend aan het programma Crisisbeheersing, en voor 65% aan het programma Brandweer. Vanaf 2020 is de bijdrage naar beneden bijgesteld door het Landelijk Meldkamer Systeem. Dit raakt enkel de brandweerbegroting en daarom wordt vanaf 2020 de verdeling 62% Brandweer en 38% Crisisbeheersing aangehouden.

5.1 Financiën en kengetallen

Bijdrage per programma	
GGD	28.371.826
Crisisbeheersing	2.797.878
Brandweer	42.362.427
Totaal	73.532.132

Inkomstenverdeling	
Bijdrage gemeenten	73.532.132
BDuR	7.553.398
Overig	8.677.897
Totaal	89.763.427

Kostenverdeling	
Salariskosten	53.033.300
Kapitaalslasten	9.084.716
Huisvestingskosten	4.561.678
Materiële kosten	22.119.099
Totaal	88.798.793

Verdeelsleutel programma organisatie	
GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Formatie per programma		
Organisatie	115	fte
Brandweer	181	fte
GGD	318	fte
Crisisbeheersing	25	fte
Totaal	639	

6. Paragrafen

6.1. Financiering

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de 'Wet Financiering Decentrale Overheden' en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasury-beleid van Veiligheidsregio Fryslân is vastgelegd in de financiële verordening.

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht de financieringsrisico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen is afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Rentebeleid

De interne rente/omslagrente wordt bepaald op basis van de volgende elementen:

- Rente bestaande leningenportefeuille (rente die we daadwerkelijk betalen).
- Inschatting rentekosten nieuw aan te trekken financiering.
- Oprenting voorziening FLO.

De interne rente/omslagrente volgt dus zeer nauwgezet de werkelijke rentelasten en bedraagt daarom inmiddels X%.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Het verloop in de financieringsportefeuille is nagenoeg volledig te herleiden tot het investeringsprogramma. Door het geplande investeringsprogramma in 2022 en 2023 neemt de omvang van de langlopende leningen naar verwachting toe tot bijna € xx miljoen per eind 2023.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Het financieringsbeleid voorziet in een groter beroep op kortlopende leningen, alvorens langlopend wordt gefinancierd. Dit betekent dat de ruimte onder de kasgeldlimiet zal worden benut, gelijk aan voorgaand jaar, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal overigens niet zal worden overschreden. Voor 2023 is de kasgeldlimiet bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal, dit is € 7,4 miljoen.

De renterisiconorm voor 2023 is 20% van het begrotingstotaal, of € 18,0 miljoen. Bij het samenstellen van de leningenportefeuille is er rekening mee gehouden dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen de renterisiconorm niet overschrijden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

De voorziening FLO-overgangsrecht is gewaardeerd op contante waarde. Het jaarlijks toevoegen van rente aan de voorziening is opgenomen in de begroting, en wordt gedekt door de rente die wordt bespaard met de eerder ontvangen afkoopsom. De gehanteerde rekenrente is 2,5X%.

6.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het BBV wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit is dus nodig om de continuïteit van de organisatie te waarborgen..

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt:

- Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen.
- In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's').
- De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve. Deze wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal.
- Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Risico's die worden afgewenteld op de weerstandscapaciteit

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. Dit zijn de volgende zaken:

1. Wegvallen van maatwerk- en markttaken: Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk Jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet en wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd. Deze zorgt ervoor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt zowel voor incidentele fricties als het vervallen van structurele dekking.
2. Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid.
3. Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt te staan of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Weerstandscapaciteit

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Risico's met mogelijk structurele effecten op de begroting

Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft::

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Door deze wet vallen de meeste ambtenaren per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht. Personeel in dienst van veiligheidsregio's zijn hiervan voorlopig uitgezonderd, mede door de bijzondere rechtspositie van brandweervrijwilligers. Het is op dit moment onduidelijk of de wet in 2023 zal zijn ingevoerd. De incidenteel beschikbare middelen van € 100.000 benodigd voor de invoering blijven wel staan. Ondertussen is een werkgeversvereniging opgericht, die nodig is om straks tot arbeidsvoorwaarden te komen die passen bij de nieuwe wet. De veiligheidsregio's kunnen hierdoor snel handelen wanneer het personeel van de veiligheidsregio's onder de Wnra valt.

Taakdifferentiatie brandweervrijwilligers

De huidige rechtspositie voor brandweervrijwilligers is in strijd met Europese wet- en regelgeving.

In opdracht van de Minister van Justitie en Veiligheid concludeerden juristen dat het goed verdedigbaar is dat het Europese Recht taakdifferentiatie niet vereist, mits het onderscheid tussen vrijwilligers en beroeps duidelijker wordt. Hierdoor zullen de initieel verwachte extra kosten lager uitvallen. Daarentegen is het zeker dat voor het voldoen aan deze voorwaarde extra kosten moeten worden gemaakt. Momenteel wordt het gesprek gevoerd tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hoe er moet worden omgegaan met de meer kosten van deze stelselwijziging.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

Tien jaar na de invoering van de Wet veiligheidsregio's heeft de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's onderzocht hoe de wet- en regelgeving uitpakt. In opdracht van de Minister van Justitie en Veiligheid is onderzocht of de wet aansluit bij de huidige situatie. Ook is onderzocht of de wet voldoende is voorbereid op toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. Het nieuwe kabinet gaat in 2022 met de conclusies en aanbevelingen aan de slag. Dan wordt ook duidelijk welke veranderingen dit voor Veiligheidsregio Fryslân met zich meebrengt. We verwachten dat deze beperkt zijn; dankzij aanpassingen in onze organisatiestructuur voldoen wij voor een deel al aan de aanbevelingen.

Evaluatie wet gemeenschappelijke regelingen

De evaluatiecommissie WGR heeft haar onderzoeksrapport naar de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk uitgebracht. De commissie concludeert in haar rapport dat vernieuwing van de Wet veiligheidsregio's noodzakelijk is en heeft hiervoor aanbevelingen gedaan. Dit onderwerp zal door het nieuwe kabinet worden behandeld. Ondertussen is de branche wel aan de slag met de aanbevelingen van de commissie. Het is op dit moment nog onduidelijk welke impact dit gaat hebben.

Overige landelijke ontwikkelingen

In veel landelijke overleggen zoals het Veiligheidsberaad, de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) en Raad van Directeuren Publieke Gezondheid (DPG-raad) vindt overleg plaats over een breed scala aan strategische onderwerpen. Het is niet ondenkbaar dat onze taken op zowel het gebied van veiligheid als gezondheid in de toekomst zullen wijzigen. Dit heeft uiteraard gevolgen voor zowel beleid als financiën.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet (per 1 juli 2022) bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden; en dus zeker ook veiligheid en gezondheid. De introductie van de Omgevingswet gaat nog steeds met veel onzekerheden gepaard. Zo ook wanneer het gaat over hoe groot de vraag vanuit gemeenten daadwerkelijk gaat worden. Het is daarom onzeker op welke wijze de kosten zich zullen ontwikkelen. Wel zijn inmiddels maatregelen genomen in de vorm van tijdelijke uitbreiding van personele capaciteit ten behoeve van de extra adviesvragen op het terrein van gezonde leefomgeving.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de cao-gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van de overname rekening is gehouden.

Rente

Op dit moment zijn de financieringslasten erg laag door de huidige rentesystematiek. Dit levert een voordeel op voor de gemeenten. Echter, bij een stijgende marktrente zal de rentelast hoger worden dan de beschikbare uitzetting van de kapitaalslasten. Dit resulteert in een direct nadeel voor de gemeenten.

Datadiefstal

Naar aanleiding van een geval van datadiefstal in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer het onderzoek afgerond is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt.

Stijgende huisvestingskosten

De stijging van prijzen in het algemeen en de nog sterkere stijging van de prijzen van onroerend goed hebben tot gevolg dat de huisvestingskosten voor VRF zullen toenemen. Dit leidt tot stijgende kosten van onderhoud van de gebouwen die VRF bezit. Daarnaast zijn veel JGZ-locaties gevestigd in gehuurde panden. Het is de verwachting dat de huurkosten in de toekomst sterk zullen toenemen en het vinden van nieuwe locaties lastig zal zijn. Daarnaast krijgen wij te maken krijgen met een toenemende mate van onzekerheid omtrent de leveranties van materieel. Daardoor kunnen bouwkosten en onderhoudskosten stijgen en/of levering vertraging oplopen. Dit wordt veroorzaakt door hoge transportkosten, productieovertraging door de corona pandemie en schaarste op de installatie/bouwmarkt.

Financiële kengetallen

Het besluit 'Begroting en verantwoording' schrijft voor dat in deze paragraaf een set met kengetallen wordt opgenomen rondom de financiële positie. De uitwerking hiervan is als volgt:

Kengetallen	Jaarverslag 2021	Begrotingswijziging 2022	Begroting 2023
Netto-schuldquote	30,37%	67,66%	75,61%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	30,37%	67,66%	75,61%
Solvabiliteit	10,01%	8,92%	7,74%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting

De netto-schuldquote neemt ten opzichte van de begroting van 2022 toe, door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen. De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden. Dit beeld vertoont een duidelijke samenhang met het structureel 'vollopen' van de investeringsplanning de komende jaren, en de daarvoor in deze begroting opgenomen groei van de kapitaallasten. De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

6.3. Bedrijfsvoering

6.3.1 Inleiding

De afdeling bedrijfsvoering levert een bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân. Dit doen wij door de primaire processen van VRF (brandweezorg, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg) zo gericht en effectief mogelijk te ondersteunen. Dit gebeurt door de afdelingen Communicatie, Informatiemanagement, Huisvesting en Facilitaire Zaken, Inkoop, Juridische Zaken, P&O, Financiën en Administratie. Bedrijfsvoering is daarin faciliterend, adviserend en grensbewakend. Door deze taken centraal te beleggen, worden de kosten en de kwetsbaarheid verlaagd terwijl de kwaliteit wordt verhoogd.

6.3.2 Organisatiethema's

In het nu nog geldende meerjarenbeleidsplan Organisatie 2019-2022 zijn de volgende drie organisatiethema's vastgesteld: digitale dienstverlening, uitstekend werkgeverschap en duurzaamheid. Voor de beleidsperiode 2023-2026 bereiden we soortgelijke thema's voor. Conform begroting 3.0 worden deze thema's geïntegreerd in de meerjarenbeleidsplannen 2023-2026 Gezondheid en Veiligheid. Hiermee komt het meerjarenbeleidsplan Organisatie te vervallen.

interview

Duurzaamheid
hoog op de agenda

Duurzaam leven en ondernemen. Dit thema is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Ook Veiligheidsregio Fryslân (VRF) zet hierin stappen. In de bewustwording, maar ook concrete stappen. **Marcel van Wijk**, afdelingshoofd Facilitair Bedrijf: "Kijk maar eens om je heen op het Friese platteland. De weidevogels in onze provincie zijn er bijna niet meer en dat is een verlies aan biodiversiteit. Ook laten de heftige stormen ons zien dat duurzaamheid hoog op de agenda moet staan. We moeten ons aanpassen." En dat is precies waar de Veiligheidsregio mee bezig is. Neem bijvoorbeeld de Brandweer. Een aantal kazernes heeft al 'nul op de meter'. Dat willen we ook voor elkaar krijgen bij de kazernes die we nieuw gaan bouwen.

Verder zijn onze bedrijfsauto's elektrisch en vragen we leveranciers zich te houden aan onze duurzaamheidsdoelstellingen, zoals circulair inkopen." Op de vraag hoe de duurzame toekomst van VRF er verder uit gaat zien: "We gaan door op de ingeslagen weg en pakken het beleidsplan Groen is Doen weer actief op. En dat betekent dat we onder andere onze totale energiehuishouding in kaart brengen om te kijken waar we kunnen besparen."

6.3.3 Investeren in digitale dienstverlening en ICT

De verwachting is dat in 2023 de informatiemanagementprojecten, die zijn opgestart in 2022, worden afgerond en geborgd. Dat geldt zeker voor de uitvoering van het versnellingsplan informatieveiligheid, dat de veiligheidsregio's landelijk met elkaar hebben afgesproken. Dit verplicht iedere veiligheidsregio om op 1 januari 2023 te voldoen aan de BIO en de bijhorende GGD aan de NEN 7510. Het geldt ook voor de belangrijkste thema's uit het projectenportfolio:

- Verbeteren van data en datamanagement gericht op stuurinformatie intern en extern.
- Verbeteren van de gegevensuitwisseling met burgers en ketenpartners.
- Verbeteren van procesmatig werken en het digitaliseren van processen.
- Vergroten van digi-vaardigheden en digitaal leiderschap.

Inhoudelijk wordt in 2023 uitvoering gegeven aan de projecten die voor dat jaar in het projectenportfolio zijn opgenomen. Wij gaan verder met de eerdergenoemde thema's.

6.3.4 Privacy

Er zijn organisatorische en technische maatregelen getroffen om de privacy bij de verwerking van persoonsgegevens verder te waarborgen. Ook in 2023 zien de functionaris gegevensbescherming en privacy-officer toe op de toepassing van de privacywetgeving en rapporteren ze hierover aan de directie en het dagelijks bestuur. Het doel is om het aantal incidenten te voorkomen en te beperken.

6.3.5 Personeel

VRF is een energieke organisatie met bevlogen medewerkers die zich dagelijks inzetten voor een veilig en gezond Fryslân. In totaal werken er circa 2.000 medewerkers, waarvan er meer dan 1.100 brandweervrijwilliger zijn. Daarnaast zijn er 200 crisisfunctionarissen uit andere organisaties actief voor VRF. Wij willen een aantrekkelijke werkgever zijn, bieden volop mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling en investeren in de professionalisering van onze medewerkers. Door opleiding en training, maar ook bijvoorbeeld door 'learning on the job' en intervisie.

Door in te zetten op goed werkgeverschap, strategisch personeelsmanagement en heldere arbeidsmarktcommunicatie creëren we een toekomstbestendig personeelsbestand binnen VRF. Hiermee is het voor Crisisbeheersing mogelijk om de veranderende rol van crisisbeheersing in de maatschappij aan te kunnen. Brandweer Fryslân kan mede hierdoor de juiste medewerkers en vrijwilligers aan zich binden en hen blijven te boeien. Zo is er budget voor bindingsactiviteiten, wordt er uitgebreid stil gestaan bij onderscheidingen en geïnvesteerd in leiderschaps- en samenwerkingstrajecten. GGD Fryslân zet ook in op een goede landing in de organisatie en binding van haar personeel. Middels een gericht project arbeidsmarktcommunicatie wordt geschikt personeel gevonden. In het nieuwe opleidingsplan wordt ingezet op continu leren en ontwikkelen. Het leerportaal met daarbij behoeftegericht aanbod blijft doorontwikkelen. Tot slot worden, vanuit JGZ 3.0, de medewerkers blijvend goed toegerust om het werk te kunnen doen: klantgericht en passend bij de medewerker en de organisatie.

interview

Bereikbaar voor de Friese inwoner

Dat staat voorop bij het programma JGZ 3.0. Dit programma krijgt binnen GGD Fryslân prioriteit in 2022 en 2023. Doel is de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) beter aan te laten sluiten op de behoeften van kinderen, ouders, jongeren en professionals. En dat is nodig, vertelt programmamanager **Anneke Zijlstra**. "De samenleving is in beweging. Wij moeten mee." Waar de nadruk eerst meer lag op wat JGZ te bieden heeft, wordt nu samen met ouders gekeken naar wat zij nodig hebben. Anneke: "We stemmen de aanpak volledig af op wat een kind en ouders of professionals nodig hebben."

Ook digitaal gezien moet Jeugdgezondheidszorg een stap zetten. Onder andere om het (toekomstig) landelijk tekort aan artsen en verpleegkundigen het hoofd te bieden. Maar ook om het werk makkelijker en efficiënter te maken. Een voorbeeld. "JGZ gaat werken met een digitaal ouderplatform. Ouders kunnen hier bijvoorbeeld snel informatie vinden en teruglezen over de ontwikkeling van hun kind. Ook kunnen ze hier online contact met ons zoeken." Binnen de organisatie werkt JGZ al aan het optimaliseren van het digitale proces en opleiden van medewerkers.

6.3.6 Integriteitsbeleid

VRF is een integere organisatie en laat dit terugkomen in haar kernwaarden: betrokken, betrouwbaar en professioneel. In dit kader is binnen VRF integriteitsbeleid opgesteld. Doelstelling van dit beleid is om het onderwerp integriteit onder de aandacht te brengen, bespreekbaar te maken en helderheid te verschaffen over wat wordt verwacht van medewerkers en management en hoe om te gaan met eventuele misstanden. Integriteit is ook een vast onderdeel tijdens 'Nieuwe Medewerkersdag': de algemeen directeur gaat met de nieuwe medewerkers in gesprek over integriteit en de kernwaarden. In deze bijeenkomst neemt hij ook bij iedereen de eed of belofte af. Ook is voor elke medewerker een Verklaring Omtrent Gedrag vereist.

6.3.7 Gedragscode

De gedragscode is bedoeld om rechten, plichten, procedures en sancties die wettelijk zijn vastgelegd betekenis te geven in geldende gedragsregels. Deze bieden houvast bij de dagelijkse zuivere en professionele omgang met de klant en met elkaar en is een uitwerking van het integriteitsbeleid. De gedragscode geldt voor alle medewerkers in dienst van VRF, inclusief vrijwilligers en ook voor andere personen die werkzaamheden verrichten voor VRF, zoals stagiaires, uitzendkrachten en ZZP'ers. Van al deze medewerkers wordt verwacht dat zij zich te allen tijde aan de met elkaar afgesproken gedragscode houden.

6.3.8 Hybride werken

De coronacrisis heeft een groot effect op de manier van werken. Het thuiswerken en de anderhalve metersamenleving heeft beperkingen met zich meegebracht. Tegelijkertijd heeft het ons geïnspireerd om anders naar de manier van werken en het gebruik van de werklocaties te kijken. Het gedeeltelijk thuis- en op kantoor werken zal blijven, ook na de crisis. In 2022 wordt helder hoe dit er vanaf 2023 uit zal zien.

6.4. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt een uiteenzetting opgenomen over het beleid rondom het beheer van de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân in eigendom heeft. Wij hebben de volgende gebouwen in eigendom/beheer:

- Het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg
- 66 Brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom
- 48 locaties voor JGZ, allen gehuurd
- Het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer.
Dit pand betreft deels eigendom en wordt vanaf medio 2021 gehuurd.

Tijdens de COVID pandemie worden er diverse panden gehuurd ten behoeve van vaccineren en testen. De nut en noodzaak van de panden is afhankelijk van de wijze waarop de pandemie zich zal ontwikkelen.

Kwaliteitsniveau

Als grondslag voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen worden vaak de NEN-2767 richtlijnen toegepast. De NEN-2767 is een breed toegepaste wijze van conditiemeting, waarmee de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen op een objectieve manier wordt vastgelegd. Er zijn zes niveaus, die verschillen in kwaliteit aangeven. Niveau 1 is 'uitstekend', niveau 6 is 'zeer slecht'. Ons streven bij het beheer en onderhoud is net als voorgaande jaren conditiescore 3. De score betekent dat wij een 'redelijk conditie' nastreven. Plaatselijk zichtbare veroudering vinden wij acceptabel, zolang de functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Bij de huurlocaties streven wij er naar om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau vast te leggen in de huurovereenkomsten.

Op basis van dit uitgangspunt hebben wij onderhoudsvoorzieningen gevormd. Middels een onderhoudsvoorziening worden de lasten van groot onderhoud over de jaren geëgaliseerd. De dotatie aan de voorziening (met andere woorden: de jaarlijkse lasten) is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat de komende 30 jaar gepland is. Periodiek vindt er een herijking plaats van de onderhoudsplannen. Wettelijk gezien moet dit eens in de vijf jaar, maar in de praktijk hanteren wij een richtlijn van eens in de drie jaar. In het tweede kwartaal van 2022 heeft de meest recente herziening plaatsgevonden.

Investeringen

Op basis van een nieuwe planning en financiële doorrekening is het toekomstperspectief geschetst voor de uitvoering van de bouwagenda. De komende vijf jaar voeren we de plannen voor meerdere posten uit. De financiële lasten zijn, op basis van het prijspeil medio 2021, tot 2040 gedekt in de meerjareninvesteringsplanning. Om te borgen dat de planning, kwaliteit en kosten van de uitvoering van bouwagenda binnen de gestelde kaders blijven, is in 2021 een stuurgroep bouwagenda opgericht waar verschillende specialisaties in zijn opgenomen. Hiermee beogen wij eventuele verassingingen tijdig te onderkennen, zodat er gepast en tijdig ingegrepen kan worden indien nodig.

6.5. Verbonden partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRF een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRF aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRF vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRF geen verbonden partijen. Hieronder wordt Stichting BON waarmee de VRF een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Groningen en Drenthe, in de Stichting Brandweero­pleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweero­pleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen). Stichting BON is daarom formeel geen verbonden partij.

6.6. Coronavirus

De uitvoering van de opdrachten in het kader van de infectieziektebestrijding van corona, te weten: Testen, Bron- en contactonderzoek en Vaccineren wordt via de meerkostenregeling bekostigd door het ministerie van VWS. In het voorjaar van 2022 wordt mede door VWS, RIVM en GGD GHOR Nederland en GGD Fryslân een scenario ontwikkeld voor 2023 en verder. Daarbij ligt de uitvoering en organisatie van de werkzaamheden ten aanzien van de bestrijding mogelijk nog los van de werkprocessen van GGD Fryslân. Het uitgangspunt in de bekostiging van de bestrijding van het coronavirus is dat de gemaakte kosten vallen onder de meerkostenregeling.

7. Financiële begroting

7.1. Overzicht van baten en lasten

Primitieve begroting 2023			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid			
Pijler 1	15.283.542	52.583	15.230.959
Pijler 2	10.219.184	3.179.208	7.039.976
Pijler 3	1.619.707	980.126	639.581
Pijler 4	1.743.556	1.743.556	-
Toegerekende organisatiekosten	6.249.542	76.905	6.172.637
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		28.371.826	-28.371.826
Reservemutaties Gezondheid	102.000	813.326	-711.326
Totaal programma GGD	35.217.531	35.217.531	-
Programma Crisisbeheersing			
Producten Crisisbeheersing	4.909.910	216.401	4.693.509
Toegerekende organisatiekosten	941.489	11.586	929.904
BDUR		2.876.334	-2.876.334
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		2.797.878	-2.797.878
Reservemutaties Crisis	90.535	39.736	50.799
Totaal programma Crisis	5.941.935	5.941.935	-
Programma Brandweer			
Producten Brandweer	38.790.317	1.071.605	37.718.711
Toegerekende organisatiekosten	9.041.546	111.263	8.930.282
BDUR		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		42.362.427	-42.362.427
Reservemutaties Brandweer	772.099	381.602	390.497
Totaal programma Brandweer	48.603.961	48.603.961	-
Eindtotaal	89.763.427	89.763.427	-

Conform het nieuwe BBV dient vanaf de begroting 2018 eveneens onderstaande opstelling per taakveld te worden opgenomen in de begroting. Deze is opgesteld conform de daarvoor uitgegeven handreikingen van de Commissie BBV.

Overzicht baten en lasten art. 27 BBV			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma gezondheid	28.090.696	28.418.427	327.731
Programma crisisbeheersing	4.459.695	5.000.445	540.751
Programma brandweer	36.757.185	39.562.416	2.805.230
Programma organisatie	676.475	15.347.721	14.671.246
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	18.256.204	199.754	-18.056.450
Heffing vpb	10.000	-	-10.000
Onvoorzien	548.538	-	-548.538
Saldo van baten en lasten	88.798.793	88.528.763	-270.030
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	964.634	1.234.664	270.029
Gerealiseerd resultaat	89.763.427	89.763.427	-

Meerjarenperspectief 1/2

	Jaarrekening 2021			Primitieve begroting 2022			Begroting 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler	16.544.201	2.679.567	-13.864.634	14.869.288	50.937	14.818.351	15.283.542	52.583	15.230.959
Pijler 2	9.672.592	3.157.861	-6.514.731	9.481.056	3.005.635	6.475.421	10.219.184	3.179.208	7.039.976
Pijler	61.111.449	60.676.050	-435.399	1.606.066	979.955	626.111	1.619.707	980.126	639.581
Pijler 4	1.500.284	1.500.284	-	1.702.993	1.702.993	-	1.743.556	1.743.556	-
Toegerekende organisatiekosten							6.249.542	76.905	6.172.637
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		21.034.920	21.034.920		21.366.084	-21.366.084		28.371.826	-28.371.826
Reservemutaties Gezondheid	102.000	287.902	185.902	102.000	655.799	-553.799	102.000	813.326	-711.326
Totaal programma GGD	88.930.526	89.336.584	406.058	27.761.403	27.761.403	-	35.217.531	35.217.531	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	4.568.923	216.972	-4.351.951	4.704.230	203.091	4.501.139	4.909.910	216.401	4.693.509
Toegerekende organisatiekosten							941.489	11.586	929.904
BDUR		2.876.389	2.876.389		2.816.402	-2.816.402		2.876.334	-2.876.334
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		1.657.811	1.657.811		1.760.140	-1.760.140		2.797.878	-2.797.878
Reservemutaties Crisisbeheersing	156.026	100.000	-56.026	75.403		75.403	90.535	39.736	50.799
Totaal programma Crisis	4.724.949	4.851.172	126.223	4.779.633	4.779.633	-	5.941.935	5.941.935	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	33.505.349	1.073.536	-32.431.813	37.334.137	1.093.804	36.240.333	38.790.317	1.071.605	37.718.711
Toegerekende organisatiekosten							9.041.546	111.263	8.930.282
BDUR		4.677.153	4.677.153		4.580.064	-4.580.064		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		30.743.286	30.743.286		31.997.937	-31.997.937		42.362.427	-42.362.427
Reservemutaties Brandweer	649.524		-649.524	692.668	355.000	337.668	772.099	381.602	390.497
Totaal programma Brandweer	34.154.873	36.493.975	2.339.102	38.026.805	38.026.805	-	48.603.961	48.603.961	-
Programma Organisatie									
Producten Organisatie	18.490.580	3.657.572	-14.833.008	15.073.819	189.881	14.883.938			
<i>Bijdrage programma Organisatie</i>		15.104.424	15.104.424		15.063.526	-15.063.526			
Reservemutaties Organisatie	157.737		-157.737	179.588		179.588			
Totaal programma Organisatie	18.648.317	18.761.996	113.679	15.253.407	15.253.407	-			
Eindtotaal	146.458.666	149.443.728	2.985.062	85.821.248	85.821.248	-	89.763.427	89.763.427	-

Meerjarenperspectief 2/2

	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	15.344.339	53.666	15.290.673	15.625.554	54.922	15.570.632	15.973.738	56.207	15.917.531
Pijler 2	10.212.418	3.244.697	6.967.721	10.404.956	3.320.596	7.084.360	10.638.020	3.398.292	7.239.728
Pijler 3	1.651.773	1.000.316	651.457	1.682.914	1.023.715	659.199	1.720.610	1.047.668	672.942
Pijler 4	1.779.472	1.779.472	-	1.821.097	1.821.097	-	1.863.707	1.863.707	-
Toegerekende organisatiekosten	6.344.476	78.213	6.266.263	6.478.599	79.542	6.399.057	6.615.645	80.895	6.534.750
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		28.986.312	-28.986.312		29.643.383	-29.643.383		30.288.978	-30.288.978
Reservemutaties Gezondheid	102.000	291.802	-189.802	102.000	171.865	-69.865	102.000	177.973	-75.973
Totaal programma GGD	35.434.477	35.434.477	-	36.115.119	36.115.119	-	36.913.720	36.913.720	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	5.007.165	220.597	4.786.568	5.117.982	225.273	4.892.710	5.231.333	230.050	5.001.283
Toegerekende organisatiekosten	955.791	11.783	944.009	975.997	11.983	964.014	996.643	12.187	984.456
BDUR		2.876.334	-2.876.334		2.876.334	-2.876.334		2.876.334	-2.876.334
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		2.922.291	-2.922.291		3.053.616	-3.053.616		3.181.711	-3.181.711
Reservemutaties Crisisbeheersing	106.287	38.238	68.049	111.557	38.331	73.226	111.557	39.251	72.306
Totaal programma Crisis	6.069.243	6.069.243	-	6.205.536	6.205.536	-	6.339.532	6.339.532	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	40.001.140	1.084.348	38.916.791	41.305.760	1.098.971	40.206.789	42.153.528	1.113.934	41.039.594
Toegerekende organisatiekosten	9.178.892	113.155	9.065.737	9.372.934	115.078	9.257.856	9.571.206	117.035	9.454.171
BDUR		4.677.064	-4.677.064		4.677.064	-4.677.064		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		43.785.915	-43.785.915		45.277.235	-45.277.235		46.297.518	-46.297.518
Reservemutaties Brandweer	847.666	367.215	480.451	857.762	368.107	489.655	857.762	376.944	480.818
Totaal programma Brandweer	50.027.697	50.027.697	-	51.536.456	51.536.456	-	52.582.495	52.582.495	-
Eindtotaal	91.531.417	91.531.417	-	93.857.111	93.857.111	-	95.835.747	95.835.747	-

Toelichting:

De mutatie van het nadelig saldo per programma ten opzichte van 2022 is als volgt, naar oorzaken:

Analyse mutatie gemeentelijke bijdrage per programma					
Omschrijving	Gezondheid	Crisis	Brandweer	Organisatie	Totaal
Indexatie cpi	174.768	47.409	804.169	304.990	1.331.337
Indexatie loon	430.806	85.029	465.626	225.437	1.206.898
RVP meningokokken W	143.433				143.433
RVP HPV voor jongens	105.230				105.230
Prenataal huisbezoek	186.130				186.130
Beleids voorstellen IM - incidenteel in '21	-488.464				-488.464
Restant van 1,2 miljoen voor IM projecten				902.315	902.315
Dekkingsplan			466.583		466.583
Afbouw TBB				-283.856	-283.856
Mutatie egalisatiereserve	544.967	15.132	79.431	-864.690	-225.160
Mutatie nadelig saldo	1.096.870	147.570	1.815.810	284.196	3.344.445

7.2. Financiële positie

Arbeidsverplichtingen

Conform het besluit 'Begroting en Verantwoording' is het niet toegestaan voorzieningen op te nemen voor jaarlijks terugkerende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Dit gaat vooral om verplichtingen rondom vakantiegeld en het opgebouwde saldo vakantiedagen. Deze lasten zijn structureel gedekt in de begroting.

Investeringskredieten

Als onderdeel van de begroting is het meerjaren-investeringsplan vastgesteld. De geplande investeringen zijn aan te merken als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd conform de regels die zijn vastgesteld in de financiële verordening. De effecten hiervan zijn in de kapitaallasten van de programma's verwerkt. De vast te stellen kredieten zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze begroting.

Reserves

Het geraamde verloop van de reserves in 2023 is als volgt:

	1-1-2023	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2023
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.652.196	168.701		2.820.897
	2.652.196	168.701	-	2.820.897
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	285.676	102.000	70.000	317.676
FLO	532.056			532.056
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
Jeugdgezondheidszorg 3.0	257.889		236.730	21.159
In te halen werkzaamheden	2.152.406			2.152.406
Tweede loopbaanbeleid	538.939			538.939
Gezonde leefomgeving	200.000		100.000	100.000
Nu niet zwanger	134.000		134.000	-
	4.600.966	102.000	540.730	4.162.236
Totaal eigen vermogen	7.253.162	270.701	540.730	6.983.133

Voorzieningen

Het geraamde verloop in de voorzieningen is als volgt:

	1-1-2023	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2023
Verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736			128.736
FLO	6.920.673	173.017	823.628	6.270.062
Voorziening spaaruren IKB	418.564			418.564
	7.467.973	173.017	823.628	6.817.362
Egalisatie van lasten				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	236.011	45.833	34.210	247.633
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.239.634	473.354	396.972	1.316.016
	1.475.645	519.186	431.182	1.563.649
Totaal voorzieningen	8.943.618	692.203	1.254.810	8.381.011

Geprognosticeerde balans 2023

	1-1-2023	31-12-2023		1-1-2023	31-12-2023
Materiële vaste activa	72.556	79.321	Eigen vermogen	7.253	6.814
Vorderingen	7.000	7.000	Voorzeningen	8.944	8.381
Liquide middelen	459	459	Langlopende schulden	55.797	63.728
Overlopende activa	1.311	1.311	Kortlopende schulden	7.000	7.000
			Overlopende passiva	2.332	2.168
	81.326	88.091		81.326	88.091

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2022 en 2023 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjareninvesteringsplan en de vastgelegde financieringsstructuur. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2023. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Bijlage 1.

Bijdrage per gemeente 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Achtkarspelen	€ 2.911.224	€ 2.995.837	€ 3.085.094	€ 3.156.194
Ameland	€ 812.285	€ 837.806	€ 864.625	€ 884.321
Dantumadiel	€ 1.908.095	€ 1.963.241	€ 2.021.431	€ 2.068.055
De Fryske Marren	€ 5.969.312	€ 6.145.377	€ 6.330.968	€ 6.476.563
Harlingen	€ 1.775.971	€ 1.828.163	€ 1.883.189	€ 1.926.520
Heerenveen	€ 5.560.804	€ 5.723.676	€ 5.895.421	€ 6.031.137
Leeuwarden	€ 14.469.409	€ 14.896.672	€ 15.347.024	€ 15.699.906
Noardeast-Fryslân	€ 5.099.570	€ 5.249.391	€ 5.407.350	€ 5.531.775
Ooststellingwerf	€ 2.847.513	€ 2.931.138	€ 3.019.307	€ 3.088.787
Opsterland	€ 3.176.111	€ 3.268.720	€ 3.366.395	€ 3.443.942
Schiermonnikoog	€ 331.097	€ 341.782	€ 352.997	€ 361.004
Smallingerland	€ 6.038.404	€ 6.214.772	€ 6.400.774	€ 6.548.184
Súdwest-Fryslân	€ 10.158.288	€ 10.457.014	€ 10.771.949	€ 11.019.782
Terschelling	€ 860.394	€ 886.999	€ 914.979	€ 935.873
Tytsjerksteradiel	€ 3.443.707	€ 3.544.242	€ 3.650.272	€ 3.734.343
Vlieland	€ 335.174	€ 345.872	€ 357.105	€ 365.220
Waadhoeke	€ 5.075.114	€ 5.223.797	€ 5.380.578	€ 5.504.438
Weststellingwerf	€ 2.759.659	€ 2.840.017	€ 2.924.777	€ 2.992.164
	€ 73.532.132	€ 75.694.518	€ 77.974.233	€ 79.768.207

2023

Bijdrage 2023	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.215.123	€ 119.829	€ 1.576.272	€ 2.911.224
Ameland	€ 163.149	€ 16.089	€ 633.047	€ 812.285
Dantumadiel	€ 825.021	€ 81.359	€ 1.001.715	€ 1.908.095
De Fryske Marren	€ 2.255.078	€ 222.384	€ 3.491.851	€ 5.969.312
Harlingen	€ 688.439	€ 67.890	€ 1.019.642	€ 1.775.971
Heerenveen	€ 2.205.950	€ 217.539	€ 3.137.315	€ 5.560.804
Leeuwarden	€ 5.421.498	€ 534.639	€ 8.513.273	€ 14.469.409
Noardeast-Fryslân	€ 1.980.825	€ 195.338	€ 2.923.406	€ 5.099.570
Ooststellingwerf	€ 1.109.029	€ 109.367	€ 1.629.117	€ 2.847.513
Opsterland	€ 1.298.396	€ 128.041	€ 1.749.674	€ 3.176.111
Schiermonnikoog	€ 40.548	€ 3.999	€ 286.551	€ 331.097
Smallingerland	€ 2.440.700	€ 240.689	€ 3.357.015	€ 6.038.404
Súdwest-Fryslân	€ 3.919.710	€ 386.541	€ 5.852.037	€ 10.158.288
Terschelling	€ 212.102	€ 20.916	€ 627.376	€ 860.394
Tytsjerksteradiel	€ 1.396.303	€ 137.696	€ 1.909.708	€ 3.443.707
Vlieland	€ 52.002	€ 5.128	€ 278.044	€ 335.174
Waadhoeke	€ 2.009.919	€ 198.207	€ 2.866.988	€ 5.075.114
Weststellingwerf	€ 1.138.035	€ 112.227	€ 1.509.397	€ 2.759.659
	€ 28.371.826	€ 2.797.878	€ 42.362.427	€ 73.532.132

2024

Bijdrage 2024	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.241.441	€ 125.157	€ 1.629.239	€ 2.995.837
Ameland	€ 166.682	€ 16.804	€ 654.320	€ 837.806
Dantumadiel	€ 842.889	€ 84.977	€ 1.035.375	€ 1.963.241
De Fryske Marren	€ 2.303.919	€ 232.272	€ 3.609.186	€ 6.145.377
Harlingen	€ 703.350	€ 70.909	€ 1.053.904	€ 1.828.163
Heerenveen	€ 2.253.727	€ 227.212	€ 3.242.737	€ 5.723.676
Leeuwarden	€ 5.538.918	€ 558.413	€ 8.799.341	€ 14.896.672
Noardeast-Fryslân	€ 2.023.727	€ 204.025	€ 3.021.640	€ 5.249.391
Ooststellingwerf	€ 1.133.049	€ 114.230	€ 1.683.860	€ 2.931.138
Opsterland	€ 1.326.518	€ 133.735	€ 1.808.468	€ 3.268.720
Schiermonnikoog	€ 41.426	€ 4.176	€ 296.180	€ 341.782
Smallingerland	€ 2.493.561	€ 251.391	€ 3.469.820	€ 6.214.772
Súdwest-Fryslân	€ 4.004.604	€ 403.729	€ 6.048.681	€ 10.457.014
Terschelling	€ 216.696	€ 21.846	€ 648.457	€ 886.999
Tytsjerksteradiel	€ 1.426.545	€ 143.819	€ 1.973.879	€ 3.544.242
Vlieland	€ 53.128	€ 5.356	€ 287.387	€ 345.872
Waadhoeke	€ 2.053.450	€ 207.021	€ 2.963.326	€ 5.223.797
Weststellingwerf	€ 1.162.683	€ 117.217	€ 1.560.117	€ 2.840.017
	€ 28.986.312	€ 2.922.291	€ 43.785.915	€ 75.694.518

2025

Bijdrage 2025	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.269.582	€ 130.782	€ 1.684.730	€ 3.085.094
Ameland	€ 170.461	€ 17.559	€ 676.605	€ 864.625
Dantumadiel	€ 861.996	€ 88.796	€ 1.070.639	€ 2.021.431
De Fryske Marren	€ 2.356.145	€ 242.710	€ 3.732.113	€ 6.330.968
Harlingen	€ 719.293	€ 74.096	€ 1.089.800	€ 1.883.189
Heerenveen	€ 2.304.815	€ 237.423	€ 3.353.183	€ 5.895.421
Leeuwarden	€ 5.664.476	€ 583.507	€ 9.099.041	€ 15.347.024
Noardeast-Fryslân	€ 2.069.601	€ 213.193	€ 3.124.555	€ 5.407.350
Ooststellingwerf	€ 1.158.733	€ 119.363	€ 1.741.211	€ 3.019.307
Opsterland	€ 1.356.587	€ 139.744	€ 1.870.063	€ 3.366.395
Schiermonnikoog	€ 42.365	€ 4.364	€ 306.268	€ 352.997
Smallingerland	€ 2.550.086	€ 262.689	€ 3.587.999	€ 6.400.774
Súdwest-Fryslân	€ 4.095.381	€ 421.872	€ 6.254.695	€ 10.771.949
Terschelling	€ 221.608	€ 22.828	€ 670.543	€ 914.979
Tytsjerksteradiel	€ 1.458.882	€ 150.282	€ 2.041.108	€ 3.650.272
Vlieland	€ 54.333	€ 5.597	€ 297.175	€ 357.105
Waadhoeke	€ 2.099.998	€ 216.324	€ 3.064.255	€ 5.380.578
Weststellingwerf	€ 1.189.039	€ 122.485	€ 1.613.253	€ 2.924.777
	€ 29.643.383	€ 3.053.616	€ 45.277.235	€ 77.974.233

2026

Bijdrage 2026	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.297.232	€ 136.268	€ 1.722.694	€ 3.156.194
Ameland	€ 174.173	€ 18.296	€ 691.852	€ 884.321
Dantumadiel	€ 880.770	€ 92.521	€ 1.094.765	€ 2.068.055
De Fryske Marren	€ 2.407.458	€ 252.892	€ 3.816.212	€ 6.476.563
Harlingen	€ 734.959	€ 77.204	€ 1.114.357	€ 1.926.520
Heerenveen	€ 2.355.011	€ 247.383	€ 3.428.744	€ 6.031.137
Leeuwarden	€ 5.787.841	€ 607.985	€ 9.304.080	€ 15.699.906
Noardeast-Fryslân	€ 2.114.675	€ 222.136	€ 3.194.964	€ 5.531.775
Ooststellingwerf	€ 1.183.969	€ 124.370	€ 1.780.448	€ 3.088.787
Opsterland	€ 1.386.132	€ 145.606	€ 1.912.203	€ 3.443.942
Schiermonnikoog	€ 43.288	€ 4.547	€ 313.169	€ 361.004
Smallingerland	€ 2.605.623	€ 273.708	€ 3.668.852	€ 6.548.184
Súdwest-Fryslân	€ 4.184.574	€ 439.569	€ 6.395.639	€ 11.019.782
Terschelling	€ 226.434	€ 23.786	€ 685.653	€ 935.873
Tytsjerksteradiel	€ 1.490.655	€ 156.586	€ 2.087.102	€ 3.734.343
Vlieland	€ 55.516	€ 5.832	€ 303.872	€ 365.220
Waadhoeke	€ 2.145.734	€ 225.399	€ 3.133.305	€ 5.504.438
Weststellingwerf	€ 1.214.935	€ 127.623	€ 1.649.606	€ 2.992.164
	€ 30.288.978	€ 3.181.711	€ 46.297.518	€ 79.768.207

Bijlage 2.

Investeringskredieten

Investeringskredieten	Krediet 2023
Kantoormeubilair	206.717
Installaties	276.497
Smartphones	130.558
Systeem soft- en hardware	149.054
Werkplekautomatisering	394.150
Overig kantoorinventaris	102.271
Organisatie	1.259.248
Huisvesting JGZ	100.000
GGD	100.000
Ademlucht	11.463
Alarmeringsmiddelen	392.257
Dienstvoertuigen	151.742
Gebouwen	5.246.463
Installaties	2.339.416
Mobiele telefonie, tablets en iPads	61.781
Overige (kantoor)inventaris	472.913
Overige brandweerinventaris	408.959
Overige brandweervoertuigen	192.000
Persoonlijke beschermingsmiddelen	399.509
Renovatie en verbouwing	210.267
Systeem soft- en hardware	10.323
Tankautospuiten	3.019.349
Werkplekautomatisering	10.044
Brandweer	12.926.484
Totaal investeringskredieten	14.285.732

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Eerste bestuursrapportage 2022
Ter behandeling in de vergadering van	Het algemeen bestuur
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	De heer Gebben
Auteur	De heer Knoll
Bijlagen	1. Eerste bestuursrapportage 2022
Vergaderdatum	30-06-2022
Agendapunt	9
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	De bestuursrapportage is een product van alle organisatiedelen samen.
OR/GO	

Conceptbesluit	1. De eerste bestuursrapportage 2022 vast te stellen.
Inleiding	<p>Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, zowel inhoudelijk als financieel.</p> <p>Omdat voor alle kolommen geldt dat het op dit moment lastig is om een prognose af te geven, is ervoor gekozen hierover in de inleidende tekst een toelichting op te geven. In de kolomteksten wordt daarom niet meer ingegaan op de financiën. Ook zijn in de inleidende tekst de toelichtingen opgenomen inzake de programma overstijgende onderwerpen.</p>
Beoogd effect	Het algemeen bestuur in positie brengen om tussentijds bij te sturen.
Argumenten	<p><i>1.1 De bestuursrapportage biedt een tussentijds moment voor het algemeen bestuur om haar controlerende rol uit te voeren</i></p> <p>Om het algemeen bestuur te helpen ook gedurende het jaar haar controlerende rol uit te kunnen oefenen, vertellen we formeel twee keer per jaar wat de stand van zaken is als het gaat om de in de begroting opgenomen doelen.</p>
Kanttekeningen/risico's	<p><i>1.1 De coronacrisis, situatie in Oekraïne, krappe arbeidsmarkt en stijgende prijzen maken het resultaat van Veiligheidsregio Fryslân onvoorspelbaar en onzeker</i></p> <p>Bij de tweede bestuursrapportage hopen we meer duidelijkheid te</p>

	kunnen geven over de financiële resultaten.
Financiële consequenties	Net als de afgelopen jaren staat 2022 deels in het teken van corona. Daarnaast is in het voorjaar met de oorlog in Oekraïne een nieuwe crisissituatie ontstaan. De onvoorspelbaarheid en onzekerheid over het verloop maken dat het afgeven van een resultaat op dit moment erg lastig is.
Vervolgaanpak/uitvoering	Het bestuurlijk proces ziet er als volgt uit: Agendacommissie veiligheid – 25 mei Auditcommissie – 30 mei Bestuurscommissie veiligheid – 9 juni Dagelijks Bestuur – 15 juni Algemeen bestuur – 30 juni
Communicatie	Voorlopig alleen schriftelijk.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Bestuursrapportage

Januari - april 2022

1. Inleiding

Financiële beschouwing

Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, zowel inhoudelijk als financieel. Daarbij geven we antwoorden op de vragen: worden de taken uitgevoerd zoals gepland? Is er een bijstelling nodig van de afgesproken resultaten? En geven we daarvoor meer of minder geld uit dan vooraf gepland? Het uitgangspunt hierbij is eenvoudig: de afgesproken taken dienen te worden uitgevoerd binnen de kwalitatieve en financiële kaders. Eventuele afwijkingen hierop dienen we tijdig aan te kondigen.

Zoals we de laatste jaren hebben gemerkt, is de praktijk echter weerbarstig. Door het coronavirus hebben wij ons herhaaldelijk in een situatie bevonden waarin het speelveld veranderde. Hierdoor dienden wij onze rol in de pandemiebestrijding uit te voeren en tegelijk de reguliere dienstverlening voor onze burgers beschikbaar te houden. Deze omstandigheden hebben ertoe geleid dat in de afgelopen twee jaren prioriteiten zijn verschoven, taken zijn uitgesteld en projecten zijn vertraagd. Deze achterstanden willen wij de komende jaren inhalen.

Net als de afgelopen jaren staat 2022 deels in het teken van corona. Hoewel er op dit moment geen sprake is van stringente maatregelen die onze reguliere dienstverlening verstoren, voeren wij nog steeds werkzaamheden uit in het kader van de pandemiebestrijding. De hoeveelheid werkzaamheden is sinds maart weliswaar afgenomen, maar in januari en februari was er nog volop sprake van een enorme inzet op het gebied van testen en vaccineren. Voor de vergoeding van deze kosten kunnen we ook in 2022 gebruik maken van meerkostenregeling van ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit betekent echter wel dat de reguliere taken ook begin dit jaar nog deels zijn verstoord, en dat de gewenste inhaalwerkzaamheden om de achterstanden van de afgelopen jaren in te halen, later zijn opgestart dan gehoopt. Tegelijk zien wij nieuwe uitdagingen op ons pad komen.

Zoals in de jaarrekening 2021 en begroting 2023 genoemd is zorgt de huidige arbeidsmarkt voor een uitdaging. Doordat er sprake is van een enorme krapte op de arbeidsmarkt, is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Mogelijk leidt dit tot vertraging in het realiseren van onze (inhaal)werkzaamheden.

Ook de afbouw van de coronawerkzaamheden leidt tot nieuwe vraagstukken. Omdat de ontwikkeling van het virus zich niet laat voorspellen, is het onzeker in welke mate de coronaorganisatie moet worden afgebouwd. Wel worden we gevraagd om een 'waakvlamorganisatie' in stand te houden. Hiermee zijn we in staat om weer snel bij te kunnen schakelen, mocht de situatie daar aanleiding toe geven. Over de wijze waarop we hier een gepaste invulling aan kunnen geven, wordt hard gewerkt.

In het voorjaar is met de oorlog in Oekraïne een nieuwe crisissituatie ontstaan. De vluchtelingenstroom zorgt voor een aantal acute vraagstukken die in samenwerking met onze deelnemende gemeenten worden opgepakt. Deze vraagstukken betreffen onder meer het vinden en inrichten van opvanglocaties en het faciliteren van een medische screening. De langetermijneffecten van de Oekraïne-crisis op onze organisatie zijn op dit moment lastig in te schatten. Een en ander hangt samen met het verloop van de oorlog, de ontwikkeling van de hulpvraag vanuit het rijk en de ondersteuningsvraag vanuit de gemeenten aan de veiligheidsregio. Daarnaast is de veiligheidsregio ook gevraagd een rol te spelen in

de opvang van de andere vluchtelingen, dit in verband met de overloop van de opvang in Ter Apel. De kosten van de Oekraïne-crisis worden naar alle waarschijnlijkheid volledig vergoed door het Rijk, echter de regeling moet nog door het kabinet worden vastgesteld.

We constateren een prijsstijging op velerlei gebieden zoals bouw- energiekosten, en oplopende levertijden. De oorlog verstrekt dit effect. Duidelijk is dat de huidige inflatie van 9,7% (maart '22) een stuk hoger ligt dan de indexatie van 0,8% waarmee in onze begroting rekening is gehouden.

Gelukkig gaan er vooral heel veel zaken goed binnen de VRF. We maken duidelijke vorderingen op de inhoudelijke programma's zowel bij Veiligheid als ook bij Gezondheid. Ook organisatorisch zien we duidelijke resultaten uit de investeringen die we deden op gebied van informatiemanagement en procesverbeteringen. Verder worden we gewaardeerd met een goede beoordelingen uit de HKZ-audit, een hoge tevredenheidsscore van de crisisfunctionarissen over de Friese crisisorganisatie en zijn de ervaringen met digitalisering van de vakbekwaamheidstrainingen positief.

Het komende jaar staat voor ons ook in het teken van het uitvoeren van onze reguliere taken en in het inhalen van een deel van de opgelopen achterstanden. Uiteraard dienen we hierbij binnen de financiële kaders te blijven. De dynamiek van de pandemie, de onzekerheden rondom de oorlog in Oekraïne, de economische omstandigheden en de krapte op de arbeidsmarkt leiden er niettemin toe dat we wederom voor grote uitdagingen staan.

De diverse ontwikkelingen maken het afgeven van een prognose lastig, door de achterblijvende uitgaven verwachten we echter dat een positief resultaat zal worden gerealiseerd. De komende maanden blijft een en ander nauwlettend gemonitord worden, zodat bij de tweede bestuursrapportage een actuele (financiële) prognose afgegeven kan worden.

Programmaoverstijgende onderwerpen

Introductie BIO/NEN normen

De BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid) is het normenkader op het gebied van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad, waarin de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's zitting hebben, heeft een toenemende behoefte aan meer samenwerking op het gebied van informatieveiligheid. Om hierop in te spelen is landelijk het Versnellingsplan Informatieveiligheid gestart. Dit verplicht iedere veiligheidsregio om op 1 januari 2023 te voldoen aan de BIO en de bijhorende GGD aan de NEN 7510. Veiligheidsregio Fryslân (VRF) ziet zelf ook de toegevoegde waarde van deze implementatie. Ook voor het aansluiten van VRF op het landelijke vertrouwelijke Informatie-uitwisselingssysteem (waarschuwt bij cyberaanvallen) van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) is voldoen aan de BIO noodzakelijk. VRF is gestart met een project om in 2022 deze normen te kunnen implementeren. Er zijn hiertoe diverse werkgroepen ingericht en aan de slag gegaan. De uitwerking en de implementatie ligt op schema. Het is verwachting dat alle normen uiterlijk aan het einde van 2022 kunnen worden geïmplementeerd.

Geactualiseerde uitvoeringsplanning bestemmingsreserves

De afgelopen jaren is een aantal achterstanden ontstaan in onze taken. Daarom hebben wij een verzoek gedaan tot het vormen van bestemmingsreserves ter financiering van het inhalen van deze taken. In bijlage 1 geven wij een actueel beeld van de status van de uitvoeringsplanning van deze bestemmingsreserves.

De voorstellen die opgenomen zijn in de jaarrekening 2021 zijn nog niet vastgesteld door het algemeen bestuur en blijven daarom in deze uiteenzetting buiten beschouwing.

Invulling extra bijdrage BDUR

Zoals in de kaderbrief aangekondigd is er vanaf 2022 een structurele verhoging van de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) voor verschillende landelijke ontwikkelingen. Een deel van dit budget wordt gebruikt als dekking voor een nieuwe functie bij Crisisbeheersing: beleidsadviseur informatiemanagement. Dit betreft een gezamenlijke invulling met de Brandweer om in te spelen op zaken op het gebied van informatiemanagement waaronder de verbinding met landelijke ontwikkelingen zoals Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2). Het restant budget krijgt vanuit hier een vervolg.

2. Programma Gezondheid

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Beroeps- en reizigersvaccinaties

Minderopbrengsten bij de GGD zoals bij beroeps- en reizigersvaccinaties worden per 2022 niet meer vergoed door VWS. In het eerste kwartaal is een stijgende lijn te zien en als deze zich doorzet, kan het product beroeps- en reizigersvaccinatie kostendekkend worden uitgevoerd. Het is nog onduidelijk of dit jaar als gevolg van corona en Oekraïne de stijgende lijn qua vaccinaties zich ook voor de rest van 2022 doorzet.

Inspecties kinderopvang

In november 2021 is de bestuurscommissie geïnformeerd over de wettelijke verplichting intensivering Gastoudertoezicht. Vanaf 2023 dient 50% van de gastouderopvang jaarlijks (ook onaangekondigd) geïnspecteerd te worden door de GGD. Het uitgangspunt in 2021 was 5%. Gemeenten ontvangen hiervoor een ongeoormerkt budget in het gemeentefonds (structureel is 6,4 miljoen euro beschikbaar gesteld door het ministerie van SZW).

Het team Toezicht wordt uitgebreid om voorbereid te zijn op de opgave die vanaf 1 januari 2023 uitgevoerd moet worden. De fasegewijze opbouw van de formatie in 2022 van het team in het kader van de uitbreiding is meegenomen in de prognose. Dit leidt tot een tekort bij toezicht, maar dit kan zoals het nu lijkt worden opgevangen binnen het budgettaire kader voor 2022.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De coronapandemie, een krappe arbeidsmarkt en uitval door (langdurig) ziekteverzuim zorgt voor een achterstand in de werkzaamheden en verhoogde werkdruk voor JGZ. Met hierbij de niet voorziene verhoogde inzet vanuit de JGZ voor vluchtelingen uit Oekraïne, maakt dat er nieuwe focus is aangebracht. Waar eerst nog was voorzien in het inhalen, is inmiddels gebleken dat dit geen optie meer is. De coronapandemie, een krappe arbeidsmarkt en uitval door (langdurig) ziekteverzuim zorgt voor een achterstand in de werkzaamheden en verhoogde werkdruk voor JGZ. Met hierbij de niet voorziene verhoogde inzet vanuit de JGZ voor vluchtelingen uit Oekraïne, maakt dat er nieuwe focus is aangebracht. Waar eerst nog was voorzien in het inhalen, is inmiddels gebleken dat dit geen optie meer is. De focus komt te liggen op de kansrijke start van het jonge kind, de mentale gezondheid, het verzuim van schoolgaande kinderen en jeugd (12+) en het goed in beeld hebben en houden van de zogenoemde risicokinderen.

De invoering van het prenataal huisbezoek is uitgesteld tot 1 juli. De voorbereiding invoering prenataal huisbezoek is wel gestart.

In januari 2022 heeft de Stuurgroep JGZ 3.0 ingestemd met de prioritering van het programma. Prioritering omdat de impact van de crisissen nog steeds effect heeft op uitvoering van het reguliere werk en belastbaarheid van de medewerkers. De thema's behoeftegericht werken en digitalisering krijgen prioriteit.

Zorg en Veiligheid

Als gevolg van tijdelijke beleidsmatige onderbezetting staat de doorontwikkeling van het beleidsterrein Zorg en Veiligheid grotendeels even stil. De evaluatie van het tot stand komen van de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) Wet Verplichte GGZ (WvGGZ) en het meldpunt lopen vertraging op. Het convenant gegevensdeling dat onder dit meldpunt valt, is eveneens vertraagd. Met de inzet van tijdelijk personeel wordt verwacht de vertraging in te lopen.

De dienstverlening in het kader van de WvGGZ en binnen het meldpunt zorgwekkend gedrag verloopt volgens verwachting. De Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) moet bijdragen aan een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen en treedt medio 2023 in werking. Met de verbinding tussen Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en bemoeizorg, hebben de gemeenten een

meldpunt waar niet acute hulpvragen kunnen worden neergelegd. Om een goede behandeling van de meldingen mogelijk te maken, wordt met dit wetsvoorstel voorzien in een betere juridische basis voor de gegevensverwerking door de meldpunten.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Het landelijke jaar- en vaccinatiegraadverslag voor 2021 wordt in juni 2022 verwacht. Deze wordt samen met een duiding in oktober met de bestuurscommissie gedeeld.

Door het coronajaar is de uitvoering van het RVP in 2021 afwijkend geweest, hierdoor is er geen goed zicht op de regionale opkomstcijfers en kan er geen goede regionale prognose gegeven worden. Wel is het de verwachting dat de vaccinatiegraad voor 2021 iets lager ligt dan voorgaande jaren, dit is een landelijk beeld. De voorjaarscampagne dit jaar tegen HPV virus (Humaan Papilloma Virus) en de Meningokokkenziekte geeft eenzelfde beeld.

Corona

Het eerste kwartaal 2022 heeft nog zeer grote inzet van de corona organisatie gevraagd. Zowel met vaccineren in de eerste weken van januari, als met testen en BCO en een dreigend code zwart scenario in de zorg. In het eerste kwartaal is voor die inzet al een declaratie van ruim 16 miljoen euro bij VWS ingediend. Momenteel is er sprake van een afbouwfase. Tegelijkertijd anticiperen we op landelijke ontwikkelingen.

De tijdelijke meerkostenregeling voor 2022 voor de drie opdrachten die de GGD-en hebben ten aanzien van de pandemische bestrijding (testen, traceren en vaccineren) lijken voor geheel 2022 geborgd. In de voorjaarsnota zal dit aan de Tweede Kamer worden voorgelegd. Momenteel worden er gesprekken gevoerd over de meerkostenregeling in 2023. De uitkomst hiervan is nog niet bekend.

Landelijke Functionaliteit Infectieziekten (LFI) en structurele borging pandemische paraatheid

Het LFI is breed in het veld aan het verkennen op welke wijze de pandemische paraatheid in de toekomst beter geborgd kan worden. Een versterking van de infectieziektebestrijding binnen de GGD-en is hier een onderdeel van. Ook wordt er gekeken naar aanpassingen in wetgeving om de slagkracht bij het bestrijden van een pandemie te vergroten. Aangezien het een complex en dynamisch speelveld is, vergt de planvorming voor de uitvoering tijd. De minister verwacht in juni een plan aan de Tweede Kamer te kunnen presenteren over de structurele borging. Er wordt gewerkt aan verschillende scenario's.

Oekraïne crisis

De komst van veel vluchtelingen, waaronder veel kinderen, heeft impact op de reguliere organisatie en in het bijzonder op de JGZ, infectieziektebestrijding en Toezicht. Vooral de toenemende druk op de JGZ en de reeds opgelopen achterstanden als gevolg van corona, maakt het lastiger om deze extra taken te kunnen waarmaken. Er is al schaarste aan personeel waardoor het niet eenvoudig is om eventueel extra oplopende achterstanden in te halen. Daarbij merken we in Fryslân, maar ook landelijk is dit het beeld, dat de druk op psychosociale hulpverlening (PSH) toeneemt. Vooral het coördineren van de hulpverlening en de vragen van ketenpartners en gemeenten zijn flink toegenomen.

Personeel

Zorgen zijn er ten aanzien van ons personeel. Het ziektepercentage heeft soms pieken tot 11%. Ook uitval als gevolg van coronabesmettingen, waardoor er niet gewerkt kon worden. Daarbij zijn er ook langdurige zieken, onder andere met long covid. Dit in samenhang met een groter wordende personeelschaarste maakt de druk op het huidige personeel groter.

Strategisch wordt er ingezet op arbeidsmarktcommunicatie, functiedifferentiatie en taakherziening. Hiermee hopen we onder andere nieuwe artsen te werven. Op sommige producten (Forensische Geneeskunde, Medische Milieukunde, TBC) wordt er op noordelijke schaal (Groningen, Drenthe en Friesland) gekeken naar samenwerkingsmogelijkheden.

Stand van zaken overige resultaten

De jaarlijkse HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) audit is goed verlopen. De auditors waren onder de indruk van hoe we onze werkzaamheden georganiseerd hebben en uitvoeren in deze bijzondere periode. Positief opvallend is benoemd de beweging naar integraliteit, er wordt actief gezocht naar samenwerking. Niet alleen binnen de GGD, maar juist ook erbuiten. Als aandachtspunt is benoemd de functionerings- en/of beoordelingsgesprekken. Binnen de GGD voeren we die niet op de klassieke manier uit. We gaan kijken hoe we dat vorm kunnen geven passend bij de GGD en zelforganisatie.

3. Programma Crisisbeheersing

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Gedurende de coronapandemie hebben we geleerd dat flexibiliteit de spirit is voor de afdeling Crisisbeheersing. Dat geldt zeker ook voor 2022 nu we samen met gemeenten druk bezig zijn met het organiseren van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

In ons jaarplan 2022 hebben we balans aangebracht tussen werkzaamheden voortvloeiend uit de corona- en Oekraïne-crisis, wettelijk verplichte werkzaamheden en overige taken. Op dit moment zijn er geen inhoudelijke afwijkingen in onze jaarplanning.

Stand van zaken overige resultaten

Waakstand Corona

In maart 2022 hebben het Veiligheidsberaad en de minister van J&V afgesproken om over te gaan op een waakstand voor wat betreft de crisisorganisatie; gelet op dit landelijke besluit is ook VRF in maart overgegaan op de waakstand.

Ondanks de waakstand, gaan de crisis overleggen binnen de GHOR door; we blijven de continuïteit van zorg monitoren en faciliteren het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg. Het coronacentrum in Wolvega is per 1 april afgeschaald.

Vluchtelingenopvang Oekraïne/ Projectorganisatie

Het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) heeft op 4 maart 2022 opdracht gegeven aan VRF om middels het construct van de crisisorganisatie (BAO, ROT, Teams Bevolkingszorg, Communicatie en Geneeskundige Zorg, Informatieknooppunt) invulling te geven aan de coördinatie van de realisatie van opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne (1.000 plekken voor 19 maart en additioneel ook 1.000 plekken). Met ingang van april is de landelijke opdracht door het BAO overgeheveld van de crisisorganisatie naar een projectorganisatie. Op deze manier wordt de reguliere crisisorganisatie ontlast.

Middels de projectorganisatie zijn taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen de VRF en de Friese gemeenten. De gemeenten dragen zorg voor het realiseren, inrichten en exploiteren van de noodopvanglocaties. VRF draagt zorg voor de realisatie, inrichting en exploitatie van het Fries Coördinatie Punt (FCP) én de crisisnoodopvang in Heerenveen.

Reguliere werkzaamheden

Onderstaand een aantal bestuurlijk relevante werkzaamheden:

Impactanalyse hoogwater Fryslân vastgesteld

De Bestuurscommissie Veiligheid heeft in haar vergadering van 9 februari 2022 de Impactanalyse vastgesteld. Met deze Impactanalyse wordt gehoor gegeven aan de oproep van het Veiligheidsberaad om de effecten van wateroverlast en overstromingen in beeld te brengen. De Impactanalyse vormt input voor het uitwerken van evacuatiestrategieën en handelingsperspectieven.

Evaluatie jaarwisseling

De jaarwisseling 2021-2022 kenmerkte zich – ondanks intensieve voorbereidingen – door een hoog aantal uitrukken en ongekende agressie jegens hulpverleners. Het BAO heeft aangegeven vroegtijdig te willen starten met de voorbereidingen op de jaarwisseling 2022-2023; hiertoe is een Voorbereidingsgroep ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten, Politie, OM en VRF.

Veldnorm

In 2019 is de Veldnorm Evenementenzorg (VNEZ) vastgesteld. De implementatie van deze veldnorm zou 1 januari 2022 een feit moeten zijn. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft aangekondigd deze veldnorm te gaan toetsen bij evenementen. Echter, door coronacrisis met druk op de werkzaamheden van GHOR en de maatregelen die impact hadden op evenementen, heeft implementatie nog niet plaatsgevonden. Start van implementatie is voorzien in 4^e kwartaal 2022. In de bestuurscommissie Veiligheid zal het proces ter vaststelling worden aangeboden.

Crisisorganisatie 24/7 paraat

Bezetting

In de eerste vier maanden van 2022 is het in verband met het vertrek van diverse crisisfunctionarissen “passen en meten” geweest om de kernbezetting van onze crisisorganisatie op peil te houden. Zo zijn er diverse vacatures uitgezet en zijn er nieuwe crisisfunctionarissen geworven voor diverse piketgroepen. De piketfuncties zijn qua bezetting in voldoende mate ingevuld.

Tevredenheid crisisfunctionarissen

Verschillende crisisfunctionarissen hebben in het vierde kwartaal van 2021 – middels interviews - deelgenomen aan een tevredenheidsonderzoek. Zij zijn bevroegd op de volgende onderdelen: “Organisatie VRF”, “Vakbekwaamheid”, “Communicatie en informatie vanuit VRF in zowel de koude als de warme fase” en “Rol van de crisisfunctionaris”. Als veiligheidsregio zijn wij uniek in deze uitvraag bij externe crisisfunctionarissen. Gemiddeld waarderen zij de Friese crisisorganisatie met een 7,4 en daar zijn we trots op.

Vakbekwaamheid

Het vakbekwaamheidsprogramma is weer op het niveau van voor Corona. Specifiek noemen we de Copi trainingsweek op de vliegbasis Leeuwarden waar het nieuwe incidentbestrijdingsplan in de praktijk werd geoefend. Tevens zijn we in voorbereiding voor een grote oefening op Terschelling i.s.m. gemeente en defensie.

Inzetten

GRIP

- 18 februari: GRIP-1 in Sneek, stormschade aan een flat
- 27 februari: GRIP-1 in Dokkum, zeer grote brand in kringloopwinkel/hengelsportzaak
- 28 maart: GRIP-1 in Leeuwarden, brand in een portiekflat
- 25 april: GRIP-1 in Sneek, brand in appartementencomplex

Geen GRIP

- 18 februari: Extreem weer (Code rood KNMI; landelijke NL-Alert; iedere 2 uur afstemming tussen OL, A-OL, IM'er ROT en communicatieadviseurs; zwaartepunt van de Friese inzet lag bij de inzet in Sneek en bij een containerschip dat boven Vlieland 26 – lege – containers verloor)
- 21 maart: brand in de PI te Leeuwarden

4. Programma Brandweer

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Prijsstijgingen

Lastig te verkrijgen en duurder wordende grondstoffen, beperkte beschikbaarheid van vaklieden en verschraving van de markt met aanbieders: ontwikkelingen die nog steeds of in toenemende mate oorzaak zijn dat prijzen verder omhooggedreven worden. Voor Brandweer Fryslân heeft het vooral impact op de prijs van correctief onderhoud, de brandstofkosten en de aanschaf van materieel en (bouw)materiaal, wat bijvoorbeeld doorwerkt bij het realiseren van de bouwagenda of de aanschaf van voertuigen.

Verder is bekend dat landelijk afgesproken mantelovereenkomsten onder druk komen te staan. Voor Fryslân heeft dit met name impact op af te nemen dienstauto's. Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) is belast met de verantwoordelijkheid om hier maatregelen voor te treffen. In de loop van het jaar wordt beter inzicht verwacht, waarna ook het gevolg voor het resultaat ten opzichte van de begroting concreter wordt.

Onvoorspelbare en langere levertijden

Nog steeds geldt dat we te maken hebben met lange en onbetrouwbare levertijden. Dit is een effect van zowel de coronacrisis alsook van de oorlog in Oekraïne. Bijvoorbeeld de investering in het nieuwe operationele uniform schuift hierdoor naar volgend jaar. Er is bewustwording over deze ontwikkeling en er wordt volop gestreefd naar betere sturing en mitigerende maatregelen. Waar mogelijk worden bestelprocessen vroegtijdig in gang gezet, zodat de daadwerkelijke aanschaf en realisatie volgens planning gedaan kan worden.

Stand van zaken overige resultaten

Vakbekwaamheid

Het onderdeel vakbekwaam worden zit momenteel in een opstartfase. Na de zomer start de tweede manschapopleiding van dit jaar. Duidelijk is dat het dit jaar niet lukt om een inhaalslag te gaan maken. Oorzaak hiervan is dat het werven van nieuwe vrijwilligers achterblijft. Dit knelt nu niet en bovendien wordt er beperkte wervingsbehoefte ervaren. Dit wordt nauwlettend gemonitord.

Vanaf januari zou het reguliere oefenprogramma weer volledig opgestart worden. Vanwege de opleving van het aantal coronabesmettingen aan het begin van het jaar, zijn daardoor toch een aantal zaken anders opgepakt. Zo werden de theorieavonden van de module Basisprincipes Brandbestrijding digitaal georganiseerd. De ervaringen hierbij waren positief en bieden mogelijkheden voor de toekomst. Ook is er, in verband met het tegelijk samenzijn van de volledige eigen post en andere posten op de oefenlocatie, voor gekozen tot en met maart niet realistisch te oefenen. Vanaf eind maart zijn we weer volledig opgestart met het oefenprogramma.

Bouwagenda

Er wordt uitvoering gegeven aan de eerste tranche van de bouwagenda. Het voorlopig ontwerp van zowel post Makkum als post Langweer is nagenoeg afgerond. Na het definitieve ontwerp wordt hiervoor het proces van vergunningverlening en aanbesteding gestart. De invloed van prijsstijgingen op bouw materiaal, en daarmee de uitvoering van de bouwagenda, wordt daardoor later inzichtelijk. Voor de andere posten uit de eerste tranche is en wordt verder gezocht naar een geschikte locatie.

Natuurbrandbeheersing

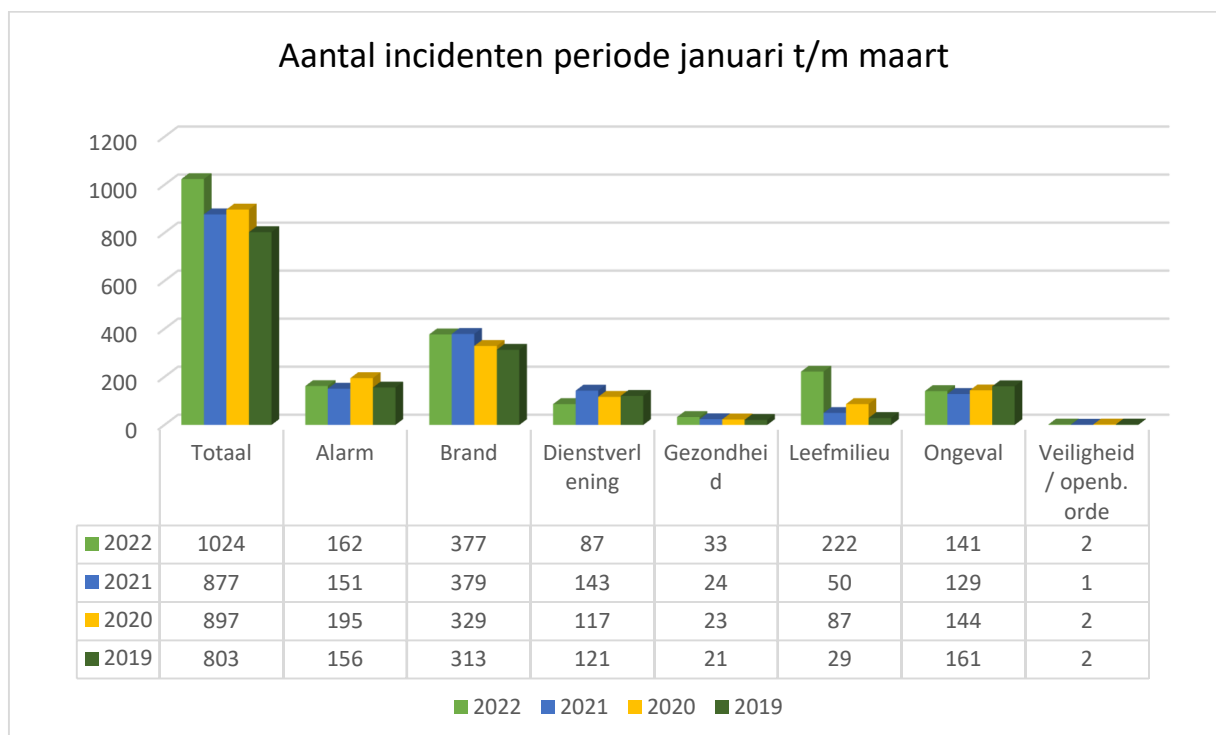
De uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing loopt volgens planning: Vlieland is geschoond en met Schiermonnikoog wordt een start gemaakt. Verder wordt samen met partners een intentieverklaring ontwikkeld met daarin afspraken over hoe we willen samenwerken. Dit zowel in de voorbereidende fase, als tijdens het bestrijden van natuurbranden. Verwacht wordt dat de intentieverklaring in de bestuurscommissie na de zomer met het bestuur wordt gedeeld. Ondertussen wordt ook gewerkt aan een programma van eisen voor passend materieel voor natuurbrandbestrijding. Alle hiervoor genoemde aspecten worden beschreven in de visie op natuurbrandbeheersing. De ontwikkeling hiervan loopt volgens planning en wordt dit jaar opgeleverd.

Energietransitie

Brandweer Fryslân zet zich in om zo goed als mogelijk voorbereid te zijn op nieuwe risico's die de energietransitie met zich meebrengt. Het gaat hierbij enerzijds om ontwikkelingen ten aanzien van hulpverlening bij nieuwe type incidenten, bijvoorbeeld incidenten met zonnepanelen of elektrische auto's. Anderzijds is nieuwe kennis nodig voor de adviseringsstaak bij ruimtelijke plannen. Zo oriënteert Brandweer Fryslân zich op deelname aan de ontwikkeling van de Regionale Energietransitie (RES) Fryslân. Bovendien worden medewerkers voorbereid met nieuwe thema's in de digitale leeromgeving.

Repressieve cijfers

Brandweer Fryslân is in de periode van januari tot en met maart in totaal 1024 keer gealarmeerd. Dit is een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. De meest opvallende stijging is te zien bij de classificatie leefmilieu. Primaire oorzaak hiervan is storm Eunice die in februari over ons land raasde en daarmee veel schade en omgevallen bomen bezorgde. Het grootste deel van de 222 alarmeringen leefmilieu waren dus storm-gerelateerd.

Bron: kerncijfers incidenten NIPV

5. Programma Organisatie

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

VRF kent vanuit het meerjarenbeleidsplan Organisatie 2019-2022 de thema's digitalisering, duurzaam voorbeeldgedrag en uitstekend werkgeverschap. Deze thema's worden geregisseerd door het organisatieonderdeel Bedrijfsvoering. In het eerste kwartaal van 2022 is er door de crisisorganisatie nog een beperkt beroep gedaan op adviserende en regievoerende medewerkers van de verschillende bedrijfsvoeringsafdelingen. Hierdoor was het mogelijk om weer meer aandacht te besteden aan reguliere taken en aan achterstanden, die zijn ontstaan door de inzet op Corona. Ook geeft dit ruimte om dit jaar weer in te zetten op de bovengenoemde beleidsthema's.

Stand van zaken overige resultaten

Digitalisering

VRF wil haar digitale dienstverlening verhogen en verbeteren. Daarvoor heeft Bedrijfsvoering samen met de primaire processen een aantal programma's met een meerjarig karakter opgezet. Het beter inrichten van de i-functie in de organisatie, het (her)formuleren en vaststellen van informatiebeleid en de sturing op projecten zijn daar drie belangrijke voorbeelden van.

De jeugdgezondheidszorg werkt, met het programma JGZ 3.0, aan haar toekomstbestendigheid. Hiervan uit wordt er voor alle ouders in Fryslân gewerkt aan het digitaal ontsluiten van 'mijn kinddossier'. De dataveiligheid binnen VRF is in 2021 verbeterd. Vanuit het project BIO/NEN zijn dit kwartaal stappen gezet voor het implementeren van alle eisen, die verplicht worden gesteld aan onze organisatie. De implementatie is eind 2022 gereed.

Binnen de brandweer zijn de projecten 'navigeren en automatisch statussen' en 'slimmer alarmeren' opgestart. Met navigatie wordt ervoor gezorgd dat hulpverleners op de meest efficiënte wijze bij een incident arriveren. Met automatisch statussen wordt data over de prestaties verzameld waarmee de brandweerorganisatie kan worden doorontwikkeld. Door 'slimmer alarmeren' ontstaat er inzicht in de paraatheid en daarmee ook vroegtijdig inzicht in onderbezetting. Op basis van informatie kan de organisatie snel maatregelen nemen. Denk daarbij aan het inzetten van beroepspersoneel op een vrijwillige post, of bij onderbezetting, het direct alarmeren van de dichtstbijzijnde volgende eenheid.

Van de volgende projecten zijn in het eerste kwartaal van 2022 plannen van aanpak opgesteld (in BERAP-II wordt er gerapporteerd over de voortgang van deze projecten):

1. Toekomstbestendige gegevensvoorziening: er wordt in 2022 een technische infrastructuur gerealiseerd die als fundament dient voor ons gegevensvoorziening (betrouwbare data, BI-rapportages en ketensamenwerking);
2. Digitale transformatie: dit project levert een functionaliteit op die voorziet in de basisambitie om ouders en jongeren inzicht en regie te geven in hun dossier en het principe 'digitaal waar het kan, fysiek waar het moet'. Ook wordt in dit project de vernieuwing van het de planning voor screening van pasgeborenen betrokken;
Contentintegratie: dit beschrijft het proces van het samenbrengen en toegankelijk maken van alle relevante (vak)informatie via één zoekstelsel. Informatie kan worden ontsloten via 1 zoekingang via bijvoorbeeld intranet (intern) en waar mogelijk ook in een (toekomstige) KCS-module (extern).

Duurzaam voorbeeldgedrag

Het dagelijks bestuur heeft eind 2020 de ambitie uitgesproken dat de VRF een wezenlijke bijdrage aan de Sustainable Development Goals levert. Deze ambitie krijgt vorm op drie terreinen: mobiliteit, energietransitie en duurzamer organiseren. In deze beleidsperiode zijn er voor de brandweerkazernes blauwdrukken opgesteld, die leidend zijn voor het uitvoeren van de duurzame bouwagenda. Tevens is de duurzaamheidslat ontwikkeld waarlangs nieuwe leveranciers worden gelegd en onderhoudt VRF actief samenwerkingsvormen met andere relevante partijen binnen 'Fryslân koopt circulair'.

Door hybride werken worden er minder reisbewegingen gemaakt en wordt onze CO2-voetafdruk kleiner. Dit jaar wordt de aanbesteding voor duurzame mobiliteit gestart, die resulteert in een volledig elektrisch wagenpark voor VRF (is nu 80%). Afgelopen twee jaar zijn er duurzame thuiswerkplekken aangeschaft en dit jaar wordt hierop beleid voor na 2022 ontwikkeld.

Uitstekend werkgeverschap

In 2021 kreeg VRF wederom het certificaat Great Place to Work: dé erkenning voor goed werkgeverschap! De aandachtspunten uit het onderzoek worden dit jaar opgepakt. Een belangrijk aandachtspunt is samen vormgeven aan hybride werken. Het streven is, passend bij het type werk, de gezonde balans te vinden in geconcentreerd thuis werken en elkaar ontmoeten, informeren en inspireren op kantoor. Ook is er dit jaar in het bijzonder aandacht voor de vitaliteit van onze medewerkers. Het langere tijd in de crisis- en of thuiswerken, heeft impact gehad en de mate waarin is voor iedereen anders. Wel is het van belang om ons bewust te zijn van die impact, aandacht voor elkaar te hebben en het thema vitaliteit geregeld op de agenda te zetten.

Bijlage 1. Geactualiseerde uitvoeringsplanning bestemmingsreserves

In te halen werkzaamheden

De bestemmingsreserve in te halen werk voor de Brandweer bevat brandweertaken op het gebied van vakbekwaam, projecten en omgevingswet. De eerste maanden van het jaar was door de coronamaatregelen lastig om de inhaalwerkzaamheden op te pakken. Inmiddels zijn de maatregelen (voorlopig) van de baan en wordt er hard gewerkt aan de plannen voor de in te halen werkzaamheden binnen de afdeling vakbekwaam. Zo zijn de wervingsacties weer opgestart en wordt gestaag weer begonnen met het volgen van opleidingen. Op het gebied van werving van nieuwe vrijwilligers constateren wij een aantal uitdagingen. Tot op heden vallen de wervingsaantallen tegen, waardoor er ook minder opleidingsplanning nodig is.

De besteding van de gelden omtrent projecten lopen volgens plan. Dit betekent dat deze in te halen werkzaamheden de komende jaren zijn gerealiseerd. De werkzaamheden op het gebied van de omgevingswet zijn echter tot 2023 opgeschort, omdat de ingang van de omgevingswet wederom vertraging heeft opgelopen.

De in te halen werkzaamheden van organisatie en GGD zullen naar verwachting komend najaar worden gerealiseerd.

Overige bestemmingsreserves brandweer

De overige bestemmingsreserves van de brandweer betreffen de reserves FLO, Uitwerkingskader Meldkamer en Tweede loopbaanbeleid. De voortgang van deze reserves zijn sterk afhankelijk van externe ontwikkelingen. Ten aanzien van deze reserves zijn er geen nieuwe ontwikkelingen te melden ten opzichte van hetgeen uiteen is gezet in de jaarrekening 2021.

Overige bestemmingsreserves GGD

De inzet van de GGD op deze beleidsmatige ontwikkelingen verloopt vooralsnog conform de planning. De verwachte onttrekkingen aan de bestemmingsreserve zijn dan ook conform de onttrekkingen volgens de 1^e begrotingswijziging 2022.

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Rechtmatigheidsverantwoording 2023
Ter behandeling in de vergadering van	het Algemeen Bestuur
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Knoll / Dhr. Postma
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording 2. Normenkader 3. Intern controleplan 2022
Vergaderdatum	30-6-2022
Agendapunt	10
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Marita Velzing
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van het Plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording 2022 en het intern controleplan 2022. 2. Het normenkader vast te stellen. 3. Voor de inrichting van de Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van 2023: <ul style="list-style-type: none"> - De verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% van de totale lasten (inclusief toevoeging reserves) - Het ambitieniveau vast te stellen op een rechtmatigheidsverantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen (variant 1).
Inleiding	<p>Door een wetswijziging wordt het Dagelijks Bestuur vanaf 2023 verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op dit moment geeft de accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Er zal gebruik worden gemaakt van de interne controles die door VRF worden uitgevoerd (op basis van het controleplan).</p> <p>Met deze wijziging beoogt de wetgever het Dagelijks- en het Algemeen Bestuur meer in positie te brengen en het onderlinge gesprek over de rechtmatigheid te bevorderen. In bijgevoegd plan van aanpak wordt beschreven hoe VRF met deze verandering omgaat, welke stappen worden doorlopen en welke keuzes dat met zich meebrengt. Om de rechtmatigheidsverklaring verder in te richten wordt op twee onderdelen besluitvorming gevraagd. Bij de inrichting kiezen we voor een systematiek die niet leidt tot meerkosten.</p>

Beoogd effect	Voldoen aan de aanpassing van artikel 213 van de Gemeentewet zodat VRF zelf een oordeel afgeeft over de rechtmatigheidsverantwoording. VRF zal deze verantwoording intern moeten organiseren zodat het DB hierover een verklaring kan afgeven.
Argumenten	
Kanttelingen/risico's	1. Het zelf afleggen van een verantwoording over de rechtmatigheid is nieuw. Dit betekent dat het vinden van de juiste weg in de praktijk een zoektocht zal zijn. Hierdoor is het mogelijk (bijvoorbeeld na overleg met de accountant) dat nog wijzigingen zullen optreden in het controleplan.
Financiële consequenties	Geen.
Vervolgaanpak/uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> - Auditcommissie: 30 mei 2022 - Bestuurscommissies: 9 juni 2022 <p>Met de uitgangspunten van Begroting 3.0 in het achterhoofd (vastgesteld in december 2021 door het AB), dienen traditionele bedrijfsvoering onderwerpen nu ook ter informatie te worden voorgelegd aan de bestuurscommissies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - DB: 15 juni 2022 - AB: 30 juni 2022 <p>Na behandeling door het AB zal het controleprotocol en eventueel de controleverordening worden aangepast en ter goedkeuring worden aangeboden.</p>
Communicatie	
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording 2022

1. Wat gaat er veranderen?

Tot en met 2021 geven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Het is de verwachting dat een wetwijziging wordt aangenomen waardoor vanaf boekjaar 2022 het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoordelijk wordt voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant geeft vanaf dat moment alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

1.1 Wijzigingswet met betrekking tot rechtmatigheid

Voor de opzet en inhoud van de begroting en jaarrekening gelden wettelijke eisen die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De commissie BBV geeft die richtlijnen aan gemeenten en andere decentrale overheden over de uitvoering en toepassing van het BBV. Er komt een wetwijziging aan over de verantwoording over rechtmatigheid in jaarrekeningen van gemeenten en veiligheidsregio's.

De redenen voor deze wijziging zijn:

- Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept de aanspreekbaarheid van het DB.
- Het kan een kwaliteitsverhogend effect op de financiële bedrijfsvoering hebben.
- De voorgestelde methodiek sluit bovendien aan bij een bredere maatschappelijke trend, waarbij het bestuur verantwoording aflegt over de rechtmatigheid. De verantwoordelijkheid voor de financiële huishouding en het rechtmatig handelen wordt hiermee explicieter bij het DB belegd. Dat is een verplichting en een uitdaging.

1.2 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording wordt gezamenlijk uitgevoerd door de ambtenaren op de afdelingen binnen VRF verantwoordelijk voor de uitvoering van de interne controle, de concerncontroller die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC) en het DB dat de verantwoording moet afgeven. Om te komen tot een goede onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zal er nauw contact moeten zijn. Zo zullen de interne controlewerkzaamheden moeten worden afgestemd met VIC. En geeft VIC naar aanleiding van de scoping, fraude-risicoanalyse en eerdere uitkomsten van de verbijzonderde interne controle weer input voor de interne controle. Zo kan het zijn dat uit de systeemgerichte werkzaamheden zoals uitgevoerd door de VIC blijkt dat de interne beheersing op orde is en de kwaliteitscontrole het kan doen met een kleinere steekproef.

Alhoewel het DB een explicietere verantwoordelijkheid krijgt, zal niet 'alles' anders worden. De werkzaamheden om vast te stellen of rechtmatig is gehandeld, zullen niet wezenlijk anders worden. Het normenkader (met relevante wet- en regelgeving) wordt vastgelegd en daarnaast zal jaarlijks een intern controleplan worden opgesteld. Op basis daarvan worden Verbijzonderde Interne Controles (VIC) uitgevoerd door VRF. De resultaten van deze audits vormen een belangrijke input voor de beoordeling door de accountant. Daar komt bij dat er

grote “overlap” bestaat tussen aspecten van rechtmatigheid en getrouwheid. Mede hierom zal de accountantscontrole ook niet fundamenteel veranderen.

2. Rollen rechtmatigheidsverantwoording

2.1 Algemeen Bestuur

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het Algemeen Bestuur (AB) en het DB, over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende en controlerende rol van het AB op dit vlak te versterken. Hierbij zal het AB de verantwoordingsgrens vast moeten stellen (tussen de 0% en 3%) en aangeven aan het DB, wat over de rechtmatigheid in de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen moet worden.

In de praktijk zal na afloop van het kalenderjaar en na het uitvoeren van alle controles een gesprek tussen AB en DB plaatsvinden over de bevindingen van de rechtmatigheidsverantwoording. Over de exacte invulling en de timing van dit gesprek wordt nog nagedacht, maar de (voorzitter van de) Auditcommissie zou hierin een rol kunnen spelen. Na afloop van dit gesprek kan worden bepaald wat in de bedrijfsvoeringsparagraaf dient te worden opgenomen.

2.2 Dagelijks Bestuur

De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid ligt bij het DB. Het DB richt daarvoor de administratie en interne beheersing zodanig in, dat het verantwoording kan afleggen. Het DB is verantwoordelijk voor het vermijden van rechtmatigheidsfouten en het optimaliseren van de bedrijfsprocessen om dit te voorkomen. Het afleggen van verantwoordelijkheid door het DB ondersteunt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen AB en DB. Hierbij is het volgende van belang. Het DB neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening waarin wordt aangegeven of rechtmatig is gehandeld. Daarnaast kan een toelichting worden opgenomen in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag over de kwaliteit van de interne beheersing en de leer- en verbeterpunten.

2.3 Accountant

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording – straks een onderdeel van de jaarrekening. In de controleverklaring wordt straks geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het DB zal immers de rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. De accountant zal uitsluitend toetsen of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Hierbij wordt beoordeeld of de rechtmatigheidsverantwoording:

- Juist, toereikend en volledig is;
- Geschikt is voor het doel waarvoor deze wordt verstrekt;
- Geen ander beeld oproept en overeenkomt met de feiten. Dit maakt dat afstemming en overleg met de accountant over de wijze waarop door VRF de rechtmatigheidsverantwoording wordt vorm gegeven noodzakelijk is. Op deze manier wordt voorkomen dat de accountant alsnog zelf (delen van) de

rechtmatigheidsverantwoording over doet omdat deze van mening is onvoldoende te kunnen steunen op de bevindingen.

2.4 Medewerkers en proceseigenaren in de eerste lijn

De interne controle wordt uitgevoerd door de lijnorganisatie. Dit is het proces dat gericht is op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen en maakt het mogelijk om hierover verantwoording af te leggen. Werkzaamheden die hiervoor in beeld komen zijn gegevensgerichte controlewerkzaamheden zoals steekproeven/detailcontroles en cijferanalyses. Een voorbeeld is het zelf uitvoeren, gedurende het jaar, van steekproeven. Door gedurende het jaar de kwaliteitscontroles uit te voeren, kunnen snel maatregelen worden genomen bij constatering, waardoor herstelacties worden geminimaliseerd en verdere fouten worden voorkomen. De kwaliteit van de werkzaamheden gaat hierdoor omhoog. De kwaliteitscontrole vormt de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording.

2.5 VIC-team / Interne auditors

De verbijzonderde interne controle (VIC) wordt uitgevoerd door de concerncontroller en heeft als doel om, onafhankelijk van de teams die de interne controle hebben uitgevoerd, vast te stellen of de interne controlemaatregelen (controle binnen de processen) zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt. Met behulp van de verbijzonderde interne controle wordt op onafhankelijke wijze getoetst of de teams de interne controlemaatregelen naleven. De VIC vormt hiermee het sluitstuk voor de rechtmatigheidsverantwoording.

3. Besluiten

3.1 Bepaling hoogte verantwoordingsgrens

Om als AB de controlerende rol te kunnen vervullen, is het van belang te bepalen wanneer zij geïnformeerd willen worden. Voor iedere euro of boven een bepaald bedrag? Dit bedrag, de zogenaamde verantwoordingsgrens, is een door het AB vast te stellen bedrag, waarboven het DB de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Het AB is vrij om binnen de genoemde bandbreedte van 0% tot 3% de verantwoordingsgrens te bepalen.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de 'van belang zijnde aspecten' in de verantwoording hoeven te worden betrokken. De grens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen wordt door het AB bepaald en bedraagt maximaal 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en/of posten waarvan bij het DB onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid (omdat juristen bijvoorbeeld van mening verschillen over een aanbesteding). Benadrukt wordt dat deze onduidelijkheden zich niet een-op-een hoeven te verhouden met het begrip onzekerheden in de controle van de accountant. Het DB voert immers geen accountantscontrole uit, maar kan vanuit interne toetsingen en monitoring informatie krijgen over onduidelijkheden die twijfels geven over de rechtmatigheid en uit dien hoofde moeten worden gecommuniceerd met het AB. Voor de afwijkingen wordt een grens van maximaal 3% gehanteerd.

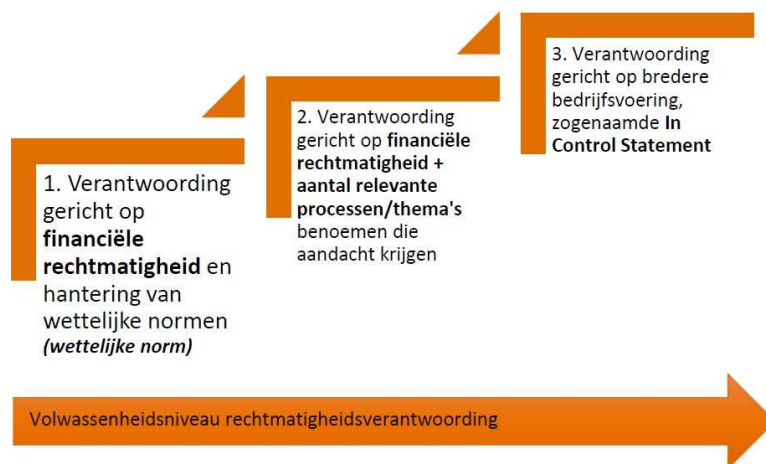
Aangezien het jaar 2022 het eerste jaar is dat de rechtmatigheidsverantwoording verstrekt dient te worden, kiezen wij ervoor om de grens van 3% te hanteren. Deze verantwoordingsgrens geldt voor fouten en onduidelijkheden afzonderlijk. Dit betekent dat rechtsmatigheidsfouten pas in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen en toegelicht wanneer zij boven het door het AB vastgestelde percentage komen. Wanneer het voor het DB niet duidelijk is of financieel rechtmatig is gehandeld, worden deze eveneens pas in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht indien zij boven het door het AB vastgestelde percentage komen.

Besluit 1:

De verantwoordingsgrens te bepalen op 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves).

3.2 Rechtmatigheidsverantwoording als groeimodel?

De rechtmatigheidsverantwoording zoals de wet voorschrijft betreft alleen de financiële rechtmatigheid binnen de decentrale overheid. Dit is qua inhoud hetzelfde als waarover de accountant in de huidige situatie een oordeel geeft. De hiervoor beschreven verantwoording gericht op financiële rechtmatigheid en hantering van de wettelijke normen is in onderstaande figuur weergegeven als **variant 1**. Voor de invulling van de rechtmatigheidsverantwoording zijn, afhankelijk van het ambitieniveau van de organisatie, diverse varianten mogelijk, te weten:

Figuur B.1: Drie varianten: van rechtmatigheidsverantwoording tot ICS

In **variant 2** kan het AB ook vragen andere elementen toe te voegen aan de rechtmatigheidsverantwoording. Voordeel hiervan is dat het AB aanvullend geïnformeerd kan worden over belangrijke aandachtspunten binnen de bedrijfsvoering als impuls om hier verbeteringen in aan te brengen. Uiteraard leidt dit tot extra controle- inspanningen (middelen en formatie) binnen de organisatie.

Variant 3 betreft de logische stap om, in gedachte van een verdere optimalisatie van de bedrijfsvoering en interne beheersing, over het gehele functioneren van de organisatie een "In Control Statement" (ICS) af te geven. Dit gaat verder dan de rechtmatigheidsverantwoording

en geeft ook aan of het systeem van interne beheersing en risicomanagement toereikend is om de risico's te beheersen.

Gezien de huidige stand van zaken rondom rechtmatigheid in de jaarrekening, de ontwikkeling van de administratieve organisatie en interne controle binnen VRF en de stappen die nog gezet moeten worden om in 2022 klaar te zijn om zelf verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid, wordt voorgesteld om vooralsnog uit te gaan van variant 1. Een doorontwikkeling kan na 2022 worden overwogen.

Besluit 2:

Het ambitieniveau vast te stellen op een rechtmatigheidsverantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen (variant 1).

4. Fundament voor de rechtmatigheidscontrole

4.1 Normenkader

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de VIC relevante regelgeving van hogere overheden en VRF zelf. Dit is wet- en regelgeving die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen en door AB is vastgesteld en voorgeschreven. Het normenkader dient uiterlijk voor de aanvang van de jaarrekeningcontrole te zijn vastgesteld. Overeenkomstig de kadernota rechtmatigheid (Bado) is het normenkader rechtmatigheid namelijk een inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving. Het normenkader wordt geoperationaliseerd in het toetsingskader, waarin per wet/regeling/verordening is vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Het AB hoeft dit normenkader niet expliciet (jaarlijks) vast te stellen, maar kan het normenkader ook bevestigen door het voor kennisgeving aan te nemen.

Het normenkader is toegevoegd als Bijlage 1.

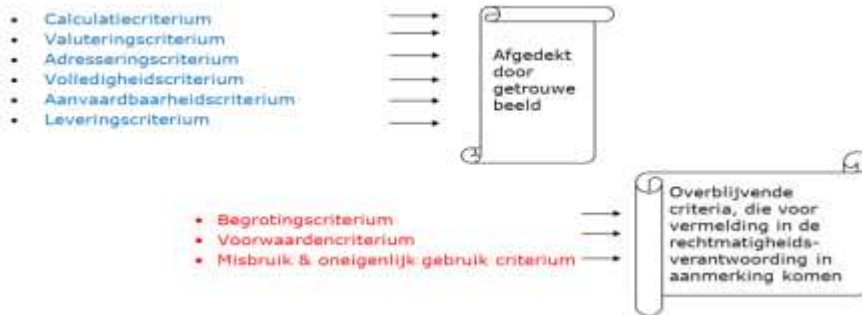
4.2 Controleprotocol en de controleverordening

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening. De controleverordening beschrijft de regels die gelden voor de controle van de jaarrekening.

Het controleprotocol en de controleverordening zullen worden aangepast op het moment dat de wijziging van de wet is gepubliceerd en vervolgens worden voorgelegd aan het AB.

4.3 Rechtmatigheidscriteria

Rechtmatigheidscriteria In de literatuur en wetsgeschiedenis worden negen rechtmatigheidscriteria onderscheiden.

De bovenste zes (blauwe) criteria zien toe op de getrouwheid en blijven van toepassing bij het vaststellen van de jaarrekening door het AB. Er is dus sprake van overlap. Over deze criteria wordt niet afzonderlijk gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast blijven deze criteria onderdeel uitmaken van de reguliere jaarrekeningcontrole en de controleverklaring van de accountant. Blijven over de laatste drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium, misbruik & oneigenlijk gebruik. Deze komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

4.4 Risicoprofiel

In gesprekken met de organisatie kan worden ingegaan op fraudesignalen. Een best practice is om jaarlijks een frauderisico-analyse op te stellen en deze te bespreken in de organisatie met directie, auditcommissie en eventueel DB. Doel van de frauderisicoanalyse is te onderzoeken en toetsen of bestaande procedures 'fraudeproof' zijn. Naast fraudesignalen wordt gekeken naar de effectiviteit van de beheersmaatregelen. Voor de uitvoering van de VIC wordt ook gekeken naar de uitkomsten van de interne controle. Bij het bepalen van de processen met het hoogste risico wordt gebruik gemaakt van deze informatie.

4.5 Aanpassingen interne controleplan

Het interne controleplan kan worden aangepast indien vanuit de bevindingen van de accountant uit de management letter of indien wordt geconstateerd dat de beheersmaatregelen niet het gewenste effect hebben gehad gedurende het jaar. Daarnaast zal tevens een aantal procesbeschrijvingen worden opgesteld om te bepalen of hier nog aanvullende risico's worden gevonden. Hiermee zal worden gestart met de meest belangrijke processen.

5. Tenslotte

In dit plan van aanpak wordt een beslissing gevraagd over het ambitieniveau, de verantwoordingsgrens en ligt het normenkader ter vaststelling voor. Ter informatie wordt het interne controleplan 2022 tevens aangeboden.

Het normenkader is opgenomen in Bijlage 1 en het format voor de rechtmatigheidsverantwoording in Bijlage 2.

Bijlage 2 Format rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid DB

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het DB aan in hoeverre in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het AB vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het AB op XX XXX 202X vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het AB bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief de mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op €x.

Conclusie

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- ..
- ..
- ..

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het DB beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlage 1: Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole
 (de gearceerde vetgedrukte wet- en regelgeving is ook opgenomen in het toetsingskader)

Productgroepen	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
GHOR	Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Brandweer	Brandweezorg: - Planvorming - Risicobeheersing - Vakbekwaamheid - Materieelbeheer - Repressie Brandweer	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Jeugd-gezondheidszorg	Gezondheidsonderzoeken Jeugdgezondheidszorg Preventieve logopedie Advies en ondersteuning Rijksvaccinaties Spreekuren Kortdurende begeleiding Netwerken preventieve jeugdzorg Cursussen en voorlichting Tandheelkundige voorlichting Advisering leerplicht en leerlingenvervoer Extern vertrouwenspersoon Preventie ziekteverzuim	- Wet Publieke Gezondheid - Leerplichtwet - Wet op het primair onderwijs / Wet op de expertisecentra - Wet Maatschappelijke Ondersteuning	
Gezondheidsbevordering	Ondersteuning LGB Gezondheidsbevordering Documentatie Massamediale publieksinformatie Epidemiologisch onderzoek	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op het primair onderwijs - Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen	
Algemene gezondheidszorg	Alg. Infectieziektebestrijding Bestrijding SOA Bestrijding TBC Reizigersvaccinatie Medische milieukunde Technische hygiëne zorg Publieke gezondheidszorg asielzoekers Vangnet- en Bemoeizorg (OGGZ) Forensische geneeskunde	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op de lijkbezorging - Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding - Besluit basisveiligheidsnormen - stralingsbescherming - Wet kinderopvang - AWBZ - Warenwetbesluit tatoeëren en piercen	

Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen beheer	<ul style="list-style-type: none"> - Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene wet Bestuursrecht - Archiefwet - Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg - Wet op de geneesmiddelenvoorziening BES - Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst - Wet openbaarheid van bestuur - Wet markt en overheid - Algemene verordening gegevensbescherming - Wet algemene bepalingen omgevingsrecht - Wet open overheid (WOO) 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân 2019 - Organisatieverordening Veiligheidsregio Fryslân 2020 - Archiefverordening Veiligheidsregio Fryslân 2014 - Besluit Informatiebeheer - Klachtenregeling Zorg Veiligheidsregio Fryslân 2017 - Mandaatbesluiten
	Financieel beheer en treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) - Besluit accountantscontrole decentrale overheden - Besluit Doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (BDUR) - Wet financiering decentrale overheden (FIDO) - Regeling uitvoering decentrale overheden (Ufdo) - Wet houdbare overheidsfinanciën (Hof) - Regeling schatkistbankieren decentrale overheden - Regeling Informatie voor derden (IV3) - Regeling Single Information Single Audit (Sisa) - Fiscale wetgeving 	<ul style="list-style-type: none"> - Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2016 (ex art 212 GW) - Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân 2014 (ex art. 213 GW) - Regeling Budgethouderschap Veiligheidsregio Fryslân 2014
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenarenwet - Fiscale wetgeving - Sociale verzekeringswetten - Pensioenwet - CAR (-UWO) Veiligheidsregio's - Wet beroepen individuele gezondheidszorg (BIG) - Arbeidstijdenwet - Wet Arbeidsomstandigheden - ABP- wetgeving - Loga-circulaires - Circulaires Biza - Beroepscode voor verpleging en verzorging - Medisch tuchtrecht - Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen - Wet werk en zekerheid - Wet verbetering poortwachter - Wet normalisering rechtspositie ambtenaren 	

	Inkopen en contractbeheer	EU-aanbestedingsregels Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit Gids Proportionaliteit Wet markt en overheid	Inkoop- en aanbestedingsbeleid VRF 2021-2026
	Crisis COVID-19		- Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 GGD - Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 VR

Intern controleplan 2022

Alwin Postma

April 2022

1. Doelstelling intern controleplan

De doelstelling van dit intern controleplan is om op gestructureerde wijze aan te geven welke stappen wij nemen om vast te stellen dat onze organisatie 'in control' is. Het begrip 'in control zijn' betekent concreet:

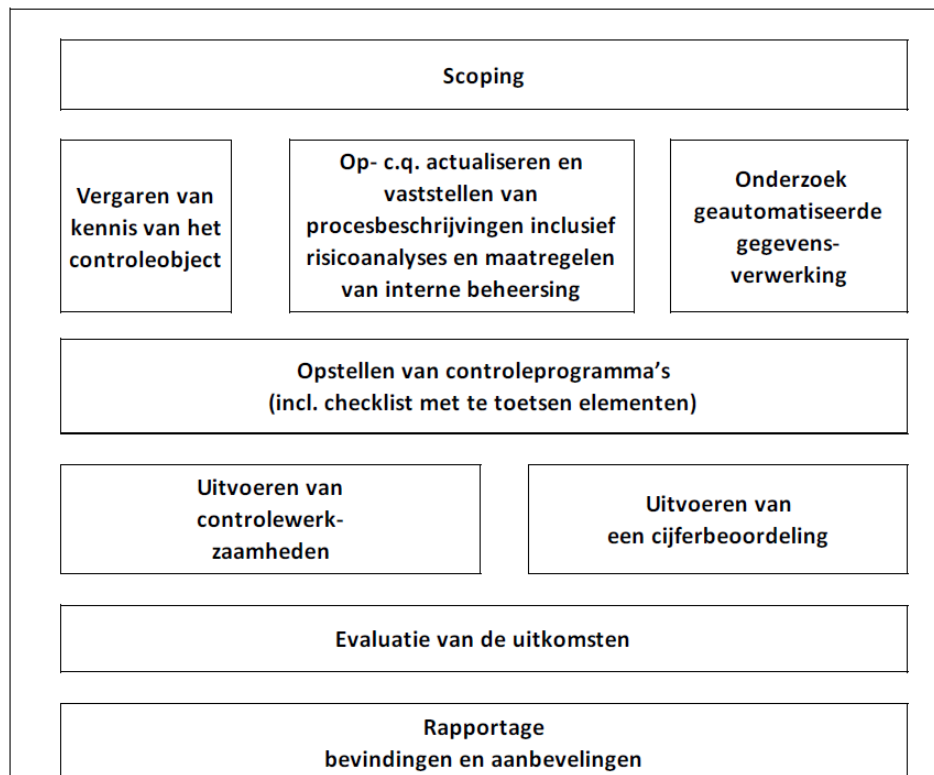
- Betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening
- Naleving van relevante wet- en regelgeving
- Effectiviteit en efficiency van de bedrijfsprocessen.

De Verbijzonderde Interne Controle (VIC) wordt zoveel mogelijk procesgericht ingevuld. Hierbij geldt als uitgangspunt dat niet elke individuele vastlegging in de administratie wordt getoetst maar de processen achter de gegevens worden getoetst. Hierbij wordt beoordeeld of de processen de juistheid, tijdigheid en volledigheid waarborgen. Procesgerichte controle bestaat in hoofdlijnen uit de volgen de stappen:

- Bepalen controledoelstelling
- Bepalen relevante wet- en regelgeving (toetsingskader)
- Risicoanalyse op procesniveau
- Het in kaart brengen van de opzet
- Het vaststellen van het bestaan
- Het toetsen van de werking
- Het rapporteren over de bevindingen en adviseren van verbeteringen.

Het controleplan 2022 heeft primair tot doel om de (financiële) rechtmatigheid en getrouwheid vast te stellen.

Dit zal resulteren in de schematisch weergegeven opbouw

2. Onderscheid significante- en overige processen

De processen zijn geselecteerd op basis van de volgende aspecten.

- In beginsel zijn alle processen met een financiële stroom geselecteerd om beoordeeld te worden.
- Voor alle benoemde processen in het uitvoeringsplan is beoordeeld in hoeverre er sprake is van een hoger/lager risico.
- Processen die vanuit de frauderisico-analyse als significant wordt aangemerkt worden sowieso betrokken worden in de VIC.

De huidige opzet van de risicoanalyse is vooral een inschatting die vooraf is gemaakt o.b.v. de bevindingen van voorgaand jaar, de bevindingen vanuit de interimcontrole en jaarrekeningcontrole van de accountant en de frauderisico-analyse. Dit is een goede basis om mee verder te gaan, maar is altijd aan aanpassingen onderhevig.

Er wordt gewerkt met een bijstelling van het risico wanneer de opzet en bestaan a.d.h.v. een lijncontrole is verricht. Vanuit deze beoordelingen kunnen afwijkende beelden ontstaan die een bijsturing van het eerder ingeschatte risico wenselijk maken (wijziging in de wet- en regelgeving, de mate van kwalitatieve en financiële control en of er sprake is van mutaties in werkprocessen/medewerkers). Deze bijsturing zal een effect hebben op de uiteindelijke controlerichting (systeem- of gegevensgericht) en de daarmee gemoeide aantallen.

Onderdeel	Controleaanpak
<i>Risico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventariseren van de risico's (i.s.m. vakafdeling).• Scoren van de kans & impact van de risico's (hoog, middel, laag).
<i>Beheersmaatregelen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventarisatie van de fysieke & geautomatiseerde beheersmaatregelen: <i>Wie doet wat, wanneer, waarmee en waarom?</i>• Vaststellen van de opzet, het bestaan en – waar noodzakelijk – de werking van deze beheersmaatregelen.
<i>Restrisico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kwantificeren van het restrisico.• Bepalen van gegevensgerichte controlewerkzaamheden (detailcontroles, cijferbeoordelingen, cijferanalyses, verbandscontroles).

3. Uitvoering / vastlegging per proces

Door het uitvoeren van testwerkzaamheden kan een oordeel worden gegeven over de werking van deze interne beheersingsmaatregelen. Wij streven ernaar zoveel mogelijk systeemgericht te controleren in plaats van gegevensgericht. Dit betekent het volgende:

- Systeemgerichte controle: **testen van beheersmaatregelen**, op basis van analyse van het proces (opzet en bestaan) wordt bepaald in hoeverre beheersmaatregelen bestaan binnen het proces waarop gesteund kan worden. Indien er effectieve beheersmaatregelen bestaan

binnen het proces, kan gekozen worden voor controle van de effectiviteit van beheersmaatregelen

- Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau (richting) te ontdekken en omvatten detailcontroles van transactiestromen, posten in het financiële overzicht en onderdelen van de toelichting bij het financiële overzicht, alsmede gegevensgerichte cijferanalyse. Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om in te kunnen spelen op het ingeschatte risico van een afwijking van materieel belang. Deze methode wordt gevolgd indien blijkt dat niet gesteund kan worden op beheersingsmaatregelen.

De doelstelling van het uitvoeren van systeemgerichte werkzaamheden is te beoordelen of een interne beheersingsmaatregel effectief heeft gewerkt. Het doel van een gegevensgerichte detailcontrole is om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau te ontdekken.

De werkprogramma's per proces zijn voor de komende jaren het spoorboekje voor de uit te voeren controles. De werkprogramma's zullen voorafgaande aan de controle (opzet, bestaan en werking) opgesteld worden.

De opbouw van de werkprogramma's per proces is als volgt:

1. Doelstelling controle. Hierin wordt de controledoelstelling opgenomen. Moet deze op rechtmatigheid (recht, hoogte of duur), juistheid (kosten) of volledigheid (opbrengsten) worden gecontroleerd en wat zijn de posten in de programmarekening en de balans die gerelateerd zijn aan de processen.
2. Wet- en regelgeving (normenkader) van toepassing op het proces en de impact hiervan op de interne controle. Hier wordt ingegaan op de relevante wet- en regelgeving en rechtmatigheidsaspecten van het desbetreffende proces inclusief de toelichting hoe dit geborgd is in het proces en de uitvoering van de interne controle.
3. Risicoanalyse. In dit hoofdstuk zijn de risico's en beheersmaatregelen in het betreffende proces weergegeven (in beginsel de opzet en bestaan). Deze risico's en beheersmaatregelen zijn het vertrekpunt van de interne controle en beschrijven overzichtelijk de beheersing van het proces. Hierin wordt niet alleen gefocust op financiële risico's maar is ook aandacht voor juridische risico's en eventuele niet-financiële risico's (bedrijfsvoerings- / dienstverleningsrisico's). Voor 2022 ligt de focus primair op de financiële rechtmatigheid.
4. Overzicht bevindingen en aanbevelingen. In dit overzicht zijn de bevindingen en aanbevelingen weergegeven die uit de risicoanalyse komen.
5. Werkzaamheden interne controle. Hierin worden concreet de werkzaamheden van de interne controle beschreven. Dit begint met de beoordeling van de opzet (door middel van een jaarlijkse actualisatie van de risicoanalyse met de proceseigenaar waardoor de procesbeheersing in beeld is), vervolgens het bestaan van het proces waarbij door middel van een lijncontrole het proces in beeld wordt gebracht. Vervolgens wordt de werking van de beheersmaatregelen beschreven waarbij via deelwaarnemingen de werking wordt getoetst.
6. Evaluatie en conclusie.

Wanneer belangrijke beheersingsmaatregelen in het proces niet aanwezig of zichtbaar zijn en hierdoor het risico niet voldoende afdekt, moeten aanvullende gegevensgerichte controles worden

uitgevoerd. Ook vormt een evaluatie van de bevindingen van vorig jaar en ontwikkelingen in het huidige jaar een rol in het bijstellen van de werkprogramma's.

Ten tijde van het schrijven van dit controleplan zijn de procesgerichte controles nog niet uitgevoerd. Deze controles zijn voor de belangrijkste processen voorzien in 2022. Dit betreft de processen Betalingsverkeer, Inkoop en aanbesteden en Personeel en salarissen.

RAPPORTAGE

Allereerst worden de uitkomsten van de VIC per proces gerapporteerd aan de proceseigenaar. De proceseigenaar krijgt hierbij de gelegenheid om een reactie te geven op de bevindingen en aanbevelingen vanuit de VIC.

Vervolgens wordt vanuit de rapportage per proces een overkoepelende rapportage opgesteld. Deze overkoepelende rapportage is primair gericht aan het management. De accountant zal het rapport ter kennisneming ontvangen.

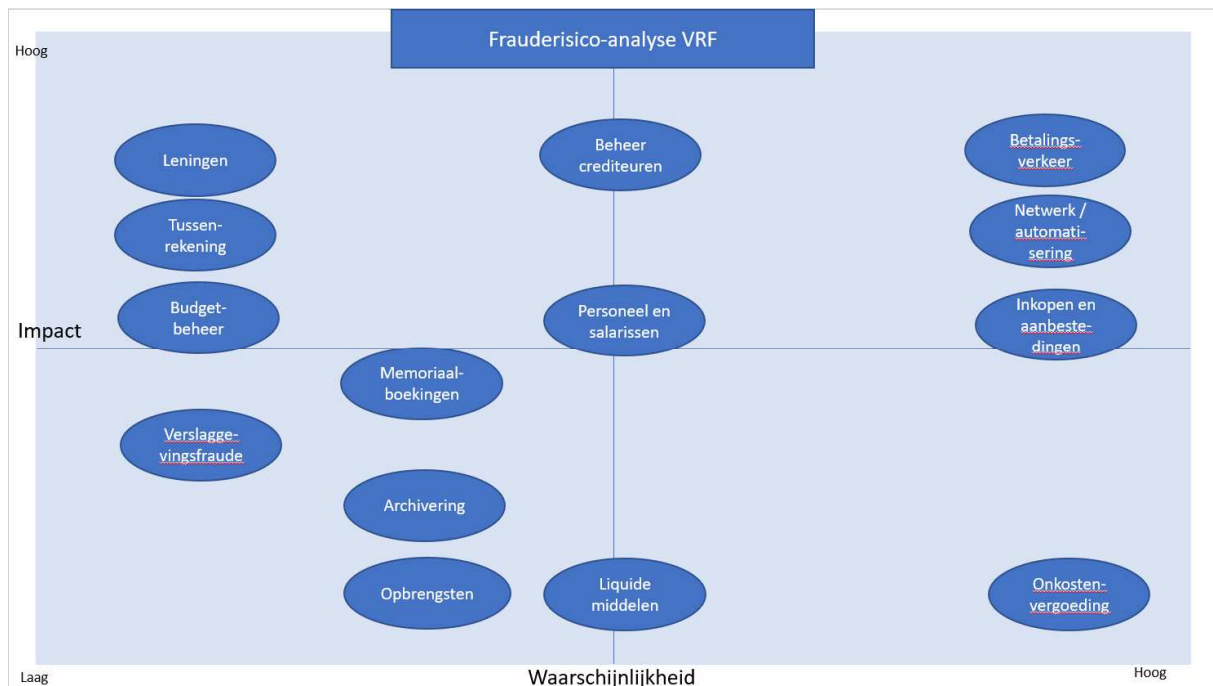
De rapportage (inclusief eventuele bijlagen) moet inzage geven in:

- Bijzonderheden naar aanleiding van de risicoanalyse;
- De omvang en aard van de uitgevoerde controles;
- De geconstateerde onvolkomenheden op detailniveau (financieel/niet-financieel, herstelbaar/niet-herstelbaar, rechtmatigheid);
- Een kwantificering van de fouten per proces plus de beantwoording van de vraag of en zo ja waar men financieel risico loopt;
- Conclusies en aanbevelingen;
- De voortgang ten aanzien van eerdere verbeteringsvoorstellen.

Bijlagen:

- A. Uitvoeringsplan VRF 2022

Uitvoeringsplan Interne Controle 2022

Planning

Per proces zijn de volgende werkzaamheden gepland:

Betalingsverkeer

Risico's:

- Inkopen zijn onrechtmatig omdat de geldende budgethoudersregeling niet wordt gevolgd (hoog risico).
- Er wordt op onrechtmatige wijze geld onttrokken aan de bank- en girorekeningen (hoog risico).

Werkzaamheden:

- Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling;
- Steekproefsgewijze controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur;
- Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen;

Controlestrategie: Er is vastgesteld dat de afdeling financiën hier ook regelmatig checks op uitvoert en dit geldt zeker voor betalingen groter dan € 10.000. Daarom is een beperkte steekproef voldoende om de budgethoudersregeling en de betalingsrun te controleren.

Planning: Drie maal per jaar zal bij 25 facturen deze check worden uitgevoerd. Daarnaast zal ook drie maal per jaar worden gecheckt of de betalingsrun door de juiste personen is goedgekeurd.

Inkopen en aanbestedingen

Risico's:

- Er wordt niet voldaan aan de voorschriften van EU-aanbesteding (hoog risico);
- Inkopen zijn onrechtmatig omdat ze in strijd met het interne inkoopbeleid tot stand zijn gekomen (NB: van toepassing zolang dit in het normenkader staat) (midden risico);

Werkzaamheden:

- Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving.
- Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.

Controlestrategie:

Het proces van Europees aanbesteden heeft nog steeds extra aandacht nodig binnen VRF, ondanks dat er de afgelopen jaren belangrijke stappen zijn gezet. Voorgaande neemt niet weg dat aan de hand van de volledige crediteurenlijst zal worden gecheckt op welke wijze inkopen zijn aanbesteed. Drie maal per jaar zullen alle crediteuren uit de boekhouding worden geëxporteerd en zal worden nagegaan op welke wijze is aanbesteed en of gedurende het kalenderjaar het risico bestaat dat de grens voor Europees aanbesteden wordt overschreden. Begin 2023 zal de definitieve lijst worden opgesteld. Gedurende 2022 zal een contractregister worden opgesteld, met als doel om eenvoudiger te kunnen vaststellen of er uitgaven worden gedaan terwijl de einddatum van het raamcontract is verstreken.

Netwerk / automatisering

Risico's:

- Het netwerk en/of applicaties zijn toegankelijk voor onbevoegden en/of onbevoegden kunnen wijzigingen aanbrengen in het netwerk en/of de applicaties (hoog risico).

Gedurende 2022 worden normen van BIO/NEN geïmplementeerd bij VRF. Hiertoe is een project opgezet. Daarnaast heeft de accountant in de management letter een aantal opmerkingen en aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op dit onderdeel. Er zal worden getoetst in hoeverre deze aanbevelingen zijn opgevolgd.

Verder zullen geen werkzaamheden worden uitgevoerd vwb. dit onderwerp.

Personeel en salarissen

Risico 1 : Brutosalarissen zijn onrechtmatig omdat CAR/UWO onjuist wordt toegepast (midden risico):

- Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid);
- Review op toepassing standenregister salarisadministratie;

Risico 2: Pensioenpremies zijn onrechtmatig doordat verkeerde premiepercentages en/of franchises zijn toegepast (midden risico);

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);

Risico 3: Loonheffing is onrechtmatig door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel (midden risico);

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);

Risico 4: Declaraties zijn onrechtmatig doordat uitbetaalde declaraties niet conform interne en externe wet -en regelgeving zijn bepaald (midden risico);

- Controle op declaraties van reiskosten en onkosten;
- Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers;

Risico 5: Brutosalarissen zijn onrechtmatig doordat betaald wordt aan personen die niet (langer) in dienst zijn (deadman payroll; midden risico);

- Review op toepassing standenregister salarisadministratie;

Controlestrategie:

Maandelijks wordt een standenregister opgesteld ter controle van de salarisadministratie, waarbij gecontroleerd wordt op:

- de juistheid en volledigheid van de dossiers van in- en uitdiensttreding;
- of alles is afgerekend bij uitdiensttreding;
- de aanwezigheid van een onderlegger voor wijzigingen in salarissen;
- onderbouwing van de onkostenvergoedingen;
- of er fiscale issues zijn.

In januari worden aanvullende controles uitgevoerd op het bruto-nettotraject op basis van de nieuwe premies, op de schaalperiodiek-bedragen en op het invaliditeits- & arbeidsongeschiktheids-pensioen. Deze controles worden opnieuw uitgevoerd wanneer het salaris in zijn geheel wijzigt door cao verhogingen.

Maandelijks wordt er door het systeem een random selectie van 50 onkostendeclaraties gegenereerd die door de salarisadministratie wordt gecontroleerd.

Voor wat betreft de vrijwilligersvergoedingen wordt twee maal per jaar een controle gedaan op de juistheid en autorisaties van vrijwilligersvergoedingen. Deze controle zal in augustus en aan het einde van het jaar worden uitgevoerd en er zullen dan elke keer 10 declaraties worden gecontroleerd.

Investerings en afschrijvingen

Risico 1: Verantwoorde investeringen komen niet toe aan de organisatie c.q. bestaan niet (langer) (midden risico).

- Toets op het bestaan van activa die zijn opgenomen in de administratie.

Risico 2: Investerings zijn niet uitgevoerd binnen het investeringsdoel van het ter beschikking gestelde krediet (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen;

Risico 3: Er worden investeringen uitgevoerd waarvoor geen krediet is verkregen (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen.

Risico 4: Het krediet wordt overschreden (begrotingsrechtmatigheid) (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen.

Risico 5: Afschrijvingskosten zijn onrechtmatig omdat de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de financiële verordening niet juist zijn toegepast (midden risico);

- Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast;

Werkzaamheden:

Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast: éénmaal per jaar wordt aan de hand van het vastgestelde Meerjaren Investeringsplan een controle worden uitgevoerd of de afschrijvingstermijnen overeen komen met de vastgestelde afschrijvingstermijnen.

Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen: In de tweede bestuursrapportages (t/m augustus) en in het jaarrekening wordt gerapporteerd over de status van de investeringen. In de bestuursrapportage wordt tevens het verschil tussen de realisatie en het volledige krediet verklaard. Tijdens deze werkzaamheden kunnen de risico's op overschrijding van het investeringskrediet worden herkend. Aan het einde van het jaar zal in jaarrekening worden gerapporteerd over de realisatie over het afgesloten boekjaar.

Toets op het bestaan van activa in de administratie: De belangrijkste activa betreffen voertuigen van de brandweer. Er zal daarom worden getoetst of deze activa daadwerkelijk bestaan. De lijst met verzekerde voertuigen zal worden gecheckt met de activastaat.

Treasury / Leningen

Normenkader: Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), Regeling Schatkistbankieren
Decentrale Overheden en Financiële verordening

Risico 1: Er wordt niet voldaan aan de voorschriften rondom de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (midden risico);

Risico 2: Het proces van het aantrekken van (kasgeld)leningen is in strijd met het treasury statuut (financiële verordening; midden risico);

Werkzaamheden:

Toetsen kasgeldlimiet en renterisiconorm: één maal per jaar worden deze indicatoren herberekend.

Toetsen het proces rondom aantrekken van nieuwe financiering: dit proces wordt alleen getoetst indien er daadwerkelijk een nieuwe financiering wordt aangetrokken.

Toetsen van gelden conform de regeling schatkistbankieren.

Toetsen van de vertaling van de meerjarige investeringsprogramma naar de treasury-cashflowbegroting.

Begrotingsrechtmatigheid

Risico 1: Er wordt ten onrechte geschoven tussen budgetten en programma's om begrotingsoverschrijdingen te voorkomen (midden risico).

Risico 2: Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig (midden risico).

Risico 3: Reservemutaties zijn in strijd met besluitvorming van AB (midden risico).

Werkzaamheden:

1. Voer een toets uit op de memoriaalboekingen en stel expliciet vast dat de memoriaalboekingen niet zijn gemaakt om te schuiven tussen budgetten.

Deze toets wordt zo veel als mogelijk uitgevoerd gedurende het kalenderjaar om de jaarafsluiting te ontlasten.

2. Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie.

Uitvoering nadat een begrotingswijziging wordt goedgekeurd.

3. Stel vast of programma's een overschrijding laten zien. Zo ja, stel vast of de overschrijding past binnen de voorwaarden van de kadernota rechtmatigheid.

4. Stel vast dat overschrijdingen cf. het BBV worden toegelicht in de jaarstukken.

5. Toets of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB (separaat besluit of begroting).

Verkopen en debiteuren

Het grootste deel van de opbrengsten van de VRF bestaat uit gemeentelijke bijdragen en de rijksuitkering BDuR. Voor deze opbrengsten wordt getoetst of deze conform bestuursbesluit respectievelijk de beschikking zijn verwerkt.

Declaratie VWS

Ook in 2022 staat in het teken van bestrijding van Covid-19, aangezien het ministerie van VWS voor het gehele jaar een opdracht heeft gegeven aan de GGD'en. Daarnaast heeft VWS aangegeven dat de onkosten ook in 2022 kunnen worden gedeclareerd. Net als in 2020 en 2021 zal daarom een declaratie worden ingediend bij het ministerie voor extra gemaakte kosten. Op de rechtmatigheid van deze declaraties zal zo goed als mogelijk worden toegezien. Er is een intern proces opgesteld om de besluitvorming hierover in geval bij onduidelijkheden te laten nemen door het DT. Daarnaast zal worden gecheckt of de berekeningen juist en volledig zijn uitgevoerd.

Declaratie opvang vluchtelingen Oekraïne

Veiligheidsregio's zijn vanuit hun taak in crisisbeheersing gevraagd een coördinerende rol op zich te nemen bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De aanvullende kosten zullen worden vergoed door het Rijk. Het ministerie van JenV zal hiervoor een regeling opstellen. Er zal op de rechtmatigheid van deze declaraties worden toegezien.

Planning van werkzaamheden en rapportage

Proces	Werkzaamheden	jan - apr	mei - aug	sep-dec
Betalingsverkeer	Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling	x	x	x
	Steekproefsgewijze controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur	x	x	x
	Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen	x	x	x
Inkopen en aanbestedingen	Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving	x	x	x
	Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.	x	x	x
Netwerk en automatisering	Implementatie Bio/NEN : geen aanvullende werkzaamheden			
Personeel en administratie	Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid)			
	Review op toepassing standenregister salarisadministratie	x	x	x
	Review op de extern uitgevoerde (verband)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing	x		
	Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen)	x		
	Controle op declaraties van reiskosten en onkosten	x	x	x
	Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers		x	x
Investeringen en afschrijvingen	Toets op het bestaan van activa die zijn opgenomen in de administratie	x		
	Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen		x	x
	Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast;			x
Treasury en leningen	Toetsen kasgeldlimiet en renterisiconorm			x
	Toetsen het proces rondom aantrekken van nieuwe financiering	na aantrekking		
	Toetsen van gelden conform de regeling schatkistbankieren			x
	Toetsen van de vertaling van de meerjarige investeringsprogramma naar de treasury-cashflowbegroting			x
Begrotings-rechtmatigheid	Toets op memoriaalboekingen		x	x
	Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie		x	
	Overschrijding programmabegroting vaststellen inclusief onderbouwing			x
	Toets of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB			x
Verkopen en debiteuren	Toetsen of Bdur juist zijn verwerkt			x
Declaratie VWS	Toetsen rechtmatigheid en juistheid van de declaratie bij VWS	x	x	x
Rapportage			x	x